n maiden proletaarit,
iä yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

-1930 | Keskiviikkona, elok. 6 p:nä. — Wed., Aug. 6. | XIV Vuosik. — Vol. XIV

kumoukselliset joukot saavuttavat uusia voittoja

eesti puolustaneet uusia asemiaan kkäyksiä vastaan — Hallituksen joukot ovat kapinapäällä

n Changshan kaupun- kiinalaiset punaiset an hyökkäyksen alai- joella olleiden ulko- rialistivaltain tykkive- ittaessa kaupunkia ja dä Kiinan punaisen ot takaisin. Kaikesta istelevat kumousjoukot tivät asemansa hallus- takaisin armottomalla ella hyökkääjät, jot- jälleen kaapata kau- sten käsiin.

iinan asema on alati en vaikutusvallan laa- päivältä entistä laa- akaavaan, kommunis- lessa kantamassa he- kansallisen hallituksen keskuudessa. Järjes- työtä on tehty sota- kuudessa, tämän ol- aan murtamassa val- jen taistelukuntoisuu- ishekin armeijan kol- Peking-Hankow-rauta- on kapinoinut kansal- vastaan ja liittynyt kkoihin. Tiedonannot lukuisien muitten sa- fapausten ohella on n, Hankowin ja Ha- väestä riisuttu aseista ellisuutensa vuoksi, llituksen ollessa alati skapinan uhkaamana a.

ain voimat tuodaan pellin

aisen armeijan lähe- a, on vaikoinen ar- ssä kaikkensa tämän lustamiseksi ja säilyt- nsallisen hallituksen sena, sillä paikka on masta strateegisesta Amerikalaisen impe- ssa olevat merivoimat saattamaan aktiivi- vastaan, sillä Han- olisi vakava isku ul- erialisteillekin. Ame- aivoja tullaan lähet- se-jokea ylös Hanko- Samoin on japanilai- aivue määrätty Han- n laivastoasemalta.

nkin on tunnustettava van vallankumouk- n hallituksen

rvarillisten uutislähe- nyönnettävä, että Kii- e on laaja työväen- tion kommunistipuo- käyty talonpoikais- sen taistelujoukkojen llen nälkälintyneet ja neet talonpojat. Por- myönnettävä, että se vallankumouksellista johdossa on keski- allitus.

Kuumuus jatkuu Yhdysvalloissa

WASHINGTON, elok. 4. — Koko maa on tänä päivänä kaikkein ankarimman kuumuusaallon kourissa, mitä Amerikan historiassa tiedetään. Joissakin osissa maata ovat farmarit epätietoisia, saavatko auringon polttamilta pelloiltaan kyl- liksi ravintoa itselleen ja eläimilleen. Yhdysvaltain ilmavirasto tiedottaa, että kuumuus on tehnyt preerioilla lähes 500 miljoonan dollarin vahingon. Nykyinen kuumuusaalto on ollut yhtämittaisesti pidemmän aikaa kuin koskaan ennen tiedetään olleen.

Maanviljelysilmatieteellisen jaoston johtaja J. B. Kincer on selostanut kuumuus tulee mahdollisesti jatkumaan vielä elokuunkin. Hän sanoi, että Iowassa on viimeisten 57 vuoden aikana ollut 30 heinäkuuta, jolloin keskimääräinen kuumuus on ollut yläpuolella normaalin ja näiden 30 vuoden aikana on elokuu ollut kuuma joka kolmantena vuonna.

Kuivuus alkoi joissakin valtioissa jo yhdeksän kuukautta takaperin.

Kymmenen työläistä loukkautui turbiinin räjähdyksessä

CANTON, Ohio, elok. 5. — Kymmenen työmiestä loukkaantui, kaksi vaarallisesti kun iso turbiini räjähti Republic teräsyhtiön voimalaitoksella tänään. Räjähdys oli niin voimakas, että se tuntui koko alaosassa kaupunkia.

Räjähdyksen tuottama tuhoa arvioidaan $60,000—$75,000. Vaarallisemmin loukkaantuneiden työläisten nimet ovat: George Sheakk ja Fred Wilson.

Niinkin kauheasti saattaa miehelle käydä

TORONTO, elok. 3. — George Wilko, kaupungin asukas, on saanut vakuuden, että naiset ovat vaarallisia "olioita". Wilko pani toimeen kekkerit, joissa vieraille annettiin runsaasti "miestä väkevämpää", mistä yhden naisenkin sanotaan juopuneen. Wilko rupesi nuhtelemaan naista ja yritti pistää tämän ovesta ulos, jolloin nainen kääntyi kiukkuisena miestä päin kaappasi kaulasta kiinni ja puri tolsen korvan kokonaan irti.

Mehiläiset keskeyttivät junaliikenteen

AMERSHAN, Eng., elok. 5. — Mehiläisparvi otti täkäläisellä asemalla viime lauantaina matkustajajunan huostaansa ja ajoi pakoon sekä junamiehet että matkustajat. Mehiläiset tunkeutuivat melkein jokaiseen vaunuosastoon.

Useiden turhien yritysten jälkeen saapui lähistöllä oleva signaalimies joka hoitaa vapaa-aikoinaan mehiläisiä ja ajoi mehiläiset kekoonsa ja vasta senjälkeen pääsi juna jatkamaan matkaansa. Niin sanotaan.

Juutalaiset juhlineet "Valitusten muurilla"

JERUSALEM, elok. 5. — Juutalainen uutistoimisto tiedottaa 10,000 juutalaista kokoontuneen viime lauantai-iltana auringonlaskun jälkeen "valitusten muurille" vuotuiseen juhlaansa.

Kynttiliille asetetun kiellon ja tavanmukaisten lamppujen poistamisen vuoksi täytyi Jeremian valitusten ääneen lukijan suorittaa lukeminen pienen öljytuikun valossa.

Brittiläiset poliisit olivat "järjestystä" pitämässä ja selostivat väkijoukon olleen hiljaisimman mitä "valtusten muurilla" on ennen käynyt.

Meksiko tiukentaa siirtolaisuuslakia

MEXICO CITY, elok. 5. — Tarkoituksella ehkäistä siirtolaisten luvatonta Meksikoon tuloa, tullaan uuteen siirtolaisuuslakiin mahdollisesti asettamaan pykälä, missä määrätään kahdesta neljään vuoden vankeusrangaistus ja $500:sta $2,500 sakko jokaiselle laittomasti maahan tulleelle henkilölle.

Työttömyys äärimmäisen kireä Saksassa

BERLIINI. — Huolimatta kesästä, entisyyteen katsoen paremmasta työajasta, on työttömien lukumäärä lisääntynyt jatkuvasti. "Virallinen" työttömyys määritellään nyt paljon suuremmaksi kuin viime vuoden vastaavalla ajalla ja suuremmaksi kuin mitä oli viime talvenakin.

Ruhrin alueen hiilituotantokin on kesän aikana laskenut huomattavasti, ollen nyt päivittäinen tuotanto noin 80,000 tonnia pienempi viime vuoden kesäkuun tuotannosta.

Tämän vuoden kesäkuun terästuotanto oli 37000 tonnia päivää kohden, ollen se viime vuoden vastaavalla ajalla 57,000 tonnia.

Koneteollisuudessa on tapahtunut vieläkin huomattavampi alennus, ollen seurauksena se, että työvoimaa vähennetään jatkuvasti ja palkkoja lasketaan joka taas merkitsee lisää kurjuutta työssä oleville. Kutomoalalla ilmotetaan tilanne vähän paremmaksi, mutta sekin on laskukaudessa.

Useat sähköyhtiöt ovat ilmottaneet vähentävänsä edelleen 10 prosenttia työvoimasta.

Kaksi sai surmansa tulipalossa tänään Sudburyssa

Tuli teki huomattavaa vahinkoa McAndrew-rakennuksessa — Lukuisat hädintuskin pelastuivat leikeistä

Tänä aamuna kello 4.45 puhkesi tulipalo McAndrew-rakennuksessa Station kadulla, New Ontario-hotellin vieressä. Liekit levisivät nopeasti salvaten kaksi henkilöä leikkeihin, molempien palaessa kuoliaaksi. Yhden selostetaan joutuneen sairaalaan saatuaan vakavia palohaavoja.

Rakennuksessa olleet ihmiset olivat joutuneet pakenemaan kadulle perin heikossa pukimissa, liekkien ajaessa heidät kaduille suoraan vuoteista.

Vaalikahakoita Vera Cruzissa

VERA CRUZ, Meksiko, elok. 5. — Tässä valtiossa viime sunnuntaina toimitettujen kongressin vaalien yhteydessä oli kahakoita. Useita työväenpuolueen jäseniä ilmoitetaan loukkaantuneen, kun väkijoukko ampui heitä vastaan raketteja yrittäessään valloittaa kansallisen vallankumouspuolueen päämajan. Valtion sotilaat saapuivat paikalle ja pakoittivat väkijoukon hajaantumaan.

Hedelmäsato alhainen New Brunsvickissa

FREDERICKTON, N. B., elok. 5. — New Brunswickin hedelmäin kasvatusaluilla tehdyt viralliset tutkimukset osoittavat hedelmäsadon pienentyvän tänä vuonna 10—15 prosentilla, verrattuna viime vuoden satoon. Maanviljelysvirkailijat perustelevat arviointinsa etupäässä tutkimuksiin, joita he ovat toimittaneet Central Saint John-laaksossa, joka on tärkein New Brunswickin valtion hedelmäinkasvatus alue.

Neuvostoliitto tilaa traktoreita Yhdysvalloista

MILWAUKEE. — International Harvester Co., tulee lisäämään tuotantoa 50 prosentilla tulevan kuun aikana, sen johdosta kun mainittu yhtiö on saanut suuren traktoritilauksen Neuvostoliitolta.

Allis-Chalmers yhtiö on myöskin vahvistanut Neuvostoliiton kauppaedustajain kanssa sopimuksen traktoritilauksesta. Allis-Chalmers yhtiö sanoo tilauksen nousevan useampiin miljoonin dollareihin. Yhtiö sen jälkeen kun viimeyskynä Neuvostoliiton traktoritilaus täyttyi, toutui vähentämään 490 työläistä, mutta yhtiön virkailijain lausunnon mukaan tulee yhtiö alkamaan taas työt täydellä voimalla.

Paikallisdiktatuuri Mexikossa

JUAREZ, Mexico, elok. 3. — Piirin syyttäjä Juan B. Rosales määräsi eilen muodostettavaksi viiden miehen diktatuurin hallitsemaan Juarezia. Määräys annettiin senjälkeen, kun pormestari Gustavo Flores ja muut hallitusviranomaiset vangittiin, syytettynä vaallakien rikkomisesta heinäkuun 20 päivän vaaleissa, jolloin kaksi henkilöä surmautui ja 50 haavottui.

Lentäjät uhkaavat väliltä

REYJAVIK, Islanti, elok. 4. — Wolfram Hirth ja Oscar Weller, saksalaiset ilmailijat, arvelivat tänään, että mahdollisesti luopuvatkin loppuosasta matkastaan Berliinistä Yhdysvaltoihin.

Grönlannin kuvernööri on tiedottanut heille, että maan eteläisessä osassa, missä he ovat suunnitelleet pysähtyvänsä, ei ole suotuisaa laskupaikkaa. Tänä aamuna he suunnittelevat matkustamista Yhdysvaltoihin canadalaisella Minnedosa-nimisellä laivalla.

Kommunismi valtaa alaa etelävaltioissa

Ashvillen Central Labor Union presidentti W. B. Plemonsin lausunnon mukaan, kommunismi leviää nopeasti Pohjois-Carolinassa. Plemons on Pohjois-Carolinan valtion Federation of Labor liiton presidentin ehdokkaana.

"Kansan ja työnantajain täytyy valita konservatiivisen A. F. of L. liiton tai radikaalisten kommunististen tai radikaalisten välillä", sanoi Plemons.

"Teollisuuskriisin aikana työnantajain kieltäytyessä sovitteluista, yrittäen väkivaltaisesti aseistettujen sotilaiden avulla ampua lakkolaisia maahan ja murskata mielenosoituksset, on ollut omiaan synnyttämään kommunismia", mainitsee Plemons lausunnossaan.

Hän esittää parannusta tähän tilanteeseen siten, että järjestettäisiin erityinen työdepartementti, jolla olisi valtuudet tutkia ja sovittaa työriitaisuuksia. Sellainen teurastus kuin viime lokakuun joukkomurhat Marionissa, voitaisiin täten välttää, selittää tämä "työväenmies".

Hänkin myöntää, että poliisit ja valtion sotilaat suojelevat ainoastaan omaisuutta ja työnantajia, mutta eivät milloinkaan työläisten oikeuksia.

Lapsellista on A.F. of L. petturien uskotella etelän työläisille, että joku "työdepartementti", voisi sovittaa luokkataistelua etelässä, jonka nämä petturiliiton myöntävät valtaavan alaa etelässä.

Vehnäsadon suuruus vielä epävarmaa

OTTAWA, elok. 5. — Dominion tilastotoimiston tiedonannoissa, selostetaan että länsi-Canadan viljapellot ovat nopeasti valmistumassa, mutta vielä ei ole varmuutta sadon suuruudesta.

Tämän viikon raporteissa ilmenee kosteuden puute Saskatchewanissa ja eteläisessä Albertassa ja vehnäruosteen tuottama tuho Manitobassa ja eteläisessä Saskatchewanissa. Albertan sadot yksistään osoittavat edistymistä viimeisen kahden viikon aikana.

Varhaisen vehnän ja ohran leikkuu on yleistä kolmessa maakunnassa, niin että elonkorjuu tulee olemaan täydessä vauhdissaan viikon tai kymmenen päivän sisällä.

Prince Edwardin saaren ja Nova Scotian sadot ovat kärsineet kuivuudesta viimeisten kahden viikon aikana, New Brunswickin saadessa enemmän kosteutta. Heinän korjuu on loppuun suoritettu noin keskimäärin kertaisella sadolla joskin heinät olivat korjatessa vähän vanhentuneita. Viljat ovat kypsyneet aikasin ja osoittavat kohtalaisen hyvää satoa. Annapolisin laaksossa näyttää tulevan kohtalainen omenasato, omenapuut ovat olleet vapaina taudeista. Maanviljelystilanne on Quebecissa edelleenkin hyvä, samoin myöskin Ontariossa.

WELLINGTON, Uusi Seelanti, elok. 5. — Pääministeri Forbes antoi tänään ymmärtää, että Uusi Seelanti tulee muuttamaan kauppaliikenteensä pois sellaisista maista, jotka ovat asettaneet korkeat suojatullit sen tuotteita vastaan.

Pääministeri sanoi puheessaan, että valtakunnan konferenssissa tulee olemaan esillä valtakunnan kauppakysymys, jolle on annettava tulevaisuudessa suurempaa huomiota. Kaikki Britannian ulkopuolella olevat markkinat on suljettu dominioilta, joten dominioiden velvollisuus on ryhtyä mahdollisemman laajaan kauppaan Suur-Britannian kanssa.

Fascistit hyökänneet Spartakiadeja vastaan

BERLIINI. — Työläisten Spartakiaadi-kisojen viimeinen kilpailupäivä päättyi taisteluun fascistien ja työläisten välillä, fascistihurttien yrittäessä hajottaa lasten mielenosotuksia.

Poliisit olivat kaikkialla fascistien apuna, vangiten satakunta kommunistia. Poliisit saivat jatkuvasti lisävoimaa ja lopuksi mielenosotus saatiin hajalle. Useita poliisejakin joudutiin kuljettamaan sairaaloihin.

Poliisiherra vuorostaan häkissä

WINNIPEG, elok. 3. — Winnipeg Beachin poliisiosaston päällikkö G. Townsend, joka on niin usein teljennyt toisia vankikoppeihin, on nyt itse koppiin teljettynä. Häntä vastaan on nostettu syytös kaupungin poliisiosastoon kuuluvan poliisikersantti Lorimoren pieksämisestä ja asia tulee esille elokuun 8 päivän oikeudessa.

Kersantti Lorimore kiiruhti eräässeen Walnut-kadulla olevaan taloon, mistä nainen soitti, että häntä häiritään hänen yrittäessään ajaa autoaan talliin. Kersantti tapasi siellä nähtävästi poliisipäällikön "häiritsemässä" ja sai välilntulonsa vuoksi aikamoisen selkäsaunan.

Kaupungin poliisit sanovat Townsendin selostavan asian johtuneen erehdyksistä.

Erehdyksessä ampuivat toisiaan

Hallituksen alus ampui erehdyksessä toista alusta — rannikko-vartija surmautui

SALISBURY BEACH, Mass. elok. 5. — Täällä ilmoitettiin tänään, että konekiväärien laukaukset, jotka surmasivat Louis A. Pratt'in, 30 v., rannikkovartijan, tämän ollessaan vahtivuorollaan viime yönä, ammuttiinkin toisesta rannikkovartijaaluksesta.

Täällä uskottiin ensin Pratt'in saaneen surmansa väkijuomain salakuljetusaluksesta. Selostus, että rannikkovartijat olivat ampuneet nämä kuolettavat laukaukset, paljastui sillä välin, kun kokonainen laivasto oli etsimässä Massatchusettsin pohjoisrannikolta väkijuoma-alusta, mistä laukaukset oletettiin ammutun. Tästä toisesta aluksesta ammuttiin noin 20 laukausta, joista 3 sattui Pratt'in. Pratt ja toinen vartija, Cleo Faulkingham, olivat pienessä vesistössä noin mailin etäisyydessä Essex-joen suulta etsimässä pientä alusta, minkä ilmoitettiin kadonneen ampumisen jälkeen.

Japanilaiset eivät poislahja-aseen Canadaan

TORONTO, elok. 2. — Tänne saapui eilen japanilainen liikemiesten seurue tutustumaan täkäläisiin oloihin. Seurue matkustaa Ottawaan 6. 8 päiväksi, jolloin heidän esimiehensä Senji Suzuki lahjottaa kenraali-kuvernöörille 400 vuotta vanhan Samurai miekan. Lahja kuuluu olevan harvinainen ja että sellainen kunnia vaan harvoin suodaan ulkomaalaiselle.

Tuli tuhosi valimoa

HAMILTON, elok. 5. — Tuntemattomalla tavalla syttynyt tulipalo raivosi tänään Canadian Iron Foundries-yhtiön mallivalimossa C. N.R:n aseman luona, lähellä McGill katua, aiheuttaen noin $75,000 vahingon.

Valkea huomattiin yksikerroksisen rakennuksen katolla kello 11.55 aamupäivällä ja muutaman minuutin kuluttua oli koko rakennus liekeissä. Kaksikymmentä kaksi työmiestä pakeni kovalla kiireellä savua ja liekkejä joita edisti ilmasäiliön räjähtäminen.

Tämä oli yksi kaikkein itsepäisempiä valkeita, mitä Hamiltonin palokunta on joutunut sammuttamaan, sillä kaikista tarmokkaista yrityksistä huolimatta liekit etenivät nopeasti ja otti kaksi tuntia ennenkuin liekit saatiin kontrollin alle.

Sotavarustelua jatkuvasti tehostetaan

WHEELING, West Virginia, elok. 5. — Amerikalainen imperialismi on kaikin keinoin tekemässä kaikkensa tehostaakseen sotavarustelujaan ja rakentaakseen entistä voimakkaamman ja murhakuntoisemman sotakoneiston.

Uusien lentokoneiden kanssa on toimeenpantu laajoja kokeita, amerikalaisten lento-asiantuntijain ollessa kehittämässä uusinallista tasoa, joka entistä tehokkaammalla tavalla voisi suorittaa murhaavaa työtään.

Parhaillaan ollaan täällä rakentamassa 20 uutta lentokonetta, joitten selostetaan olevan nopeampia ja samalla voivat kuljettaa enemmän lastia kuin nykyiset taistelutasot. Tämä tekee mahdolliseksi niiden käyttämisen pommitustyöhön samalla kun ne ovat nopeita taisteluja tiedustelukoneita.

Brittiläiset surmanneet satoja intialaisia

KABUL, Intia. — Brittiläisen pääoman terrori, joka joutuu entistä pahemmin "seinää vasten" Intiassa, yrittää kiristää viimeisiä otteitaan. Terrorin johtajat, englantilaiset kapitalistit tietävät sen selkan, että Intia nousee ylivoimaiseksi, joka nyt on jo selvästi nähtävissä. Mutta se ei suinkaan merkitse sitä, että terroria lopetettaisi niin kauan kuin sillä voidaan saada edes tuhoa aikaan, vaikka se ei enää riistäjäkään hyödyttäisi.

Englantilaisen virkavallan joutuessa aina huonompaan asemaan, kansan noustessa avoimempaan taisteluun, järjestävät terroristit tuhomatkojaan. Niinpä nytkin ovat englantilaiset sotilaslentäjät murhanneet satoja Intian asukkaita Muradbergin seudulla.

Samanaikaisesti on Kabuliin tuotu 3,000 Intian asukasta, jotka englantilaiset sotilashurtat ovat vanginneet.

"Pankkitarkastaja" vei 8,000 dollarin saaliin

STE. ANNE DE BELLEVUE, Que. elok. 5. — Maakuntapoliisin antaman selostuksen mukaan on yksinäinen rosvo tehnyt eilen onnistuneen rosvouksen täkäläisessä Montrealin pankissa, saaden $8,000 saaliin.

Rosvous oli yksi kaikkein etevämpiä, mitä maakunnassa on koskaan järjestetty. Pankin johtaja sai eilen iltapäivällä Montrealista pitkänmatkan puhelun, missä hänelle ilmoitettiin hallituksen pankkien tarkastajan tulevan tarkastamaan pankin kirjoja. Myöhemmin pankin johtajalle soitettiin Ste. Anne Bellevuen hotellista ja puhuja ilmoitti olevansa hallituksen tarkastaja ja pyysi, että hänen pankkiin pääsynsä järjestettäisiin, koska silloin oli jo pankki kiinni. Tämä tehtiinkin.

Päästyään pankkiin, otti rosvo muutaman minuutin kuluttua revolverinsa esille ja ajoi pankin johtajan ja hänen kuusi apulaistaan yhteen kassaholviin ja ryhtyi senjälkeen tyhjentämään kasöörien rahalaatikoita.

Maakuntapoliisi selosti tutkimusten paljastaneen rosvon käyneen hotellissa kuten ainakin jokin matkustaja, vaihtoi siellä vaatteensa ja lähti pankkiin pienen laukun kanssa. Rosvouksen tehtyään hän palasi hotelliin, muutti vaatteensa ja lähti pois. Poliisit tutkivat hänen matkaansa siitä eteenpäin.

Juna suistunut raiteilta

Veturin kuljettaja surmautunut

NORTH BAY, elok. 5. — Kun Torontosta Timminsiin kulkeva C.N. R:n matkustajajuna no. 47 suistui raiteilta muutamaa minuuttia vaille kello 6 tänä aamuna, noin 16 mailia etelään North Baysta ja yksi maili pohjoseen Hill Sidingista, sai kuljettaja William Hill niin pahoja palohaavoja, että hän kuoli matkalla North Bayn sairaalaan. Lämmittäjä Harry Tomlin sai myöskin pahoja palohaavoja ja on nyt täkäläisessä sairaalassa, mutta lääkärit uskovat hänen parantuvan.

Yhtään matkustajaa ei loukkaantunut tässä onnettomuudessa. Kone kaatui kyljelleen, kuljettajan jäädessä alimaiseksi. Tomlin onnistui ryömimään pois ovesta, mutta Hill jäi sisälle. Muutaman minuutin ajan oli koneesta tuleva höyry niin sakeaa, että junamiehet eivät voineet tehdä mitään Hillin auttamiseksi, vihdoin he saivat hänet pois vasemmanpuoleisesta ovesta. Koneen perässä olevat posti- ja pitkätavaravaunut sekä matkustajavaunut menivät myös pois raiteilta, Pullmanin vaunujen jäädessä paikoilleen.

Kuusi henkilöä hukkunut veneen kaatuessa

LOUISVILLE, Ky. elok. 5. — Kuusi henkilöä, joista viisi oli lapsia, hukkui viime sunnuntaina Ohio-jokeen tässä lähistöllä, kun tasapohjainen moottorivene, missä oli 13 henkilöä, kaatui lähellä rantaa. Vene kaatui, kun ohjaaja koetti mennä veneellä voimakkaan virtapaikan poikki.

Hukkuneista oli ainoastaan yksi aikuinen, 45 vuotias Joseph Guenthner, toiset olivat 9—12 vuotiaita lapsia. Leo Guenthner, hukkuneen miehen 21 vuotias poika ohjasi venettä. Hän onnistui pelastamaan neljä lasta, vetämällä heidät kaatuneen veneen pohjan päälle. Toinen poika pääsi rantaan, vieden mukanaan yhden lapsen. Tällä välin vanhempi Guenthner ja toiset lapset olivat vaipuneet veden alle.

Punaiset joukot etenee — yksityisille kostetaan

Kommunisteja telotettu kaupungin kadulla

HANKOW, Kiina, elok. 4. — Punaiset joukot ovat piirittäneet Hankowin ja kaupungin kukistuminen näyttää varmalta kaupunkia puolustaville imperialistien kätyreille, jotka näkevät nyt yhteisen ja suurimman vaaran punaisessa armeijassa, mikä ei ole kovin suuri eikä niin hyvin aseistettu kuin imperialistiset armeijat, mutta jolla kuitenkin on Kiinan sorrettujen joukkojen kannatus puolellaan. Hankowissa vallitsee myöskin sotalaki ja sotilasviranomaiset telotuttivat tänäänkin kahdeksan kommunistikst epäillemäänsä henkilöä keskellä kaupungin katuja, koettaen täten ehkäistä ja estää kaupungin sisällä toimivien kommunististen joukkojen toimintaa. Ulkomaalaiset viranomaiset eivät luota enään kansallisten lupauksiin ajaa punaiset joukot pois yhteisin voimin, siitä nämä näyttävät olevan siihen aivan kykenemättömiä.

Noin 4,000 sotilasta käsittävä punainen joukko lähenee Kiukiangia, mikä on huomattava satamakaupunki Jangtze-joella, Shanghain ja Hankowin välillä. Ulkomaalaiset pakenevat kiireen kaupalla Kiangsin maakunnassa olevasta Nanhangista, mikä on tärkeä kaupunki keski-Kiinassa. Sen joutuminen punaisten joukkojen haltuun näyttää myöskin varmalta. Näiden lisäksi tiedotetaan punaisen vaaran uhkaavan monta muuta huomattavaa kansallisten hallussa olevaa kaupunkia.

Meksiko ja Yhdysvallat sotaliittoon

MEXICO CITY, — Yhdysvaltain imperialistien kätyrit toimivat yhä julkisemmin Mexicossa. Viralliselta taholta ilmoitetaan, että Mexicon tunnettu sotilasvirkailija, kenraali Juan Almazan on ellen jättänyt presidentti Rubiolle esityksen, että "Mexiko sitoutuisi Yhdysvaltain liittolaiseksi kaikissa tulevaisuuden sodissa".

Kenraali Almazan on juuri palannut laajalta kiertomatkalta Yhdysvalloista, jossa hän oli neuvotteluissa johtavien politikoitsijain kanssa. Esityskirjelmässään hän mainitsee: "Matkallani Yhdysvalloissa minä tulin vakuutetuksi, että tulevaisuuden sodassa, olipa se mitä valtaa vastaan hyvänsä, Mexikon tulee ilman ehtoja esiintyä voimakkaan naapurimme, Yhdysvaltain liittolaisena. Tämä on ainoa keino vähentää sodan vaaraa meidän oma maatamme kohtaan ja saavuttaa etuja sodan kautta."

Almazan toimi Callesin hallituksen johtavana militari-neuvonantajana ja katsotaan hänet vaikutusvaltaiseksi tekijäksi Mexikon politikassa.

Fascistinen terrori riehuu Saksassa

Berliinissä ja muualla ovat fascistiset ainekset tehneet raivokkaita hyökkäyksiä työläisten mielenosotuksia vastaan

BERLIN, Saksa, elok. 5. — Eilen jälleen suurilukuinen fascistiroisto joukko hyökkäsi kommunistien mielenosotuskulkueitten päälle, käyhyökkäyksessä. Lukuisat työläiset saivat vakavia vammoja, viiden ollessa parhaillaan sairaalassa vakavasti haavoittuneena. Fascistit hyökkäsivät petomaisella tavalla työläisten päälle ampuen väkijoukkoon, ilman, että poliisi olisi tehnyt lainkaan yrityksiä ehkäistä tällaista petomaisuutta.

Tällaiset yhteentörmäykset fascistien ja kommunistien kesken ovat muodostuneet päivällisjärjestykseen, mutta ovat alati kehittymässä entistä verisimmiksi, fascistien omaksuessa raakamaisempia menettelytapoja terrorisoidakseen työläisten liikehtimisiä.

Nämä verisét yhteenotot ovat muodostumassa alati lukuisemmiksi työväenluokan taisteluiden kiihtyessä. Täällä, samoin kuin kaikkialla muualläkin Saksassa ovat lakkoliikkeet entistä lukuisempia. Juuri puhjennut puutyöläisten lakko on saamassa laajan luonteen, lukuisien huonekalu- y.m. puutyötehtaitten ollessa täysin seisauksissa.

Rumanian kumousliike aina vaan voimistuu

BUKAREST. — Rumanian fascisti-terroristit saavat nyt "hikoilla" kommunistisen liikkeen tuhoamishommansa tuloksien, yhä valtavamman työväen ja talonpoikaisjoukkojen liikehtimisen kanssa.

Nyt, valkoterroristien huomatessa asemansa uhatuksi, on järjestetty kommunistisen liikkeen "tutkiminen", johon on osallistunut itse kuningas Carolikin. "Tutkijakomitea", joka on ollut kiertomatkallaan, on tullut siihen johtopäätökseen, että terrori täytyy kohdistaa virkamiespiiriinkin. Useita virkailijoita, m. m. sisäministerin pääsihteeri on erotettu, sen jälkeen kun "tutkijat" ovat toimittaneet kotitarkastuksia.

Kishineffissä vangittiin 72 kommunistisia ja samalla jahtausreisulla fascistit löysivät yhdestä talosta 16,000 kappaletta kommunistista lentolehteä.

Vangitsemisia on toimitettu samanaikaisesti myöskin Galatzassa sekä muilla paikkakunnilla. Useita kommunisteja on myöskin karkotettu.

Terroristit eivät näy vieläkään uskovan, että kommunismia ei voida kukistaa, mutta tulevat sen uskomaan.

Pohjoisnaparetken varustelut

PHILADEPHIA, elok. 5. — Kapt. Sir George Hubert Wilkins saapui tänne eilen johtamaan pohjoisnaparetkellä käytettävän vedenalaisen O—12:sta korjaamista. Vedenalaisen uudeksi nimeksi on asetettu "Nautilus". Tämä huomattu tutkimusmatkailija toivoo pääsevänsä lähtemään matkalleen ensi kesänä.

Kaksitoista loukkautui kaivosräjähdyksessä

TILTONVILLE, Ohio. — Warner Colliers Co:n Red Bird-nimisessä hiilikaivannossa tapahtui viime yönä räjähdys, jossa loukkaantui kaksitoista työläistä, ainakin yksi vaarallisesti. Räjähdys tapahtui sisäänkäytävältä, miesten olleessa avaamassa tunneliä maanviereämän jälkeen.

Yhtiön virkailijain tahoilta ilmoitetaan onnettomuuden syyksi, että ruutikannu oli syttynyt tuleen sähkölangoista.

Vaarallisemmin loukkaantui Elvin McLaughlin-niminen 35 vuoden ikäinen työläinen. Kaikki loukkaantuneet vietiin Martins Ferryn sairaalaan, mutta lievemmin loukkaantuneet pääsivät pois jo samana päivänä. Useat loukkaantuneet kuitenkin joutuvat olemaan sairaalassa pitemmän aikaa.

NEW YORK. — (FP). — International Labor Defence järjestön tiedonannon mukaan on Yhdysvalloissa työtaisteluiden yhteydessä viime kesäkuun aikana vangittu 188 työläistä.

Vangituista työläisistä on 79 tuomittu yhteensä 254 vuodeksi vankilaan. Parhaillaan 78 luokkataistelun uhria istuu vankilassa elinkautisen tuomion alaisena ja I. L. D. joutuu avustamaan 21 vankilassa olevan työläisen perhettä.

Kaikki elinkautiset luokkataistelun uhrit istuvat Californian kuritushuonevankiloissa, ollen heidän joukossaan sellaiset kuin J. B. McNamara, M. A. Schmidt, Tom Mooney ja Warren K. Billings, Washingtonin valtio on toisella tilalla, sieltä istuu 8 I.W.W. liiton jäsentä palvelemassa 25—40 vuoden tuomiota, joka heille langetettiin siitä kun puolustivat Centraliassa päämajaansa legionalaisilta.

LONTOO, elok. 4. — Tänne saapuneet tiedonannot kertovat ankaran maanjäristyksen tuhonneen Tchapaevon ja Vritzkyn kaupungit Kaspian meren rannalla. Edellisessä kaupungissa tuhoitui 200 taloa sekä kirkko. Lastenkodin raunioista on löydetty 300 lapsen ruumiit; edelleen tiedonannot kertovat n. 500 ihmistä surmautuneen ja 4,000 haavoittuneen.

PORTO DO LIMA, Portugal, elok. 4. — Täällä tuntui tänään iltapäivällä voimakas maanalainen jyrähdys, mikä pelotti asukkaat pakenemaan ahtaikeisiin ajoa. Mitään omaisuustuhoa tai ihmisonnettomuuksia ei kuitenkaan ilmoiteta sattuneen.

NEW YORK, elok. 4. — Fordhamin yliopiston maanjäristystä mittaava kone osoitti tänään kaksi voimakasta maanjäristystä, joiden kuvataan olevan ankarammat kuin yksikset Italian maanjäristykset. Kone merkkasi jyrinät kello 1.12 ja kello 1.19 aamulla. Maanjäristykset lasketaan olleen 3000 mailin etäisyydessä New Yorkista.

POTENZA, Italia, elok. 4. — Aamutomainen maanjäristys tuntui eilen iltapäivällä Melfissä ja Rionerossa, jotka tuhoutuivat äskeisessä onnettomuudessa. Asukkaat säikähtivät pahoin, eivätkä rauhoittuneet ennenkuin illan tullen, kun järistys ei enään uusintunut.

Keski-Ontarion naisten aluenumero

Vapauden ensimäinen naisten aluenumero

Tiolla täytyy huomata, että Vapaus on muuttanut kantaansa naisiin nähden, tai ollisivatkohan naiset muuttaneet kantaansa Vapauteen nähden. Parisenkin vuotta taaksepäin ei Vapaudessa näkynyt naisten osastoa, ei edes nurkkaakaan, muulloin kuin, niinkuin sananparsi sanoo, "vain pahan ilman edellä", puhettakaan siitä että tuossa nurkassa olisi ollut naisten omia kynäntuotteita. Nyt Vapaudessa on kerran viikossa kokonainen sivu naisille, ja mikä ilahduttavinta, sen täyttämisestä katsovat naiset velvollisuudekseen pitää huolta. Tuntuu aivankuin odottelisi mieluisia vieraita kun odottaa Vapauden tiistain numeron saapumista, siinähän, Naisten Osastossa, toverit eri puolilta Canadaa kerroskelevat asioista, mitkä ovat meille kaikille mielenkiintoisia, ilmituovat ajatuksiansa ja mielipiteitänsä työtätekevien naisten kannalta katsottuna. Niinhän laajenee ja kehittyy ajatuspiirimme Nyt sitten tämä keski-Ontarion naisten aluenumero, Vapauden ensimäinen naisten aluenumero ensimäinen naisten aluenumero! Eteenpäin sitä siis mennään. — Olisikohan seuraava askel naisten oma lehti Canadaan?

e Sananparsi sanoo niinkin, että "hätä keinon keksii", ja se kai soveltuu tähänkin asiaan. — Canadan viranomaiset kielsivät Toverittarelta luvan päästä Canadaan. Miksi? Siksi että he kromasivat sitä tulevan Canadaan paljon, ja että sitä mukaa kuin suomalainen väestö Canadassa lisääntyi nousi myöskin Toverittaren tilaajien luku Canadassa. Suomalaiset työläisnaiset siis lukivat runsaasti Toveritarta. — Porvarit tietävät paljon selvemmin kuin me, mikä tila naisilla on yhteiskunnassa. He ymmärtävät varsinliyvin, että niinkauan kuin he kykenevät hallitsemaan naisten mielipiteitä ja pyrkimyksiä on maailma heidän. Miksi muuten perustettaisiin ja niin monella tavalla avustettaisiin porvarillisia naisten liittoja ja yhdistyksiä? Miksi julkaistaan ja ylläpidetään yhä useampia ja useampia porvarillisia naisten lehtiä ja julkaisuja? Osaksi kai tavallisina liikeyrityksinä, sillä ilmoituksiahan niissä on suuret määrät ja ilmoituksilla lehti ansaitsee, mutta todellisuudessa siksi, että niiden kautta johdetaan naisten ajatusten ja pyrkimysten suunta. Rupeaisipa vain joku noista lehdistä muuttamaan sisältöänsä porvarisvastaiseksi, alkaisivatpa vain kertomuksissaan ja romaaneissaan kuvaamaan työläisten kärsimyksiä ja elämää, ja osottamaan mistä todellisuudessa kurjuus ja kärsimykset johtuvat, niin ei kauankaan ottaisi ennenkun ilmoitukset vähenisivät elleivät tyyten loppuisi.

Jos porvarit näkevät naisten lehdet tärkeiksi aseiksi valtansa säilyttämiselle tai vaarallisiksi sille, jopa niinkin tärkeälksi tai vaarallisiksi, että näkivät tarpeelliseksi lakkauttaa ainoan suomalaisten työläisnaisten lehden, mikä johdatti naisten toimintaa heille epämieluisaan suuntaan, niin mitä tulisi työläisten oppia tästä? Vallankumoukselliselle työväenliikkeelle pitäisi varsinkin olla tarpeellista naisten myötätoiminta ja erikoisesti juuri ne välikappaleet, lehdet, millä naisten mielipiteitä ja luokkatunnetta kasvatetaan ja toimintaa ohjataan.

Toverittaren lakkauttaminen ja samaan aikaan Woman Worke'in ilmestymistä lakkaaminen oli työväen luokkatoiminnalle Canadassa suurempi isku kuin ehkä olemme valmiit myöntämään, edes itsellemmekään. Mikä kerran löydään pirstaleiksi ei ole niinkään helposti uudelleen rakennettavissa. Toveritar teki erinomaista kasvatustyötä Canadan suomalaisten työläisnaisten keskuudessa, ja "The Woman Worker" oli nopeasti saamassa jalansijaa englanninkieltä lukevien työläisnaisten joukossa, juuri siellä missä herätystyötä olisi vältämättömästi pitänyt tehdä ja luokkahenkeä tulisi kasvattaa, niiden joukossa, jotka vielä ovat täydellisesti kapitalistisen vaikutuksen vallassa, mutta samalla myös kapitalistisen järjestelmän ankaran puserruksen alaisena. Tämän kirjoittaja uskaltaa olla sitä mieltä, että ne syyt, joiden perusteella "The Woman Worker'ia" lakattiin julkaisemasta, asetettuna vastapainoksi sille työlle mitä "The Woman Worker'in" kautta olisi voinut Canadan englanninkieltä lukevien naisten keskuudessa tehdä, eivät ole läheskään kyllin painavia.

Toveritar oli tullut Canadan työläisnaisille niin rakkaaksi että sen yht'äkkiä, Canadan hallitusviranomaisten taholta tultua kielletuksi oli kipeästi koskeva isku. Joka taholta kuului huudahduksia, mitkä osottivat selvemmin kuin mikään, kuinka suuresti sitä kaivattiin. Todenteolla ja suurilukuisesti koetettiin vaatia Toverittaren maahanpääsyoikeuksia palautettavaksi, sekä joukko että yksityisten protestien kautta, mutta ne ovat näyttäytyneet turhiksi. — Oli naisia, täällä keskiOntariossa, jotka, kai katsellen kauemmaksi, herättivät ajatuksen oman lehden perustamisesta Canadan työläisnaisia varten siinä tapauksessa että Toverittarelle ei hetimiten palautettaisi maahantulo-oikeuksia. Tämä ajatus sai pohjoisessa myötätuntoa, mutta kovin vähän muualla. Ajatus oli kyllä rohkea, mutta tämän kirjoittaja on sitä mieltä, että jos sittenkin olisi silloin uskallettu ajatus toteuttaa, olisi taottu rautaa silloin kun se oli kuumana, olisi homma onnisunut. — "Aika parantaa haavat" ja kaipaus hälvenee. — Tilanne on paljon siitä muuttunut. Joka on seurannut tapahtumia ei voi olla pahoittelematta huomatessaan mihinpäin on menty ja missä määrässä. Ei ole helppo hajonnutta koota. Vastustajamme ovat niittäneet satoa meidän "riidellessä ornaantuotteista".

Älkäämme kuitenkaan antako pyrkimystemme lamaantua, älkäämme antako ajatuksen "oman lehden" kerran saamisesta sammua, vaan sillävälin kasvattakaamme voimiamme Vapauden Naisten Osaston avulla. Pyrkikäämme saamaan Vapaus jokaiseen suomalaiseen kotiin Canadassa. Aluenumeroita joka alueelta vähintäin kerran vuodessa!

Tervetuloa Vapauden ensimäinen naisten aluenumero!

— E.

Kaikki aluejuhliin

Keski-Ontarion Tn. L. osastojen vuotuista aluejuhlaa vietetään Long Lakella t.k. 10 p. Nämät ovat kolmannet aluejuhlat tällä alueella, senjälkeen kun naisten toiminta uudelleen järjestettiin ja ompeluseuroista muututtiin naisosastoiksi. Tämänlaisia aluejuhlia ei vietetä yksinomaan rahantekotarkoituksessa, vaan ne ovat samalla ikäänkuin joukkotarkastuksia siitä, minkä verran meillä on työläisnaisissa samoin kuin miehissäkin niitä, jotka ymmärtävät naisten järjestymisen tarpeellisuuden. Viime vuonna nämä juhlat järjestettiin Sudburyssa ja ohjelman suorituskseen piti ottaa kaikkien liittoon kuuluvien osastojen osaa, vaan siinä kuitenkin jonkun verran epäonnistuttiin, ohjelmaa ei saatukaan niin monipuoliseksi kuin oli toivottu. Tämänkeväisten juhlien järjestäminen on jäänyt neuvottelukokouksessa valitulle komitealle ja joka komitea on sitten saanut apua Sudburyn ja Long Laken naisosastoilta, mahdollisesti vielä Creightosta. Ainoa mitä toisten naisosastojen tehtävä on, on valita viestinjuoksujoukkue ja siten avustettava näiden juhlien onnistumista. Ohjelman näille juhlille komitea on koettanut saada mahdollisimman arvokkaan ja tarkoitustaan vastaavan. Päiväjuhlissa tulee olemaan useampia puheita sekä paljon muuta vaihtelevaa ohjelmaa kuin myöskin yksinäytöksinen näytelmä "Kukka kultain kuusistossa". Itaohjelmaan sisältyy repäsevän hauska hyvinäytelmä "Jäätynyt kyyne!" kolmessa näytöksessä. Sitä kappaletta kyllä katselee naurussa suin lämpimälläkin ilmalla. Näytelmässä ei ole kulisien muutoksia, joten kappale loppuu hyvissä ajoissa illalla ja siten jää tanssinha. innsillekin tanssialkaa.

Siispä kaikki edelläolevat selostukset juhlistamme huomioon ottaen uskallamme toivoa näille juhlille suurta kannatusta.

Komitean puolesta — O. A.

Keski-Ontarion C.T.N. liiton sihteeristön ja osastojen toiminta vuoden ajalla

Keski-Ontarion työläisnaisten sihteeristöön kuuluu kaikkiaan viisi jäsentä, jotka ovat saapuvilla sihteeristön kokouksissa sekä yleensä ottavat osaa naisten toiminnan eteenpäin avustamiseen tällä alueella. Varalla on viisi jäsentä ja sen lisäksi valittiin viimeiseksi pidetyssä neuvottelukokouksessa laajennettu sihteeristö, johon tuli seuraavilta paikoilta yksi kustakin: Long Lake, Sault Ste. Marie, Levack Mine, Beaver Lake ja Creighton Mine. Kaikki alueellamme toiminnassa olevat osastot ovat olleet kiinteässä yhteydessä sihteeristön kanssa, lähettäen joka kuukausi raporttinsa, jossa ilmoittavat mitä he ovat kuukauden ajalla toimineet. Tällä kertaa kuuluu alueella C.T.N. liittoon neljätoista eri osastoa, joista on kaksi palvelijatarosastoa, nimittäin Soo'ssa ja Sudburyssa, sekä 12 naisosastoa. Pitääkseen edelleenkin kiinteän yhteyden eri paikkakunnilla toiminnassa olevien C. Tn. osastojen kanssa on sihteeristö päättänyt pitämistään kokouksista lähettää pöytäkirjat kaikille alueemme osastoille.

Sihteeri, joka samalla toimii alueen järjestäjänä, on ollut kaikissa osastoissa yhden, toisissa useammankin kerran ja vointinsa mukaan koettanut ohjata naisten työtä tällä alueella. Kehoituksia on sihteeristön puolesta ollut lehdessä kaikista niistä monista eri kysymyksistä, jotka ovat meitä työläisnaisia lähellä, kuten sotavastaisen päivän vietosta ja siihen osallistumisesta, Gastonlan kutomotyöläisten puolustaminen, Saccon ja Vanzettin murhatuomion vietto, Hamiltonin lakkolaisten, naisten Venäjän lähetystön ja Port Arthurin metsäalueen lakon avustaminen. Venäjän vallankumouksen, Suomen luokkasodan, kansainvälistä naistenpäivää y.m. juhlia on kehoitettu avustamaan, sekä, jos paikkakunnalla ei ole muuta vallankumouksellisen luokkataistelun kannalla olevaa työväenjärjestöä, toimimaan juhlat parhaansa mukaan, jonka kehoituksen osastot ovat täyttäneetkin juhlain järjestämisessä. Toimitettuihin liittoparlamenttivaaleihin on myöskin kehoitus ollut naisille tällä alueella. Vallistustyötä on koetettu tehdä parhaan kykymme mukaan, sillä me käsitämme, että tieto on valtaa, joka tunnus on meille työläisille ja työläisnaisille jo kaikunut vuosikymmenien ajan, innostaen meitä kartuttamaan tietojamme voidaksemme siten vaikuttavammin taistella kapitalistista riistojärjestelmää vastaan. Sillä meidän työläisnaisten ja miesten tehtävänä on viedä voittoon aate köyhälistön vapauttamisesta, ja sortajain yhteiskunnan tuhoamisesta, sen hajoittamiseksi maan tasalle. Tässä vaikeassa tehtävässä me onnistumme parhaiten silloin kun olemme kyllksi tietoisia ja omaamme yhteisen käsityksen luokkataistelun välttämättömyydestä. Käsi kädessä, yksimielisenä suurena joukkona, tuleekin meidän kulkea vallankumouksen ohdakkeista polkua kohti päämääräämme, jonka me varmaan saavutamme. Yhteenliittymällä me voimme päästä riistosta ja luoda uuden työläisten ja talonpoikain oman yhteiskunnan.

Valistustyön tehostamiseksi on alueellemme perustettu opintokerhoja, joissa yhteisen opiskelun ja keskustelun avulla voimme kartuttaa tietovarastojamme. Näitä kerhoja perustettaessa on sihteeri ollut mukana sekä koettanut opastaa kerhon toimintaa alkuun, myöskin on kerhoja varten laadittu työjärjestykset sihteeristön puolesta, että olisi helpompi lähteä alkuun kun on vähän ohjetta mukana. Alustuskysymyksiä keskustelua varten on aina pyydettäessä lähetetty ja toisille osastoille pyytämättäkin. Missä osastoissa ei ole voitu saada kerhoja, niissä on ohjelmakokoukset pidetty kerran kuussa, joissa on keskustelukysymykset olleet käytännössä.

Kiertävä lainakirjasto on myöskin yhtenä valistusvälineenä alueella. Siinä on mukana tieteellisiä ja aatteellisia työväelle välttämättömiä teoksia, sekä hyviä romaaneja, jotka ovat etupäässä työväen kirjailijain teoksia, molemmilla kielillä, nimittäin englannin ja suomen. Kirjat on laitettu sellaisiin viisitoista teosta sisältäviin pieniin laatikoihin, joten ne ovat helpommat kulettaa ympärille, ja ovat etupäässä nuorisoa, samoin kun vanhempaakin väestöä varten. Naisten kirjoittamat nyrkkilehdet ovat olleet tervetulleita luettavaksi eri osastoissa, ja on niitä nytkin kiertämässä 3—4 kappaletta.

Sotavastainen työ naisten keskuudessa on pantu alulle. Maailman sodan vuosipäivää elokuun ensimäistä viettää koko maailman työväestö. Sinä päivänä lopettavat eri maiden raatajat työnsä tehtaissa ja kaivannoissa, kokoontuvat yhteen, tuovat ilmi mielipiteensä kapitalistisista riistosodista, huolimatta porvarien järjestämistä hurtta-armeijoista ja poliisien kapuloista, jotka ovat aina valmiina iskemään meitä työläisiä, naisia ja miehiä, kun vaan suinkin saavat siihen tilaisuuden. Elokuun ensimäisenä päivänä tälläkin alueella on tehty tunnetuksi kapitalistisiten ryöstösotien tuhoisat seuraukset, meille työläisille. On järjestetty ulkoilmakokouksia puolueen toimesta, joihin kokouksiin ja kulkueisiin yhtymällä naisetkin ovat kortensa kantaneet. Sotavastaisia englanninkielisiä lentolehtisiä on sihteeristön toimesta painatettu sekä lähetetty osastoille jaettavaksi. Niissä tehdään toiskieliselle väestölle selväksi kapitalistisen sotien raakuus.

Työväen puolustusliiton avustaminen on ollut yhtenä niistä monista tehtävistä meillä työläisnaisilla, johonka me olemme osallistuneet. Kun olosuhteet kiristyvät, niin me työläiset olemme olleet pakoitetut yhtymään lakkoon voidaksemme saada edes hiemankin parannuksia kurjiin oloihimme. Useasti silloin muuttuvatkin nuo lakkoalueet porvarien kätyrien ja hurtta-armeijain temmellyspaikaksi jolloin toimivimmat vallistus-työläiset joutuvat aina ensimäiseksi vainottavaksi ja sitten syyttöminä tuomitaan useiksi kymmeniksi vuosiksi vankilaan tai salamurhataan.

Sihteeristön toimesta painatettiin viime kesänä englannin-kielistä lentolehtistä, jossa selostettiin Gastonian kutomotyöläisten koyaa kohtaloa taistellessaan etelän verenhimoisia myllyparooneja vastaan. Yhtymällä osastoina Canadan työläisten puolustusliittoon sekä aineellisesti ja henkisesti avustamalla ovat alueella toiminnassa olevat Tn. osastot osoittaneet olevansa mukana siinä taistelussa, jota kaikissa kapitalistisissa maissa olevat työläiset joutuvat käymään riistäjäluokan kukistamiseksi.

Lasten kesäleirit ja niiden kehittäminen tarkoitustaan vastaavaksi, on ollut yhtenä kaikkein tärkeimmistä kysymyksistä meidän naisten keskuudessa, varsinkin nyt kun kapitalistit tekevät kaikkensa saadakseen vietellyksi meidän työläisten lapset omalla puolelleen. Lasten leirit viime vuonna onnistuivat ensikertalaisten järjestämiksi hyvin, osanotto oli kokolailla runsas leirille. Viimeiseksi pidetyssä alueen naisten neuvottelukokouksessa päätettiin, että järjestetään pioneerileirit useammalle paikkakunnalle tällä alueella, koska on vanhempain vaikea lähettää lapsiaan pitemmän matkan takana oleville leiripaikoille. Sihteeristön tehtäväksi jätettiin yhdessä puolueen johdon kanssa hankkia lapsille opettaja, joka kiertäisi tällä alueella toimeenpantavilla lasten kesäleireillä. Opettajan onnistuimme saamaan tyydyttävän hyvän, joka tarmolla on täyttänyt hänelle uskotun tehtävän lasten opettajana, sekä ohjaajana. Beaver Lakella pidetyssä pioneerikoulussa oli osanotto runsas ollen kolmisenkymmentä oppilasta mukana oppimassa yhteistoiminnan aakkosia. Bruce Minella pidettiin Sault Ste. Marien pioneerien leirit, johon saivat Brucen lapsetkin osallistua. Sielläkin oli lapset hyvin edustettuna, 38—40, en varmaan muista niiden lukua. Toiminta ja opetus oli vilkasta ja miellyttävää, joten opettaja heti voitti itselleen lasten suosion, saaden lapset tottelemaan hyvin. C. T.N.L. Soon osasto oli kiitettävän hyvästi ymmärtänyt lasten työn tärkeyden, koska kaikki keittäjät sekä lasten peräänkatsojat olivat aivan ilmaiseksi mukana, tehden kaksi viikkoa ahkerasti työtä leiripaikalla. Sitten olivat vielä järjestäneet ilmaiset kyydit, viemään ja samoin hakemaan lapset leiriltä. Seurattava esimerkki! Nyt on sama opettaja kerinnyt tänne Long Lakelle, johonka menivät tämän ympäristön lapset kolmen viikon ajaksi. Nyt on lapsia kaikkiaan 45, vaan tiedossa on lisää, joten luku nousee 50 tai siitä ylikin. Tältä ympäristöltä olisi kyllä ollut mahdollisuus saada paljon enemmänkin lapsia leirille, vaan eivät kaikki vanhemmat näy käsittävän kuinka suuri merkitys on sillä, että saamme lapsemme kasvatettua työväen luokkahengen mukaan, huolimatta siitä vaikka ovatkin olleet itse vuosikymmeniä mukana työväenliikkeessä. Suuri on meidän työläisten yhteinen työvainio taistellessamme riistäjäluokkaa vastaan. Enemmän pitäisi saada työläisnaiset käsittämään sen sorronalaisen aseman jonka meillä on niin kauan kun on olemassa kaksi luokkaa, riistäjät ja riistettävät. Ainoastaan yksimielisenä joukkona meillä on mahdollisuus viedä voittoon aloittamamme työ.

Liittykäämme lujasti yhteen, entistä tarmokkaammin puolustamaan ja viemään eteenpäin sitä aatetta joka on meille kallis ja tuo kauan kärsineelle työväen luokallemme voiton sekä vapauden. Tehkäämme kaikkemme säilyttääksemme keskuudessamme toveruus. Se on tärkeätä siksi, että tehtävämme taistelurintamalla onnistuisi. Pitäkäämme mielessämme tunnus, joka on meille aina uusi ja kuuluu:

"Kaikkien maiden työläiset, liittykää yhteen!" — Lyyli.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä etetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

Kenen johtoa työläisnaiset tulevat seuraamaan

Kansainvälisessä naisten osuustoiminnallisen järjestön vuotuisessa konferenssissa, mikä pidetään elokuussa, tullaan käsittelemään ja "päättämään" muiden esillä olevien kysymysten joukossa myöskin kysymyksestä, mitä "tulevaisuuden äidin" tulee olla. Tästä kysymyksestä tulee konferenssin tutkittavaksi ja käsiteltäväksi kaksi raporttia, joista toisen esittäjinä, ja puolustajina tulevat olemaan naisreformistit ja toisen esittäjinä ja puolustajina kom. munistinaiset.

Rouva Nechaskovan raportin periaatteellinen sisältö on, että "tulevaisuuden äiti", eli työläisnainen, voi valita oman "elämäntehtävänsä", hän saattaa joko tulla teollisuustyöläiseksi (proletaariksi), tai hän saattaa antautua kokonaan lasten kasvatukselle, mieheelleen ja taloudelleen. Mutta koska kapitalistisissa maissa työläisperheen ansiot ovat hyvin vähäpätöiset. johtuen kasvavasta työttömyydestä ja työväenluokan aseman säännöllisestä huonontumisesta, ehdottaa rouva Nechaskova, että työväenluokan äiti asettaisiin sellaisiin olosuhteisiin, mitkä sallisivat hänen vapautua tuottavasta työstä ja olla ainoastaan perheenemäntä, "nauttien säännöllistä avustusta (rouva Nechaskova ei osoita kuka nämä avustukset maksaa ja kuinka niitä voisi saada) korvaamaan hänen työnsä, huolensa ja käsimyksensä, joita hänellä on ollut kannettavanaan, synnyttäessään ja kasvattaessaan lapsiaan. Hänet on vapautettava työnsä myymisen välttämättömyydestä".

Mitä merkitsee oikeastaan tunnuslause "takaisin perheen luokse", nykyisessä käännekohdassa? Tämän tunnuslauseen, mikä puolustaa proletaarialidin palaamista tehtaasta takaisin perheensä, miehensä, ja lastensa luokse, keittiöön, on tarkoitettu luomaan työläismiesten mielissä "lämpimyyden ja kodikkuuden" verhoon puettuna vihamielisyyttä tehtaan työpöydän ääressä työskentelevii naisia kohtaan. Tämä mitä perinjohjaisimman taantumuksellinen lause heikentää taistelevan proletariaatin yhteisrintamaa työläisnaisten eristämisellä pois yleisestä proletariaatin taistelusta.

Naisreformistien raportissa ei tätä kohtaa esitetä uskonnollisen yksinkertaisuuden näkökannalta katsottuna. Toiminnassaan ja propagandatyössään naisreformistit seuraavat kiinteästi kapitalistiluokan lakeljoiden ja työväenluokan asian petturelden linjaa, linjaa mikä on suunnattu auttamaan ja palvelemaan kapitalistista järjestelmää.

Lenin sanoo naisten työskentelystä teollisuudessa:

Naisten ja nuorison vetäminen teollisuuteen on itsestään edistyksellinen ilmiö.

Yritys, kieltää kokonaan naisja nuorisotyö teollisuudesta, tai kannattaa patriarkkaalista yhteiskuntamääräystä, mikä sulkee sellaisen työvoiman, olisi taantumuksellista ja utopistista.

Ennen Leniniä, Marx ja Engels kirjoittivat samassa äänilajissa tästä kysymyksestä.

Pienet myönnytykset, murut, joita heitetään proletariaatin naisille pöydiltä, joiden ääressä kapitalistit ja "ihmisystävät" herkuttelevät, ovat tarkoitetut pysyttämään äidit kotona, antautumaan kokonaan "perhekutsumukselle", eivät voi kääntää takaisin taloudellisen edistyksen pyörää, mikä kapitalistisen tilanteen vallitessa vetää naisia vastustamattomasti teollisuuden palvelukseen. Reformistit eivät ole yksinomaan tietoisia tästä tosiasiasta, mutta he yrittävät tarkoituksellisesti kasvattaa ja ylläpitää harkakuvitelmia ja pettää työläisiä, koettaen täten asettaa esteitä työväenluokan eteen sen taistellessa vapautumisensa puolesta.

Kommunistella ja kaikilla luokkatietoisilla työläismiehillä ja naisilla, käsitellessään kysymystä, mitä "tulevaisuuden äitien" tulee olla, on antaa ainoastaan yksi vastaus, minkä olkeudenmukaisuuden vahvistaa koko työväenluokkaliikkeen kehittymisen historia. Tie naisten vapautumiseen ei ole heidän palaamisensa teollisuudesta perheensä luo, keittiöön ja lasten kasvatukseen, tämä vapautuminen on liittynyt työväenluokan vallankumoukselliseen taisteluun uuden yhteiskunnan rakentamiseksi, yhteiskunnan, missä ei enään toinen ihminen riistä toista, missä työläisnainen tulee olemaan poliittisesti ja taloudellisesti tasa-arvoinen miehen kanssa.

Naisten vetäminen teollisuuden palvelukseen on edistyksellistä toimintaa, mikä vetää naiset yleiseen proletariaatin luokkataisteluun. Toiselta puolen, ei ainoastaan työläisnaisten, vaan koko proletariaatin, kaikkien työläisten, tulee taistella työläisäitien aseman parantamiseksi.

Tämä taistelu on suunnattava samanarvoisen palkan saamiseksi samasta työstä sukupuoliin katsomatta, seitsemän tunnin työpäivän ja kahden kuukauden loma-ajan saavuttamiseksi naistyöläisille ennen ja jälkeen synnytyksen täydellisellä palkalla tehtaan kustannuksella. Meidän on taisteltava raskaana olevien naisten työtä erottamista vastaan. Meidän tulee vaatia laajakantoisesti työnantajien ja valtion kustannuksella ylläpidettäväksi äitien ja lasten suojeiuslaitoksia (ruanantohuoneita, hoitoloita, lastenseimiä ja leikkipaikkoja) työläisnaisten käytettäväksi ilman' maksua työssä oloaikanaan.

Rouva Nechaskovalla on paljon sanomista teeseissään lapsen tarpeista rakkaan ja heilän äidin hoitoon nähden. Mutta onko tämä rakastavainen ja hellä hoito taattua työläisperheissä, vaikka äidit eivät kävisikään ulkona työssä? Eikö työläismiesten vaimoihin koske näälkä, verot ja kaikenmoiset painostukset, eikö työväenluokan miesten vaimojen kohtalona ole saada nähdä porvarillisten ja sosialifascististen hallitusten ampuvan lapsiaan?

Neuvostohallituksen naisten ja lasten suojelusta tarkoittavien määräysten perusohjelma on: helpoittaa työläismiesten vaimojen ja äitistilassa olevien työläisnaisten elämää. Lukuisten toimenpiteiden kautta, koskien lasten pavitsemista, lääketieteellistä apua ja kasvatustyötä, tulee valtio kasvavan sukupolven avuksi, vapauttaen naisen tätä tietä perhehuolista. Mutta tämä ei tarkoita sitä, että lapsi erotetaan äidistään. Aiti voi kulttaa vapaa-aikansa lapselleen ja hän tekee sen. Koko järejstelmä (vapaa-aika synnytyksen aikana, äitiyden suojelemista edistävät lait, lasten huoltolaitokset, kasvatusvalistuksellinen työskentely jne.), on rakennettu siten, että "tulevaisuuden äiti" tulee olemaan täyskelpoinen oman maansa ylösrakentaja, oman yhteiskuntansa, missä mies ei ole orjuuttava mies, missä äitiysvaistoa ei rohkaista vaistona, missä tervettä äitiystunnetta kasvatetaan, missä lapset kasvavat ja kasvatetaan uuden sosialistisen yhteiskunnan tuleviksi rakentajiksi. Sellaisen "tulevaisuuden äidin" puolesta meidän tulee taistella, ja tämä taistelu on osana yleisestä taistelusta kapitalistisen järjestelmän kukistamiseksi ja proletariaatin diktatuurin tilalle asettamiseksi. Rivit yhdistyneinä tulevat kaikkien maiden proletariaatin naiset seuraamaan kommunistipuoluetta tässä taistelussa.

"Inpreccorissa" — Rosa Bloch.

Avioerosta

Tässä joku aika sitte oli Vapaudessa keskusteluaihe esitettynä joka muistaakseni kosketteli asiaa onko avioerot joka tapauksessa tarpeellisia, jotka muuten ovat niin jokapäiväisiä ilmiöitä nykyaikana? Minäkin tuumasin lausua asiasta mielipiteeni.

Jos otamme huomioon vain oman itsemme, niin ehkä joskus saamme "vaihotkaupassa"paremman kaupan, mutta jos tarkastamme lasten ja toisen puolison asemaa, niin "vaihtokauppa" ei missään suhteessa paranna heidän asemaansa. Eikö todella hyvin monessa suhteessa avioerot ole aivan tarpeettomia. Syytetään toinen toistaan usein. Syy on kuitenkin itsessämme. Jos omaamme tahdonlujuutta voidaksemme pitää oma minämme kurissa, niin voitamme sillä paljon. En tarkoita sillä, että meidän naisten on tuota vanhaa sanontaa noudatettava: "Nainen vaikenkoon seurakunnassa." Ei, meidän on seurattava ja keskusteltava kaikista asioista, mutta ei ole aina tarpeellista meidän saada sanoa omaa meinen sana eikä myöskään jokaisen meidän tarvitse olla aina olemassa. Kun todella haluamme olla samanlaisia reita keskenämme, silloin on meidän erot turhia, mutta silloin kun haluamme ki ajatuksemme ja tekomme kohdistettuna siihen, että millään kiusaa tehtyä toiselle, sitä ei otaksutaan onnensalamaksi vaan että jos kaksi aivan vastakkaista luonnetta on joutunut yhteen, määrin ja syynä on ollut rahan tai jokin muu hetkellinen tunne, niin silloin on hyvin usein yhdyselämä sopimatonta. Mutta kun kaksi ihmistä kilöä omasta vapaasta tahdostaan alkaa yhteiselämään, niin sitä ei jatkaakin, jos vaan todella on halua säilyttää kodin rauha. Eläleen on totta, että kapitalistisen yhteiskunta särkee monta kotia, mutta myöskin kevytmielisyys turhamaisuus muuttaa monta kodin helvetiksi. Siksipä juuri meidän nykyajan naisilla on oma kotinsa tava toveruuden olinpaikaksi ja taistelutantereeksi. Sillä niiden lapsemme näkee vanhempien kahden toisiaan. siten hekin tekevät.

Työpaikoilla on nykyään käytännössä mitä ankarin hiestytysjärjestelmä,joten mies on usein ylinmäärin rasitettu kun hän tulee työstä. Jotta kohtelu ei ole toverillista, on miehen katkeruus hyvin ymmärrettyä ja seurauksena voi olla perheen hakka. Nainen voi olla täysiarvoinen toverimiehen rinnalla, vaikka hän antaa omaa minäänsä joskus vähä korvalle. En tarkota sitä, ettei yhtä suuri velvollisuus miehen hallita omaa minäänsä mutta kun teemme itse sen, näemme, että avioerot eivät ole niin tarpeellisia kuin meistä näytää joskus. — Tummu.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markka

39 25

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

0c lähetyksistä \$1e \$20.00, 5% lähetyksistä \$20.00—\$49.99, 3% lähetyksistä \$50.00—\$79.99 ja \$1.00 lähetyksistä \$80.00—\$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset \$500.00 ja siitä ylöspäin \$3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut \$3.50 lähetyksellä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi \$2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapiletiejä myydään.

Tiedustakaa pitelitiasioita.

Vapaudelle ottavat rahansiirtoja vastaan myöskin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

MRS HILJA KOSKELA,
Box 133, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

NYT SE ON VALMIS

WM. MARTTILAN KIRJA

OSUUSTOIMINTA

ja sen merkitys

LUOKKATAISTELUSSA

KYSYTTY KIRJA

Suomalaisten keskuudessa ei ole miltään alalta niin paljon kysytty kirjaa kuin mitä tätä osuustoimintakirjaa on. Sellaisen tarpeesta on puhuttu talvikausi kokouksissa ja toverijoukoissa. Eikä ole ihmekään, sillä todellakaan suomenkielellä ei ole keskuudessamme ilmestynyt vielä kirjaa, jossa edes yritettäisiin selostaa mitkä todellisuudessa osuustoimintaliikkeen suhteet tulee olla työväenliikkeeseen nähden, sillä osuustoimintaliikkeen suurkavalluksen suunnittelijat ovat ovelasti välttelleet tällaisen kirjallisuuden kustantamista.

Kirja, joka käsittää 110 sivua, on asiantuntemuksella kirjotettu ja vahvistetaan kaikki väitteet historiallisilla asiakirjoilla ja päätöksillä.

Sanottakoon suoraan, että kirja ei ole "kaikkien ryhmien kirja", mutta se on luokkataistelijan käsikirja mikäli luokkataistelija haluaa oikealla tavalla suhteensa määritellä osuustoimintaan nähden.

KIRJAN SISÄLTÖ JAKAANTUU SEURAAVIIN LUKUIHIN

Lukijalle. — Osuustoiminta — uskonkappale vaiko toimintamuoto. — Owenilainen osuustoiminta (mitkä olivat sen varjopuolet ja miksi se sortui). — Rochdalelainen osuustoiminta (mitkä ovat sen hyvät ja huonot puolet ja miten siihen on marxilainen työväenliike suhtaantunut). — Työväen osuustoiminta — edistysmielinen suunta. — Minkälaisena marxilainen työväenliike on osuustoiminnan aikaisemmin hyväksynyt (historiallisia lainauksia ja määritelmiä). — Minkä suunnan mukaisesti meillä ovat menestykselliset osuuliikkeet rakennettu. — Kuinka itse osuustoimiatliikkeemme on järjestömme kantaan suhtaantunut. — Keskusosuuskunta kääntyy rakentajiaan ja kannattajiaan vastaan. — Mikä on Kommunistipuolue ja miten se toimii ja miksi. — Avoin kirje ja sen vaikutus. — Keskusosuuskunnan kokous ja sen varustelut. — Loppulause.

SUURI PAINOS

Ennakkokysynnän ja kirjan laadun tuntien on järjestömme ja lehtiliikkeet katsoneet tarpeelliseksi ottaa kirjasta suurimman painoksen mitä vielä yhdestäkään suomenkielisestä kirjasta tässä maassa on otettu.

KIRJA ON TARKOITETTU JOKAISELLE TYÖLÄISELLE JA MIELENKIINNOLLA SEN LUKEEKIN, PUHUMATTAKAAN SIITÄ, ETTÄ SEN ARVO TÄMÄN ALAN KÄSIKIRJANA PYSYY LOPPUMATTOMIIN.

Jokainen lehtiemme asiamies, puoluetoveri ja edistysmielinen osuustoimintaihminen kirjaa levittämään ja lukemaan.

Saatavana kaikilta asiamiehiltämme.
Hinta 40 senttiä.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Lähettäkää ..... kappaletta kirjaa "OSUUSTOIMINTA JA SEN MERKITYS LUOKKATAISTELUSSA". Rahaa seuraa mukana \$..... Velottakaa tiliäni.

NIMI .....

OSOTE .....

.....

työläisten suhtautuminen uskontoon

vinä meidän työläisten
a on verrattain vähän
huomiota uskontokysy-
vaikka tämän kysymyksen
tuksen kannalta katsot-
si mitä läheisemmin liit-
ään valistustyöhön.
svuosisata sitten, jolloin
n liike alkoi laajemmin
nen työläisten keskuudes-
vaittavissa pyrkimystä ja
entyä tutkimaan mitä us-
llisuudessa on, mutta sil-
oli vähemmän uskontoa
pätevää suomenkielistä
ta saatavana ja siksipä
man puutteessa lueskel-
Ingersollin teoksia, jot-
kaan elvät olleet täysi-
avaraa luokkavalistuskan-
ottaissa. Mutta puutteelli-
huolimatta toimittivat
kasijan tehtävää ja siksi
annettavana näille voimak-
olittain kaumokirjallisille
issi tunnustus, sillä niis-
ai alkuvirikettä tiedonja-
näin muodostui kannus-
jempien tietojen hankki-
sä työväestölle perin tär-
kontokysymyksen ymmär-

samme nykyistä aikaa
kaikenlaisten uskontojen
aiset prelaatit olevan mi-
massa touhussa estääk-
set pääsemästä luokkava-
anssa kosketuksiin ja pi-
heidät edes nimellisesti
ain kirkkokunnassa. Tässä
aavat he erittäin arvo-
vallassaolevalta luokalta
oiselta, sillä he tosihalul-
t kaikki mahdolliset kei-
stön uskonnollisena pitä-
apsille ja nuorisolle tero-
onnon pyhyyttä, sen tar-
jo varhais-kouluista
nyöskin sanomalehdissä,
essa, julkisissa esiinty-
sissa ja kaikista teholi-
kuvissa ja puhuvissa ku-
hyvin usein saadaan siel-
uinka hädässä oleva äiti,
tai joku muu turvautuu
ja melkein yhtämonessa
hädässä oleva tulee au-
a muuten onkin mahdol-
kuvissa). Kaikella tällä
a nuorten herkkiin mie-
tehoava vaikutus, elkä
kun kerran perusteelli-
dot uskonnon olemukses-
vin puutteelliset. Volhan
ovelasti harjoitettu pro-
rsoa sellaisessa tietämät-
naaperässä hyvinkin. Ja
siementämisestä pidetään
n ja nuorten keskuudes-
hyvin suuressa mitta-
uottaa laihoa mustakaa-
täväksi.

uomalaisten, samoin kuin
kansallisuuksien, naisten
on olemassa uskontoon
ta vielä enemmän kuin
sken. Mistä tämä joh-
tarvis tässä käsitellä.
ain on eri uskontojen
aneet sen seikan, että
istuvat pitämään naisen
moissa, niin sitä pitem-
heidän vaikutusvaltansa
Ie tietävät, että äidit
attajina ovat heitä lä-
in isä, joka useissa ta-
n päivät ja pitemmät-
issa. Ja kun äiti pysyy
na, niin hän antaa tuo-
unijuomaa lapselleen,
öä hän ei itsekään ta-
nän on sen vuorostaan
tänsä. Hänelle itselleen
ssä tämä kysymys vielä
siksi hän tietämättö-
istuttaa uskontoa lap-

öläisäidit, aika on jo
meidän tulee lainata
nan paljon huomiota it-
tämiselle, olletikin us-
kseen nähden. Meidän
eltävä tietojen hankki-
sen kautta saatava it-
kuutetuksi minkälainen
nossa piilee. Lukemalla
lla tieteellistä kirjalli-
saamme itsellemme va-
ja sen perusteella olem-
it selostamaan uskonto-
myöskin lapsillemme ja
me.

Sosdem. puolue, silloin kun se vielä oli luokkataistelun kannalla, julkisuusvälineillään piti yllä taistelua uskonnollista pimitystä vastaan, mutta jo kauan sitten on se siitä luopunut. Nykyään heidän suhtautumisensa on aivan välinpitämätön. He näet selittävät, että uskonto olkoon jokaisen yksityisasia ja jokainen ottakoon siitä lohtua niin paljon kun irti saa.

Tällaiseen pehmeyteen me luokkataistelun kannalla olevat työläiset emme saa vaipua, vaan on meidän perusteellisesti kyettävä ratkaisemaan tämä kysymys ei ainoastaan itsellemme, mutta myöskin kanssaihmisillemme. Ja tämä on meille mahdollista ei automaattisesti, vaan tiukan opiskelun ayulla. Meillä suomalaisilla on yleensä lukutaito, mutta sinänsä ei se ole vielä mikään valistuksen mittapuu, vaan on se vasta avain siihen. Ja kun käytämme tätä avainta, niin meille avautuu uskontokomerojen salvat ja saatuamme katsoa niihin tieteen antaman "säkölampun" avulla, niin silloin näemme: petosta, kautta aikain jatkuvaa konnamaista väärinteleyä ja vehkeilyä, jonka kautta on saatu syntymään kultti, jota ihmiskunta on palvonut ja yhä edelleen jatkaa sitä, ja joka jatkuakseen on mahdollista vaan sen kautta, että papisto on onnistunut pitämään laajat työläisten joukot ulkona tiedonlähteitten ulottuvilta. Kun edes jonkunverran vaivaudumme tutkimaan historiaa, niin saamme nähdä, miten uskonnon edustajat ovat ala-arvoisesti kohdelleet naista, he tuskin ovat pitäneet sitä eläimen arvoisena. Miksikä siis meidän vuosisatamme nainen kulkisi papiston talutusnuorassa? Voidaan vastata, että sikäli kun hän valistuksen kautta vapauttaa itsensä ennakkoluuloista, niin hän myöskin kääntää selkänsä lieihittelevälle papistolle.

Meille sanottaneen, että elhän nykyinen papisto enää ole sellaista, kuin ehkä aikaisemmin on ollut. Mutta katsotaanpas vähän, ovatko he sisimmältään paljoakaan muuttuneet. Otamme esimerkin vuoksi tarkastelun alaiseksi nämät Canadan suomalaisten keskuudessa toimivat "sielujen paimenet". Heidän toimintansa ja menettelytapansa toisinajattelevia kohtaan ei paljonkaan eroa entisten inkvisiittorien toimintatavoista. Peukaloruuvit ja venytyspenkit kylläkin puuttuvat mutta toiminta osottaa, että kaikki sääli ja moraali heiltä puuttuu, kuten esi-isiltäänkin, silloin kun toisin ajattelevat ovat kysymyksessä. Näitten "paimenten" me näemme suorittavan mitä ala-arvoisinta käytyrin palvelusta työnantajan luona; osottamassa, että tämä tai tuo ei ole minun lampaitani, joten on parasta heittää se työpaikasta ulos, välittämättä siitä vaikka osotettu henkilö olisi suuren perheen huoltaja ja vaikka ulosheitto merkitsisi tämän perheen kurjuuteen ja nälkäkuolemaan joutumista. Tästä näkyy, että viis he välittävät ihmisyydestä, sillä seurakuntien pystyyn saaminen ja palkka on "pyhä asia" ja sen eteen on kaikki keinot luvallisia.

Heidän menettelynsä on todisteena siihen, että jos he vaan voisivat, niin vieläkin he roihuttaisivat noitarovioita, vieläkin heidän jumalansa saisi haistaa ihmisilhan käryä, sillä halua ei heiltä puuttuisi, mutta vapaampiin oloihin pyrkivä ihmiskunta on sentään jo lyhentänyt heidän kynsiään.

Tällaisina ahtaina taloudellisina aikoina saavat tuollaiset ilmiantajapastorit jonkinlaista sekaannusta aikaan, vallankin vähemmän luokkatietoisen väestön keskuudessa, joka taasen osittain johtuu laiminlyödyn valistustyön teon johdosta. Kovin pitkälle tuollaiset ilmiantotoimenpiteet eivät kuitenkaan kanna, sillä työmailla vallitsevat hiestyttämismenetelmät, kurjat työsuhteet, pitkät työpäivät y.m. selkät ovat niitä tekijöitä, jotka jatkuvasti avaavat työläisten silmiä näkemään ja ymmärtämään, että taivasoppi ei tuo parannuksia, vaan niitten saamiseksi on jokaisen itse kohdaltaan toimittava ja silloin pastoreiden vaikutusvalta häipyy kuin tuuleen.

Näistä aloista puheen ollessa voitanee mielin palauttaa entisiä aikoja. Noin 16—17 vuotta sitten täällä Keski-Ontariossa piti "hedquarteriaan" eräs pastorin tapainen, toimien innokkaasti yhtiöitten kätyrinä, mustalistaten rehellisiä, vapaamman katsantokannan omaavia työläisiä. Mutta mitenkäs tämän hyväkkään kävikään, onkos hän täällä vielä? Hänelle kävi niin, kuten usein tapaa tällaisille luihuille käydä, että hänen herransa ja mestarinsa, joille hän kaikessa apuna oli, heittivät hänet merkityksettömänä tulsuna vuorostaan tunkiolle.

Ja vielä pahempaakin hänelle seurasi, sillä tämän pastorin lihapadat lakkasivat kokonaan kiehumasta sen jälkeen, kun eräs canadalainen kirkkokunta lopetti palkan maksun tälle kaitsijalle sen tähden, että hänen laumansa oli juossut tiehensä. Pastori kyllä koetti väärennellä nimilistoja, joilla yritti todistella seurakuntansa jäsenlukua, mutta pitkälle ei tämäkään "pluffi" vedellyt ja lopputulos oli, että tämä apostoli lähti lännelle, elkä ole palannut. Näin pääsivät Keski-Ontarion työläiset tästä kiusanhengestään aivan kivuttomasti. Aikoinaan sai hän monille huolta ja kärsimystä aikaan, mutta ne on kestetty, yli niistä on päästy, eikä mielipiteitä ole myyty. Ja juuri tämä se onkin heidän sappeaan pahimmin kiehuttanut.

Työläistoverit! Mihin me katsonemmekin, joko menneisyyteen tai nykyisyyteen, niin aina näemme uskonnon edustajien olevan työläisten vapaustaistelujen vastustajina. Kun mulstelemme kuudennentoista vuosisadan alussa tapahtuneita Saksan talonpoikain kapinoita, joiden johdossa oli silloinen kumousmies Tuomas Myntzer, niin kirkon reformaattori Martti Luther julkisesti tuomitsi tuon talonpoikaisliikkeen, selittäin sitä saatanan villitykseksi, vaatien sitä verin tukahutettavaksi. Ja se tehtiinkin kirkon ja valtion yhteisvoimin ja niin perusteellisesti, että kymmeniätuhansia silloista Saksan köyhälistöä hukutettiin verivirtoihin.

Suomen luokkasodassa olivat kirkonpylväät aktiivisesti mukana, tolset aseissa ja tolset kilhottamassa lahtareita niihin alkuvaistotekoihin, joita tapahtui loppumaton sarja Suomen luokkasodassa. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että Keuruun harmaahapsinen rovasti oli tuona shakaali-temmellyksen aikana lausunut erittäin armolliset sanansa: "Antaa saastaisen veren juosta, mitä sitä kesken pysäyttää".

Samaa kalmankieltä haastavat nykyisessä Lapuan liikkeessä mukana olevat kirkkoherrat ja körttipastorit, täten paljastaen todellisen olemuksensa ja sisäisen kutsumuksensa, että he ovat tämän maallisen hurmioesivallan ensimmäisiä aseenkantajia.

Näinä taantumuskausina tarjotaan meille uskonnon rohtoa lohdutukseksi, mutta työntäkäämme syrjään tämä opiumia sisältävä kaikki, sillä se on tarkoitettu edelleen turruttamaan meidän järkeämme ja siten ehkäisemään työväestön luokkakysymysten ymmärtämistä.

Tehtäväksemme jää ponnistella itsemme valistamiseksi ja valistuksen levittämiseksi kanssaihmistemme keskuuteen. Meidän on saatava selvióksi mitä nykyaika jo jokaiselta vaatii, ja seurauksena tästä tulee olemaan, että kun luokkavalistus työväestön keskuudessa juurtuu, niin silloin uskontokysymyksin ymmärretään, ja keskuuteemme lehahtaneet yöpöllöt itsestään pelästyvät pakoon, sillä heidän olemuksensa ei siedä valistuksen päivänvaloa. — O.

Naisten kehityksen jarrut

Moni meistä naisista on tullut huomaamaan aivan jokapäiväisessä elämässään ne syyt, jotka ovat esteenä naisen itsekasvatuksen tiellä. Usein meillä naisilla on ylitsepääsemättömät teljet valistuksemme tiellä. Ja mikä ikävintä, kun omat osato vérimme, nekin, jotka kantavat järjestyneen nimeä, liikuunottamatta niitä, jotka eivät kuulu mihinkään työväenjärjestöön, ovat useinkin kehittyksemme tiellä. Olemmeko me naiset tietoisia siitä, mistä johtuu, että miehet vastustavat naisten kehitystä. Ei ainakaan me kaikki sitä tiedä, ja tuskin sitä tietävät kaikki miehet itsekään. Sillä jos miehet sen tietäisivät, että se paljastaa heidän oman tietämättömyytensä, niin tuskimpa he tietämättömyyttään paljastaisivat, vastustamalla naisten itsekasvatusta ja kehitystä tietoisiksi. Eipä edes sittenkään, vaikka miehillä onkin esi-isiltä peritty usko omasta paremmuudestaan naisten rinnalla, jota he ovat säilyttäneet sukupolvesta toiseen.

Kaikista vastuksista huolimatta meidän naisten tulee käydä edelleenkin valistuksen tiellä ja karsia myöskin miespuolisista tovereistamme pois kaikki vanhat ennakkoluulot ja uskonnon jättämät opetukset naisen alemmasta arvosta ja kehittää, samoin kuin itseämmeekin, luokkataistelijoiksi, rintamamiehiksi ja -naisiksi, jotka käyvät yhteisvoimin ja tasavertaisina taistelun ihmiskunnan viholista, kapitalismia vastaan.

Jos meillä naisilla ei aina olekaan tilaisuutta käydä yleisissä valistustilaisuuksissa, niinkuin puhujia kutulemassa, naisosastojemme kokouksissa jne., niin siitä huolimatta meillä on tilaisuus itsemme kehittämiseen kirjallisuuden avulla, samalla myöskin seuraten päivän tapahtumia sanomalehtien kautta.

Viimeksimainituissa emme saa rajoittua lukemaan ainoastaan paikkakuntakirjoitukset ja kuolemanilmoitukset, vaan meidän tulee tutkia kaikki maailmantapahtumia käsittelevät kirjoitukset, samoin kuin myöskin luokkapuolueemme taiste. luohjeet.

Seuraamalla muun opiskelun ohella kiinteästi sanomalehtiämme voimme helposti havaita, mistä maailmassa johtuu nykyinen sanoinkuvaamaton työttömyys, mistä kapitalistinen maailmankriisi, mistä yleismaailmalliset työläisten vainoamiset ja vangitsemiset, mitkä ovat tekijöinä, jotka panevat kapitalistiset vallat niin kiihkeään sotavarusteluun.

Kaikki tällaiset seikat me saamme selville juuri omien sanomalehtiemme kautta. Kun kerran niistä selville pääsemme, silloin ei minkäälainen mahti maailmassa voi käsityksiämme horjuttaa. Sämalla me tulemme tietoisiksi ja voimme myöskin naisten kehitystä vastustaville miehille osoittaa heidän erehdyksensä ja saada heidät käsittämään naisen luokkatietoisuuden merkitys luokkataistelussa.

Naistoverit! Kehittykäämme tietoisiksi taisteljoiksi tulevia taisteluja varten, jota koko maailman köyhälistö käy veristä riistäjäänsä, kapitalismia vastaan. Taistelulippumme on punainen, jossa työläisten ja talonpoikain yhtymisen symboolina on sirppi ja vasara. Se on uuden yhteiskunnan lippu. — A-l P.

Katsaus vuoden toimintaan Sudburyn naisosastossa

Kun silmäämme taaksemme ja tarkastamme onko naisosastotyöstämme ollut meille mitään hyötyä, niin täytyy myöntää, että hukkaan se ei ole mennyt. Mitään suuria ei tietysti ole aikaansaatu, vaan älkäämme väheksykö sitäkään mitä olemme voineet tehdä suuren yhteisen asiamme eteen. Ensiksikin me voimme pohtia päivän kysymyksiä ja saada selväksi keskustelemalla sellaista, jota useinkaan ei yksin huomaa. Opimme ajattelemaan ja tuomaan julki ajatuksiamme kokouksissamme. Tämä itsensä kehittäminen onkin suurimerkityksellinen asia meidän naisten keskuudessa. Jos me joskus joudumme sanasille jostakin asiasta, niin monipuolisen pohdinnan jälkeen ymmärrämme toisemme sitä paremmin.

Kokoukset ovat olleet säännöllisesti kahdesti kuussa, vaan nyt taas kesän aikaan vain kerran kuussa. Kun varsinaista kesälomaa ei ole aikaa ottaa, niin vähensimme kokoukset, kunnes taas syksyllä aloitamme virkistyneillä voimilla, sillä olemmehan tottuneet aina varttomaan kesältä virkistystä ja uusia voimia. Jäsenmäärä ei meillä ole suuri, noin puolisen sataa; vähän päälle. Sen on osaltaan vaikuttanut päätös, jonka olemme hyväksyneet, että joka on kolmesta kokouksesta pois on ulkona jäsenyydestä. Vaan koska olemme huomanneet tällaisen säännön itsellemme tarpeelliseksi, joka aina velvoittaa jos muuten sattuisimme väsähtämään, niin pannaanpa muistiin, ettei jäätäisi osastosta ulos. Järjestökuri on aina herättänyt joukoissa kunnioitusta kautta aikojen.

Virkailijamme ovat täyttäneet tehtävänsä, sanomalehtikirjeenvaihtajat, kuten muutkin, joka osoittaa, että on innostusta asiaan ja toimintaan. Olemme hankkineet rahallista avustusta lakkotaisteluissa kamppaileville tovereille, toimien iltamia ja keräten listoilla ja yleensä olemme koettaneet hankkia rahallistakin tukea missä sitä milloinkin on kipeimmin tarvittu. Nyt on taas pioneerimme kesäleirillä ja näitä meidän pitää tukea, kun vaan on mahdollista, sillä kejstähän meidän on saatava jo tietoisempia seuraajia kuin mitä meistä monikaan on itse voinut olla, ettei tehtäisi taka-askelia.

Vietimme osastomme kaksivuotisjuhlaa 7 p. tammik. Juhlat olivat kaksipäiväiset ja yleensä hyvin onnistuneet. Kansainvälistä naistenpäivää vietimme ja koetimme päästä ukrainalaisten toveritarien kanssa yhteyteen; vaihdettiinkin ohjelmaa mitä voitiin. Olemme avustaneet järjestelyssä ja ohjelmalla kaikkia kansainvälisiä juhlia. Työläis- ja talonpoikaisnaisten lehteä olemme tukeneet tilaamalla ja myymällä sitä.

Nyt on taas herännyt se naisten oman lehden perustaminen kysymykseen ja olemme ottaneet ennakkotilauksia, että saadaan nähdä, josko tämä yritys saa kannatusta eläkseen. Tämä lehtikysymys on nyt taas vähän korjattu, sillä kun Vapaudessa ilmestyy oikein erikoinen naisten osasto, vaan ei sekään ole yksin sillä hyvä, että on se naisten nurkka, siinä pitää myös olla kirjoituksia ja siksi olemmekin valinneet kirjoituskomitean joka huolehtii siitä, että on Sudburynkin kirjoituksia joka viikko. Olenpa kuullut tätä miestenkin kiittävän joskus sanoilla: kylläpä siinä olikin paljon hyviä kirjoituksia. Sanoin tämän kiitokseksi miehille, jotka antavat tunnustuksen naistenkin toiminnalle.

Onhan meillä ilmestynyt nyrkkilehti "Naisten ääni", joka on ollut kuin koulu, jossa saamme harjoitella itseämme kirjoittamaan ja laittamaan havaintojamme paperille toistenkin luettavaksi. Tämä kirjoittaminen on meille koulussaamattomille sellainen kova pähkinä; vaan onpa joukossamme jo taitaviakin, jotka kykenevät kirjoittamaan monipuolisempaa ja opettavaakin ja heille pyydän sanoa, että älkää niitä hyviä puolia mme peittäkö, vaan antakaa niiden tulla toisillekin, hyödyksi.

Kuten kaikesta käy ilmi, on työmme monipuolista ja vaatisi kaikkien työläisäitien ja -siskojen mukaan tulemista. Mitä suurempi joukko meitä on sitä paremmat on meillä mahdollisuudet olla hyödyksi luokkamme asialle. Tulkaa mukaan te, jotka vielä siyusta katsotte, yhdessä korjaamaan virheitämme ja yhdessä oppimaan, sillä elämme aikaa jolloin meitä kaikkia naisiakin tarvitaan. — H. R.

Sudburyn naisosaston kokouksesta heinäk. 30 p:nä

Viime keskiviikkona meillä oli taas kokous vanhan hyvän tavan mukaan. Mutta en tiedä kesän helle vai mikä on syynä kun osanotto kokouksiimme aina vain pienenee. Ei ollut kuin yksitoista jäsentä kokouksen alussa sitten kokouksen aikana tuli neljä lisää niin että meitä oli kaikkiaan viisitoista jäsentä.

Ensimäisenä oli keskustelun alaisena keräyslista, joka oli lähetetty Beaver Lakelta toveritar Kinoksen hyväksi. Päätettiin siirtää keräys tuonnemmaksi siitä syystä kun nykyään on ollut niin paljo keräyslistoja liikkeellä, että toivottiin myöhemmällä parempaa tulosta. Johtokunta ilmoitti saaneensa haalin naisosaston käytettäväksi samoina päivinä kuin oli pyydettykin, joten asia siltä kohdalta on selvä.

Vaalirahastoon olivat keränneet naisosaston puolesta toverittaret H. Raasu ja K. Ruohonen. Raasu oli saanut listallaan $4.50, Ruohonen toi tyhjän lietan syystä, kun hän oli joutunut listoineen toisen samaan tarkoitukseen kulkeneen listan jälkeen, mutta päätettiin ilsätä kassasta 50 senttiä, että tulee se 5 dollaria täyteen, joka veroitettiin joka osastoa tässä hommassa. Punaisen päivän lentolehtisiä, jotka oli painattanut sihteeristö, jaettiin eri henkilöille jaettavaksi ympäri kaupunkia. Aluejuhlakomitean jäsenet selostivat myöskin, mitä he olivat saaneet aikaan. Ja paljon he olivat saaneetkin touhuksi. Kuului olevan kaksi kappalettakin, joista toinen näytellään päivällä. Muuta ohjelmaa kuuluu olevan myöskin oikein kosolta, joten ei kenenkään tarvitse katua jos vaivautuu menemään Pitkälle järvelle 10 pmä kuluvaa kuuta. Valittiin ravintolaan paikallisten toveritarten lisäksi kolme toveritarta, nimittäin S. Virta, Lingqvist ja Kratz. Sitten oli vielä saatava viestikänki, sillä viestinjuoksu on yksi parhaista sen päivän ohjelmanumeroista. Ja sitäkin nähdäkseen kannattaa kääntää töppösensä kärjet juhlapaikkaa kohden. sillä jokainen kai haluaa nähdä muijain viestin kiidättämisen, vaikka onkin jo nähnyt monta muuta viestinviejäsakkia. Jännitystä ei tule tästä kilpailusta puuttumaan. Meidän osastosta pääsi tähän komeaan joukkoon seuraavat toveritaret: Fanny Lehtelä, Irja Mäki, Hilda Raasu ja Lempi Mäkelä. Vahingon varalle Ida Luoma ja Hilja Aho. Ja uskokaa pois, että tämä ei ole huonoin sakki, joka on kipulaa kiidättänyt. — H. M.

Suomen Pääkonsuliviraston

koko Canadan varten saapuu kaikkia maan virallisille asioille, sille kuuluvia tehtäviä, kuten matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajat Canadassa: Konsuli Erick J. [illegible] te. Port Arthur, Ont. — [illegible] Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Fransai, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnuson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa
S. 302 eli N. 743
VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE
(THE BRILLIANT)
230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.
2261/2 Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

POJAT
Rantoihin tullessanne pistäytykää
J. KETO'N PALLORUUMASSA
294 Bay St.,
PORT AURTHUR, ONT.

STAR BARBER SHOP
295 Bay Street,
PORT ARTHUR, ONT.
E. Suksi ja A. Flink

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI
Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevan oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Kärvaruiskuja, hinta .35
Nenäruiskuja, hinta .35
Vermuusesineitä naisille, hinta $3.50
Vermuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus. y.m. y.m.
Käsireitä, Plaastarja,
Haavapumpulit 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakäsireitä 1' 20c, 2' 25c
Exemaseivas, hinta 75c
Hoffmanin tippoja, syödänaluskipuun 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .35
Rintaplaastaria .50
Munuaisplaastaria .50
Eetteritäspättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .50
Hiusöljyä, hinta .50
Hammastippoja, hinta .25
Hammaskittiä, hinta .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c uusi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kollikkitippoja .50
Kamferttivirassa, hinta .50
Kamferttiöljyä, hinta .50
Emätippoja, kolliikiin ja eydänaluskipuun, hinta .50
Banaanapulveria, 25c ja
Ihosalvaa, hinta
Kamferttiöljyvaseliinia
Kamferttilinjamenttiä
Kummipiaastaria
Kolmenlaisia tippoja
Luulinjamenttiä
Nervin tippoja
Parranajosaippuita
Päänkivistyspulveria
Piisiöljyä
Puuöljyä
Pukstaria Norjan maksaöljyä, hinta 40c ja
Prinsiinitippoja
Preserveerausvia tippoja
Ritapalsamia
Silmävettä
Silmäsalvaa
Suu- ja hammasvettä

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaloja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 ja sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelit asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Valvaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTELING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello — — yöllä
Virvotus- ja matilaukset lähetetään hotin Matteoon
PUHELIN 2400 N.

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1734 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, siilit, silakat, anjoviksia, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1734 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Secord St. —— Port Arthur, Ont.

MILJOONA DOLLARIA
MILJOONA DOLLARIA ON PALJON RAHAA, MUTTA SEN MÄÄRÄN OLEMME TEHNEET LIIKETTÄ SITTEN KUN INTERNATIONAL CO-OP. TRADING CO. ON ORGANISEERATTU.
Yhteisin ponnistuksin tämän alueen työläiset ja farmarit ovat saavuttaneet oman liikkeensä nimen sisällä tuollaisen liikevaihdon, jonka liikkeen he itse omistavat ja johtavat sen asiat.
Liikkeen voittovaroista on osa palautettu ostajille, osa siirretty vararahastoon ja osa käytetty valistustyöhön. Näillä varoilla olemme alkaneet myöskin uusia myymälöitä ja olkoon myöskin mainittu että uudet haarakaupat on alettu enemmän kuluttajien etuja palvelemaan kuin kaupallisen voiton hankkimiseksi.
Siksi jos milloin tarvitsette ruokatavaa, feed'ia taikka leivoksia, muistakaa alla olevat osotteet:
Port Arthur, Ont. Fort William, Ont. West Fort William, Ont.
The International CO-OP. Trading Co. Ltd.
176—S. Algoma St. PORT ARTHUR, ONT. Puhelin N. 305.
1101—W. Goce St. WEST FORT WILLIAM, ONT. Puh. S. 4030.
513—Simpson St. FORT WILLIAM, ONT. Puh. S. 1326.
Bakery 605—Simpson St., Fort William. Puh. S. 1326
International liikkeen kauppa Intolassa.
TYÖLÄISET,
Rakentakaa SYÖMÄLLÄ ITSELLENNE VOIMAKAS LIIKE!

VAPAUDEN YKSITYISILLE TUKIJOILLE
dottuamme Vapauden yksityisiin tukioihin, tilauksien Vapaudelle, niin helpottaaksemme tilauksien välitystä, ää alla olevaa kaavaketta.
S, Box 69, Sudbury, Ont.
kää ..... kk. Vapautta osotteella:
.....
.....
.....
.....
i seuraa $.....
n ..... (Merkitkää jos on uusi tai uudistus)
n lähettäjä .....
.....
Vapauden tilaushinnat:
k. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75, 1 kk. $1.00

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia
Tohtori J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.
Konttori 12-14 Ross Blk., Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT
539 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

VAPAUS Canadan suomalainen työväestön oman Klemokraattoja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrätyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The press is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Kirjoittaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos olette muuttaessa tahi vaihtaessa osoitetta ilmoittamassa lehdellemme, kirjoittakaa mahdollisen tarkasti vanhoin osoitteenne ynnä uusi osoitteenne. Ilmoittakaa myös postikonttori, josta lehtenne tähän asti olette saaneet.

Fascistisen terrorin kiihtyminen velvottaa työläisjoukot taisteluun

Kaikkialla on fascistinen terrori äärimäisyyksiin saakka kärjistynyt. Canadassa se on saamassa ilmenemismuotonsa raivokkaassa hyökkäyksessä, jota canadalainen porvaristo on käymässä työväenluokan militanttista liikehtimistä vastaan poliisihurttavaltansa kautta. Canadalaisen poliisin edesottamiset ovat saaneet hirmuvaltaisemman karvan, häikäilemättömimpien menettelytapojen tullessa päiväjärjestykseen.

Torontossa, Sault Ste. Mariessa y.m. saivat työläiset kokea hirvittävintä mielivaltaisuutta Punaisena päivänä, jolloin kansainvälinen proletariaatti liikehti kaduilla protestina kapitalistista riistoa ja siitä seurautuvaa imperialistista sotaa vastaan. Poliisihurtat sen ohella, että hajottivat mielenosotuksia, pieksivät vangitsemiaan tovereita mitä hirvittävimmällä tavalla. Vangittiinpa tovereita ilman mitään porvarillisten "lakienkaan" mukaista "oikeutusta", olivatpa he mielenosotusta järjestämässä tahi ei. Kaikki osoitettiin olevan täysin laillista kunhan vaan se oli suunnattuna työväenluokan liikehtimistä vastaan, kommunistisen liikkeen murskaamiseksi, joka on porvariston toivoton päännäärä tällä kertaa.

Tällaiset poliisimielivaltaisuudet ovat tulemassa aina vaan lukuisemmiksi ja päiväjärjestykseen luokkataistelun kärjistymisen kanssa. Mitä suuremmissa määrin työläisjoukot ovat asettumassa kommunistisen puolueen vallankumouksellisen ohjelman taakse taistellakseen oleellisimpien oikeuksiensa puolesta sitä laajemmaksi kehittyy fascistinen terrori, virkavallan ja "epävirallisten" maanpuolustajien riehunnan saadessa rajattoman luonteen.

Fascismi on ainoastaan porvariston viimeinen epätoivoinen ase, jolla se koettaa iskeä vallankumouksellista nousua vastaan, tuhotaakseen proletariaatin vapausliikkeen ja jatkaakseen oman hoippuvan yhteiskuntansa olemassaoloa.

Tällaiseen terrorismin aallon nousuun on vastattava työväenluokan yhtenäisellä liikkeellä. Ainoastaan kiinteään taistelurintamaan järjestäytyminen, militanttisten taistelutunnusten seuraaminen on keino, jolla työväenluokka voi puolustautua fascistisilta hyökkäyksiltä ja ryhtyä offensiiviin kapitalismia vastaan. Työväenluokan taistelurintama on tiivistettävä ja taistelua tehostettava. Porvariston armottomaan hyökkäykseen on vastattava, ja se voidaan tehdä ainoastaan laajain raatajajoukkojen liittämisellä kumoukselliseen taistelurintamaan kapitalismia vastaan, työläisten elinoikeuksien puolesta, heidän oman, sosialistisen, yhteiskuntajärjestelmänsä puolesta ja riistojärjestelmän kukistamiseksi.

Amerikan ja Japanin ristiriita

Imperialistisista suurvalloista ovat Yhdysvallat ja Englanti pääkilpailijoita maailman markkinoilla. Ristiriita näiden välillä kärjistyy sitä mukaa, kuin maailman kapitalismin kriisi syvenee ja laajenee. Kaikista rauhanvakuutteluista ja sotavarustusten rajoittamisjaarituksista huolimatta nämä imperialistiset vallat varustautuvat uuden sodan avulla ratkaisemaan ristiriitansa, se on jakamaan uudestaan alusmaat ja markkinapaikat.

Kilpailussa herruudesta maailman kauppamarkkinoilla on Englanti jäänyt alakynteen Yhdysvaltain imperialismin rinnalla. Britannian merien herruus ei ole enää yhtä suuri, kuin muutama vuosi sitten.

Mutta toiselta puolen on olemassa ristiriita Amerikan ja Japanin imperialismin välillä. Se pohjautuu samanlaisiin tekijöihin, kuin Yhdysvaltain ja Englannin välinen kilpailu.

Tämän ristiriidan olemassa olosta ja kasvamisesta puhuu kiihkeä varustautuminen. Nykyään on viisikymmentä nopeaa armeijan hyökkäyslentokonetta rakennuksen alaisena Curtis—Wright korporatsionin Buffalon lentokonetehtaalla. Näistä lentokoneista kahdeksantoista tullaan asettamaan erikoispalvelukseen Hawaiin saaristoon, joka on Amerikan imperialismin kaikkein tärkeimpiä tukikohtia Tyynellämerellä.

Nämä lentokoneet tulevat muodostamaan ensimäisen armeijan lentokoneosaston hyökkäyseskadroonan Hawaiin saaristossa. Ja se on Amerikan ja Japanin imperialismin kärjistymisestä varma merkki, jota on suuressa määrässä edelleen kärjistämässä kenraalien sota Kiinassa.

Kahdeksantoista hyökkäyslentokoneen sijoittaminen Hawaiin saaristoon tällä hetkellä, jolloin Amerikan imperialismin kiinalainen lakeija Chiang Kaishek hallituksineen on joutunut äärimmäisen ahtaalle Kiinan politiikassa, ilmeisesti muodostaa uhkauksen Japania vastaan. Japani kannattaa Kiinan pohjoista allianssia, joka taistelee Chiang Kaishekin hallitusta vastaan. Mutta Amerika pyrkii antamaan enemmän kannatusta horjuvalle Nankingin hallitukselle, jonka presidentti Chiang Kaishek on.

Niin kauan, kun imperialistiset pyrkimykset ovat määräämässä suurvaltojen politiikan, ei voi olla mitään takeita maailman rauhan säilymisestä. Päinvastoin, kun yhdestä sodasta on päästy, niin heti aletaan valmistautua uuteen sotaan. Tällä hetkellä on kiihkeä sotaan varustautuminen käynnissä kaikissa imperialistisissa valtakunnissa. Eivät syyttä maailman luokkatietoiset työläiset ja työtätekevät farmarit ole omaksuneet elok. 1 päivää kansainväliseksi imperialistisen sodan vastustamispäiväksi. Sotavastaisten mielenosoitusten toimeenpaneminen on aikakauden välttämättömyys, jonka huomiotta jättäminen olisi samaa, kuin tallata lokaan kaiken sen, mikä on kallista työläisille ja työtätekeville farmareille.

YHDYSVALTAIN KOMMUNISTIPUOLUEEN KK:N LAUSUNTO SUOMEN FASCISTITERRORISTA

Imperialistisista maiden sotavalmistelut Neuvostoliittoa vastaan saavat yhä avoimemman ja provoseeraavamman muodon. Erikoisen avointa on rajamaiden värväämisen imperialistien taholta. Nämät rajavaltiot ovat muodostetut puskurivaltioiksi, joita suurvallat käyttävät tulsuinaan. Näiden rajavaltioiden kiihkoisänmaallisten ainesten kuumeiset sotavalmistelut ovat osoituksia sodan vaaran läheisyydestä.

Englannin ja Ranskan imperialistit ovat systemaattisesti edistäneet ja eteenpäin työntäneet fascismin kehittämistä ja fascistidiktatuurien muodostamista näissä rajamaissa, toimenpiteinä sodan valmistelemiseksi Neuvostoliittoa vastaan. Suomi oli viimeinen ketjussa. Nyt sen vuoro on tullut. Suomen valkoinen hallitus toimii fascistidiktatuurin muodostamiseksi. Se on alkanut taistelun kommunistipuolueen hävittämiseksi ja toteuttaa murhaavaa kamppailua sen jäseniä, sympatiseeraajia ja yleensä vallankumouksellisia työläisten järjestöjä vastaan.

Lakkauttamalla työläisten sanomalehdistön, murskaamalla kirjapainot, terrorisoimalla vallankumouksellisia unioita, vangiten ja rääkäten työläisiä ja vallankumouksellisia eduskunnan jäseniä Suomen hallitseva luokka valmistautuu yhtymään imperialistien yhteiseen hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan.

Suomen tapahtumat tudelleen osottavat Kominternin arvion maailman tilanteesta oikeaksi. Suomen nykyinen tilanne on osotus kapitalismin maailmanlaajuisen kriisin luonteesta ja samaan aikaan se on rengas kapitalistien sotavarusteluissa.

Suomessa on työttömyys ankarin kuin milloinkaan ennen. Suomen kapitalismi on vakavan talouskriisin edessä. Erikoisemmin puutavaran ja elintarpeiden ulosvienti on miltei kokonaan pysähtynyt. Myöskin maataloudessa on kriisi nyt saavuttanut ennenkuulumattoman laajuuden. Seurauksena on, että pikkutalonpojan asema huonone äärimmilleen. Häikällemättömän propagandan, uhkausten ja pakotusten kautta on fascistien onnistunut saada joukko pikkutalonpoikia mukaansa hävityskamppailussaan.

Sosialidemokraatit ovat julkisesti julistautuneet olevansa mukana taistelussa kommunismia vastaan. Näinollen nämät luoplot hyväksyvät ja tukevat fascisteja niiden taistelussa työväenluokkaa vastaan ja todella työntävät vallankumoukselliset työläiset fascistien käsiin.

Protesteeratkaa Suomen fascisti-terroria vastaan! Julistakaa solidaarisuutenne Suomen vallankumouksellisille työläisille! Sinun kannatukseksi ja heidän vallankumouksellinen enerkiansa ja rohkeutensa saattaa heidät kykeneviksi voittamaan taistelun imperialistisia sotavalmisteluja vastaan. Suomen työläisten taistelu fascismia vastaan on osa maailmanlaajuisesta taiste, lusta, yhteisen asiamme — maailman vallankumouksen — puolesta. He tulevat kukistamaan Suomen fascistihallituksen!

Alas Suomen fascistiterrori!
Eläköön Suomen proletaarinen vallankumous!
Eläköön Suomen kommunistipuolue!

Yhdysvaltain Kommunistipuolueen Keskuskomitea.

Suhteemme sotiin

Nyt kun maailman proletariaatti on osoittanut mieltään elokuun 1 päivänä imperialistista sotaa vastaan ja sodan uhka nyt on suurempana kuin v. 1914 aattona, niin on kohtuullista johtaa mieltin, mitenkä tov. Lenin, Kommunistisen Internationalen perustaja, asetti suhtautumisemme sotaan viime maailmansodan aattona. Tarpeellista on kuitenkin huomauttaa, että sikäli kuin tov. Lenin puhuu sosialisteista, ovat nitä, tänä päivänä kommunistit. Sosialisteina nykyään esiintyvät imperialistien asiakkaat sosialifascistit, jotka todellisuudessa ovat kaukana marxilaisesta sosialismista, ovat asiallisesti sitä vastaan.

Kas näin kirjoitti tov. Lenin:

"Sosialisit ovat aina tuominneet kansojen keskiset sodat raakalaisuudeksi ja petomaisuudeksi. Mutta meidän suhteemme sotaan on periaatteellisesti toisenlainen kuin porvarillisten pasifistien (rauhan kannattajien) ja ankaristien. Edellisistä me eroamme siinä, että käsitämme sotien olevan eroittamattomassa yhteydessä maan sisäpuolella tapahtuvan luokkien taistelun kanssa, käsitämme mahdottomuuden hävittää sodat hävittämättä luokkia ja luomatta sosialismia ja myöskin siinä, että me täydelleen tunnustamme kansalaissotien laillisuuden, edistyksellisyyden ja välttämättömyyden, se on sotien joita sorrettu luokka käy sortavaa luokkaa, orjat orjavaltiota, turpeeseen sidotut talonpojat tilanomistajaa ja palkkatyöläiset rahayliymystöä vastaan. Se kä pasifisteista, että anarkisteista me, marxilaiset, eroamme siinä, että tunnustamme välttämättömyyden historiallisesti (Marxin historiallisen materialismin näkökannalta) tutkia kutakin sotaa erikseen. Historiassa on lakkaamatta ollut sotia, jotka kaikista, jokaiseen sotaan välttämättä sidotuista kauhuista, petomaisuuksista, kurjuudesta ja kauhuista huolimatta ovat olleet edistyksellisiä, se on, ovat tuottaneet hyötyä ihmiskunnan kehitykselle, auttamalla luhistumaan erittäin vahingollisia ja taantumuksellisia laitoksia (esim. itsevaltiutta, maaorjuutta), kaikkien raakalaismaisempia Europan sortovaltoja (Turkin ja Venäjän despotismia). Täten tulee tarkastaa nimenomaan nykyisen (tämä on kirjoitettu vilmeisen maailmansodan aikana. — Toim.) historiallisia erikoisuuksia.

Tätä kirjoittaessa ei ole vielä tiedossa osanottajain lukumääriä, mutta itsestään on selvää, että seurat tekevät voitavansa osanottajain lähettämiseksi näihin mestaruuskilpailujen A-sarjan ohella kilpailukauden huomattavimpiin kisoihin. Kun vielä otamme huomioon, että kilpailut tänä vuonna ovat kesän parhaimmillaan ollessa, jolloin pitempikin automatka Timminsiin on varsin houkutteleva, ei ole syytä epäillä osanottoa. Tähän vielä voimme lisätä, että Timminsin Ilon käytettävissä oleva kenttä, vaikka ei tietysti ole läheskään verrattavissa esim. Suomen liiton ratoihin, on kuitenkin tunnustetusti parhain liittomme alaisten seurojen kilpailukentistä. (Sivumennen sanoen on kenttä hyvässä kunnossa, ja jos ilma on suotuisa, tulee tulostaso olemaan sen mukainen.)

Kuten jo tulin maininneeksi, on vielä liian aikaista puhua varmuudella pitempimatkaisista osanottajista, mutta on Beaver Lakelta jo ilmoitettu 5 "jehua" kilpailijoiksi. Sudburyn Kisa ja Creighton Minen Yritys lähettävät joukon kumpikin ja onpa huhuiltu Jokelan veljesten tulevan Torontosta (siitä ei kuitenkaan ole vielä varmuutta). Kirkland Lakelta tietysti toivotaan näihin työläisurheilujuhliin saapuvan ei ainoastaan runsaasti kilpailijoita, mutta myöskin useampia kaaralooteja "penkkiurheilijoita". Kun sitten South Porcupinen Viestin runsas, ja Timminsin Ilon vähäisempi "tekijäjoukko" joutuvat "panemaan hakaukseen" näille vierailijoille, niin syntyypä siitä sellaiset ottelut, joita seuraamaan kannattaa tulla kauempaakin.

Kilpailut alkavat lauantaina kello 4 ip. ja sunnuntaina kello 1 ip.

Huom.! Määräaikaan ilmoittautuneille vieraspaikkasille kilpailijoille on tietysti varattuna asunnot, joka seikka oli jäänyt kutsussa mainitsematta. — J—i.

Suomalainen kuollut Timminsissä

Kaasuun kuoli elok. 1 pnä kansalaisemme Jussi Annala työskennellessään täkäläisten italialaisten "bisnesmiesten" omistamalla pikkukaivannolla, mikä sijaitsee noin 5 mailia eteläänpäin Timminsistä. Mainitussa työpaikassa työskenteli tapahtuman sattuessa 4 miestä kaivantoaukon syventämistyössä ja tehden sitä ilman koneita, vain n.s. käsiporilla. Työpaikassaan olivat edellisenä päivänä ampuneet, liuta vailla ilman puhalluslaitteita ei kaasu sieltä poistunut vielä seuraavaan päivään mennessäkään, vaan oli vielä niin voimakas ja myrkyllinen, että kahden minuutin oleskelu siellä saattoi jo tajuttomaksi. Ja lisäksi vei hengen mainitulta nuorelta työläiseltä, jota toverinsa ponnistuksistaan huolimatta eivät onnistuneet kyllin ajoissa pelastamaan.

Mainittu Jussi Annala oli ylä tään 19-vuotias, kotoisin Lappajärveltä. Ollut Canadassa noin 11 kuukautta.

Kurjuus vei järjen siirtolaiselta

Mielenhäiriöön tuli täällä elok. 2 päivä skandinaavialainen metsätyöläinen, nimeltään Oskar Larsson ja ijältään, 22-vuotias. Oleskellut viimeaikoina North Bayn seutuvilla, mistä myöskin oli lähtenyt tänne. Ollen rahatonna ja työttömänä ja todennäköisesti siitä aiheutuneen huolestuneisuuden seurauksena näyttää hänen mielensä tasapaino häiriytyneen edellämainitulla seurauksella. Mainittu O. Larsson on tällä kertaa täällä täkäläisen poliisin huostassa.

Pyne Town, Ont.

S. J. osaston järjestämät kesäjuhlat pidettiin 27 pnä heinäk. J. Karenin farmilla, Juhlan ohjelmassa oli muun muassa urheilua kolmiottelu naisille sekä miehille. Palkinnoille pääsivät seuraavat henkilöt: Naisten kolmiottelussa 1 palk. Mrs. Jalonen, 2 palk. Mrs. Kumpula, 3 palk. Miss H. Lammi. Miesten kolmiottelu: 1 palk. F. Jalonen, 2 palk. M. Hänninen, 3 palk. D. Kumpula. Henkistä ohjelmaa oli niukanlaisesti. Mitä juhlien onnistumiseen tulee taloudelliselta kannalta katsottuna, on se kohtalaisen hyvä.

Haalirakennuksesta pitää tässä vähän pakista, että muukin maailma tietää touhuistamme. Me nimittäin päätimme keväällä yksimielisesti rakentaa haalin, jota päätöstä myöskin on toteutettu. Tietysti siinä on monta pulmaa ratkaistavana ennenkuin se on valmis. Toivotaan ainakin, että ei tulisi mitään voittamattomia esteitä. Kun päästään oman katon alle, saamme toimintamme paljon ripeämpään käyntiin mitä se on tähän asti ollut.

Työhommista ei ole paljon mainittavaa, sillä me ovat yhtä huonot kuin muuallakin. On hyvin rajoitettu määrä mitä "homesteettari" saa lotiltaan puita katkaista ja niistäkin maksetaan huono hinta, joten ei ne kantofarmarinkaan päivät rasvaisia ole. — Pätsäri.

MYYTÄVÄNÄ

Uusi 8 huoneen talo, hyvän sementtikellarin kanssa. (8-7

T. LINDQVIST,
450 Melvin Ave., Sudbury, Ont.

TYÖVÄEN URHEILU

Elokuun 9—10 päivä Timmnsssä

Tänä vuonna, Canadan suomalaisten työläisurheilijain kokoontuessa mestaruuskisoihinsa Timminsiin, on vaikea edeltäpäin ennustaa tulevia mestareita. Onhan tunnettua, että Keski- ja Pohjois-Ontarion, liittomme huomattavimpien urheilukeskusten, urheilijat eivät tänä kesänä ole vielä olleet tilaisuudessa keskinäiseen voimainmittelyyn. Kummallakin seudulla on järjestetty muutamia kilpailuja, joissa on saavutettu varsin huomattaviakin tuloksia, ja jotka tulokset takaavat, että ottelut yleensä muodostuvat erittäin kireiksi ja jännittäviksi.

Keski-Ontarion naisten aluenumero

Kuinka moni ymmärtää?

Me naiset usein pyrimme vähän niinkuin ayrityksemme kun, miehet tavalla tai toisella osottavat millaisia "järkikankkuja" he sentään ovat. Mutta jos he todellakin ymmärtävät, ja ovat täysin selvillä siitä, mitä tarkoitetaan kaikilla niillä uusilla "sanavärkkäyksillä", joita lehdissämme ja julkaisuissamme nykyään löytyy, etenkin tärkeimmissä kirjoituksissa eli sellaisissa, joista meidän ymmärtämättömien naistenkin tulisi tietoa ja viisautta ja oikeaa suuntaa etsiä, niin kyllä kai meidän täytyy "tunnustaa" eli "givappia". (Viimeinen sana allekirjoittaneen oma värkkäämä.)

Aivan vilpittömästä tiedonhalusta ja päivän polttavimpien kysymysten ymmärtämispyrkimyksestä koetan tavallisesti lukea lehdistämme ja julkaisuistamme pääkirjoituksia. Mutta kun niissä tämän tästä joutuu kompastumaan sellaisiin sanoihin kuin: reageerasi, apologistit, hegemonia, elementaarinen, illegaalinen, formulatsioni, opportunistinen jne., niin aivan tyrmistyy ja ehdottomasti nousee sellaisen suuren kunnioituksen tunne, kuin täytyy varmasti katollisella olla kuunnellessaan peppinsa latinalaista messua. — Ihmettelemään kuitenkin täytyy: pysähtyä ja ajattelemaan joutuu, että ovatkohan nuo oireita suomenkielen "esperantoimisesta", "engliskoimisesta" tai "latinoimisesta". Mutta suurimmaksi kysymykseksi mielessä jää, että ymmärtävätköhän noita kaikki miehetkään. Aivan varmaa vaan on, että naiset eivät niitä kaikkia ymmärrä, ei ainakaan allekirjoittanut.

Olisi mielenkiintoista ja ennenkaikkia opettavaista, jos joku, vaikkapa Vapauden Naisten osaston toimitus, rupeaisi aina silloin tällöin vähän neuvomaan, ottaisi muutaman naista, pelottavan näköisistä suurista sanoista, aina kerrallaan suomentaakseen eli "definsoidakseen". Me "proletaariset" naiset tunnemme kyllä "absoluuttisella" "velvollisuudeksemme "kehitys perspektiivimme" ulottamisen; mutta kun olemme "tyypillisesti" "elementarisia" ja vuosituhansien "traditsionaalikin" perusteella "automaattisesti" "passiivisia" kaiken "teoreettisen" "analyysin" harjoittamisessa, niin siinähän se "probleemi" löytyykin. Meiltä puuttuu "energiaa" ja on meillä erinomainen "tendenssi" jäädä tiedottomaksi ja pysyä syrjässä "organisaattorisesta" "aktiivisuudesta". Ettemme nyt aivan jälsi tiedottomien "kategoriaan", niin siksipä juuri esitin yllämainitun "metoodin" "tietostandardimme" kohottamiseksi.

Vakuudeksi että en ole aivan tuulesta temmannut näitä oppineilta kuulostavia ja nykyisessä proletaarisessa kielessä kai välttämättömiä sanoja, voin sanoa, että istuissani hetken lukemassa erään hyvin arvokkaan julkaisumme viimeistä numeroa, en mälttanut olla muistiinpanematta näitä. Utellaisuudesta otin katsellakseni Vapauden ja oli kuin oli sekin aikansa tasolla. — Mutta eiköhän ole kielenkäyttö näissä tällaisissa kirjoituksissa, jotka kuitenkin ovat tarkoitetut meille ymmärrettäväksi ja opiksi, vähän liian vaikeata näin tavalliselle kuolevaiselle. Välttämättömyydestä ovat, poliittisissa kirjoituksissa, jo monet puhtaasti suomalaisetkin sanat äärettömän pitkiä ja vaikeakäsitteisiä, mitä sitten kovin ahkera vieraskielisten sanojen lisääminen. — Onhan näiden joukossa kyllä tutumpiakin sanoja, esimerkiksi: kapitalismi, imperialismi, diktatuuri, propaganda, fraktia, mobilisoiminen, rationalisoiminen, konkreettinen, kriisi, reformistit, reaksionistit, normaali, y.m., sanoja, joita kuulemme melkein joka päivä ja sen takia tuntuvat tutuilta ja ovat kai jossain määrin suomalaistuneetkin, sitä huollmatta uskon niiden olevan hyvin monelle meistä verrattain hämäräperäisiä. Kuinkahan moni meistä voisi antaa edes vähemmänkään selvittävän vastauksen kysyttäisiin minkä hyvään noidenkaan sanain tarkoitusta? — En lainkaan tarkoita niiden alkuperää eikä, esimerkiksi, sanakirjasta löytyvää merkitystä, vaan sitä yleistä käsitystä mitä niillä pyritään tulkitsemaan meidän työläisten ymmärrettäväksi. Mitä, merkitsee: orientautuminen, likvidoiminen, kompromissi, agreesivisoluus, teesi, momentit, hegemonia, y.m.? Kuinka moni nainen ymmärtää? — a—e.

Yllaolevan johdosta, jossa on ilmaistu aivan oikea asiatus vierakielisten sanojen käytöstä lehdissämme ja julkaisuissamme, koetamme kirjoittajan toivomusta noudattaen hetkeksi unohtaa "definsoida" ne kyseelliset sanat, jotka kirjoituksessa ilmenee.

Reageerata — vastaan vaikuttaa, muuttaa.

Apologistit — puolustajat (vapauden, vapaustaistelujen).

Hegemonia — johtaja-asema, ylivalta.

Elementaarinen — alkeellinen, perussineellinen ja perusaiheellinen (joskus ehkä: luonnonvoimainen).

Illegaalinen — laiton, lakia noudattamaton.

Formulatsioni — kaavailu, asettaminen (muodon tai aseman määrääminen).

Opportunistinen — jyrkkä periaatteellista kantaa vailla oleva, mukautuva, helkeen tilaisuuksia hyväkseen käyttävä.

Definisoida — määritellä, selventää.

Absoluuttinen — ehdoton (täydellinen, välttämätön).

Perspektiivi — näköala (silmästä äärimmäiseen näkörajaan asti).

Tyypillinen — perikuvallinen.

Traditsioni — tapa, perinnäistapa.

Automaattinen — koneellisesti tolmiva.

Passiivinen — tämätön (välinpitämätön maailmasta).

Aktiivinen — toimiva.

Teoreettinen — tietopuolinen (tieteellinen).

Analyysi — erittely, selvittely.

Problemi — ratkaistava pulma.

Tendenssi — pyrkimys määrättyyn suuntaan, tarkoitus.

Energia — tarmo, voima.

Organisatsioni — järjestö, järjestely.

"Organisaattorinen" — "järjestö-järjestyksellinen".

Kategoria — luokka (laji, lajitus).

Metoodi — menettelytapa, tekotapa, järjestelmä.

Standard — täysiarvoinen, -painoinen, -mittainen.

Kapitalismi — pääoman valta (missä talous perustuu tuotantovälineiden yksityisomistukseen ja palkatyöhön).

Kapitalisti — edell. aatteen kannattaja.

Imperialismi — pyrkimys maailman valtaan, vallata valtiolle siirtomaita ja heikoimpia vieraita maita saadakseen raaka-aineita ja markkinoita tavarolleen.

Imperialisti — edell. aatteen kannattaja.

Diktatuuri — rajaton hallitusvalta (voimaan perustuva).

Propaganda — aatteen tai opin levittäminen.

Mobilisoida — asettaa liikekannalle, sotakannalle (työhön, taisteluun).

Ratsionalisoiminen — "järkiperäistyttäminen", järjestelmällinen työn joudutus.

Konkreettinen — yksilöllinen, kouraantuntuva (juja kokonaisuus).

Kriisi — ratkaiseva vaihe, pula.

Reformisti — uudistusten vaatija.

Reaksionisti — taantumuksellinen.

Normaali — säännönmukainen (yleistäydellinen).

Orientautuminen — kannan (käsitteen, suunnan) tarkistus.

Likvidoiminen — selvittäminen (pesän selvitys).

Kompromissi — sovittelu, riitapuolten sopimus.

Aggressiivinen — hyökkäävä, hyökkäyksellinen.

Vos jonkun toverittaren eteen tulee lehdissämme vielä joitakin selvitsiä sanoja, "jotka ovat hepreiksaa", niin voipi niitä poimia ja lähettää meille, koetamme ne selvitellä. — Naisten osaston toimitus.

Beaver Laken naiset

Uusi aika, uusine aatteineen on laajalti heräytynyt Beaver Laken kylillä. Naiset, äidit, jotka lähinnä ovat uuden sukupolven kasvattajia, ovat toimineet pioneerikurseja lapsille. Monien mailien takaa, ylitse nevain ja tulvavesien ovat lapset lukuisina saapuneet kursseille. Syvennettyään maailman historian ja uuden yhteiskuntaopin tutkisteluun, ovat he järkeään terottaneet itseluottamukseen sekä taisteluvalmiiksi toteuttamaan aatetta: työlle valtaa.

Nämä samat äidit, jotka näin lastensa henkistä kehitystä ohjaavat, toivovat saada myös itselleen murenen iloa. Se on, hekin tahtovat nousta yhteiskunnallisuuteen. Uhrauksiinsa vedoten he tahtovat sanan vuoron yhteiskunnallisten lakien laadinnassa.

Nykypäivän farmin emäntä on uurastavainen ja kestävä. Omaa korkeita aatteita sielussaan ja vaikka jokapäiväisen elämän kiireelliset touhut mykistävätkin hänen kielensä, ei tämä rasittava työ voi poistaa sitä hohtoa mikä heijastaa otsalaan. Se on totuuden tieto. Se on tieto ihmisyydestä. Kaameat historialliset tiedot entispäiviltä sekä nykyiset tapahtumat siitä, miten työväenluokan nuorukaiset joutuvat kapitalistien järjestämien sotien uhriksi, pakottaa naisia korottamaan äänensä: Lakatkaa jo hirmutöistänne, te veren ahnaat! Heittäkää hornan kitaan tulinuolenne te, jotka työväenluokan kustannuksella sotia rakentelette.

Beaver Laken naisjaoston puolesta — Elsa Vento.

Katsaus Burrittin naisjaoston toimintaan.

Sanna Kannaston kiertäessä keski-Ontariota lähes 3 vuotta sitte oli tuloksena myöskin meidän paikkakunnallemme naisjaosto. Toiminnassa se on ollut siitä asti, eikä sitä ole saanut talven pyryt ja pakkaset, ei kesän helteet lamaannuksiin. Kokoukset on pidetty säännöllisesti, osanotto kokouksiin on ollut hyvä, joskus kesällä muodostuneet kuin kenttäjuhliksi. Kokoukset on pidetty vuorotellen kunkin farmarin asunnolla, jossa on tarjoiltu vapaasti kahvit. Jäseniä on naisjaostossa aina ollut ahin toistakymmentä. Täällä kyllä voitaisiin saada pariinkymmeneenkin jäseneen, mutta ei ole vielä luokkarajat selvillä, vai mikä lie syynä. Kokoukset on toverillisia. Perustaessamme naisjaostoa teimme päätöksen, että kellään ei ole lupa pistellä kokouksissa, silloin annetaan henkilölle paheksumislause pöytäkirjaan. Yhtään paheksumislausetta ei ole tullut, joten toveruus on ollut kokouksissamme ensiluokkaista. Ja siksi jäsenet myöskin kulkevat kokouksissa. Useita keräyslistoja, avustuksia useaan tarkoitukseen olemme hommaneet. Iltamia, näytöskappaleita, ohjelman suorituksia on naisjaosto hommannut. Edustajia on kaksi kertaa lähetetty edustajakokouksiin. Rahavaroja olemme keränneet, että melkein kykenemme omiin nimiin kustantamaan pari viikkoa lapsille kesäkoulua. Naisten lehteä myös toimitimme vuoden ajan, mutta kun isommat naisjaostot lopettivat kirjottelemiset, lopetimme mekin. Paikkakunnallamme ei ole nuorisoliittoa, joten olemme naisjaostoon koonneet myöskin tyttösiä. Heitä on 5 tai 6. Myöskin he ovat valmiit suorittamaan tehtäviä mitä heiltä vaaditaan. Joten siis kiitosta ansaitsee tämä pieni Burrittin naisjaosto. — Tummu.

Havaintoja Long Lakelta

Yleensä maalaisnaisilla on raskaammat taloudelliset kotihuolet ja työt verrattuna kaupungissa asuviin työläisnaisiin, lukuunottamatta niitä kaupunkilaisnaisia jotka käyvät ulkona ansiotöissä.

Ja kuitenkin, vertailtuaan ja tehdessään havaintoja maalaisnaisten ja kaupunkilaisnaisten (tarkoitan Pohjois- ja Keski-Ontarion kaivoskaupunkeja) suhtautumisesta luokkaliikkeeseen ja joukkotoimintaan, huomaa suuren eroavaisuuden. Kaupungeissa löytyy vielä verrattain paljon sellaisia työläisnaisia, jotka kuluttavat aikansa turhanaikaisesti, vieläpä useastikin itseään moraalisesti vahingoittavassa seurassa, pilkaten ja ivaten niitä työläissisaria, jotka käsittävät asemansa ja ovat mukana suuressa työväen luokkaliikkeessä. Myöskin järjestyneiden ja aktiivisesti mukana olevienkin joukossa ilmenee paljon välinpitämättömyyttä, tehtävien laiminlyöntiä, unohdetaan kokouksissa käynti j.n.e.

Sensijaan yleensä maaseuduilla löytyy runsaammassa määrin tarmokasta, toimintahaluista joukkoa. Matkan pituudet eikä työn rasitukset ole silloin esteenä kun on jokin määrätty tehtävä, kokous tai luvitilaisuus, joskaan ei voida sanoa, että maaseuduillakaan oltaisiin sataprosenttisesti järjestyneitä. Toivomisen varaa on ainakin täällä Long Lakella. Sillä onhan täälläkin vielä sellaisia työläisnaisia, jotka syystä tai toisesta eivät ole mukanamme.

Mutta kuitenkin, kun ottaa huomioon nämä maaseutu-olosuhteet kaikkine vaikeuksineen, täytyy sanoa se tosiseikka, että jospa kaupungeissa asuvat työläisnaiset ottavat edes siinä määrin ja samallaisella kurssilla osaa työväen pyrintöihin, kuin mitä maalaisnaiset, niin paljon nopeammin pääsisimme sen määrän päähän, jonka eteen työskentelemme.

Sillä kaikilla meillä työläisillä, hankimmepa sitte elatuksemme maalta tai kaupungista, on vastassa sama yhteinen vihollinen, riistäjäluokka. Ja juuri nykyään, jos milloinkaan olisi jokaisen oltava mukana. Olosuhteiden kärjistyessä kurjaakin kurjemmaksi olisi työläisten kaikkialla järjestäydyttävä vaatimaan elämisen oikeuksia.

Siispä työläisnaiset! Niin maaseuduilla kuin kaupungeissakin, olkaa mukana! Rohkaiskaa miestovereita ja innostakaa nuorisoa taisteluun paremman ja valoisamman tulevaisuuden saavuttamiseksi! — E. B.

SEISOMA-PAIKOILTA

Kirj. HELE SALO.

Taivaan loppumattomassa eetterissä hehkui keskikesän aurinko. Sen valossa kylpee kesäinen maa, avarine kukkakenttineen ja täyteläisin tähkäpäin. — Ja kaukana velloo tuhansin kristallisin värein ihanan suuri meri, hehkuu ja vaihtuu tuo määräämätön voittamaton paljous.

Ja meren rannalla kulkee kansaa kuumeisin kiirein askelin, pitää valmistaa surma-aseita, suuria rijähtäviä surma-aseita, sillä seisomapaikoilta kuuluu miljoonien ja taas miljoonien askeleiden varma tahti. — Nuo hävyttömät, tyytymättömät miljoonat, jotka vaativat leipää ja oikeutta. Mutta seisomapaikoilla kulkee varmoin, vaikka väsynein askelin, pölyinen harmaa joukko. Heitä tulee ruokaloiden seinustoilta, missä he ovat kyllikseen haistelleet ruokaa. Heitä nousee "pehmoisilta" makuupaikoilta, asemahuoneiden lattioilta ja tuhansia tulee sieltä halpahintaisesta vuokrapaikasta, missä kattona kaartuu keskikesän hehkuva taivas. — Ja ne onnelliset, joilla on oikea koti, syrjäisissä piharakennuksissa tai kellariker-

roksien kosteudessa, hekin tulevat työttömien loppumattomaan kulkueen yhteyn. — Mutta nämä, nämä teihin, niihin ei keskikesän auringon säteet vahingossakaan jäävät kalpeat äidit, tuntien hiljaa herääviä ihmiselämiä.

Piu-pau! Piu-pau! — hiljaa luu kehto. Hiljaa vierivät tuhannet niin hitaasti ja hiljaa, että vuosikausiksi on sidottu maan.

Piu-pau! Piu-pau! Tunti tuntien hiljaa sinä seisomapaikoilla kalpea äiti, tuudi vaivaistasi, kun ruoka kuhtuneista ruhoista loppuu, niin ruoki piltisi tyhjillä leillä —.

Noin, noin ovat tuutineet seisomapaikkojen tuhannet ajat laskeneet minuutteja ja tunteja. Oman elämänsä unohtaen, hiljaisessa ja ilonsa haudaten tuudittaa vain tuutien sitä pientä henkeä, jonka alkava elämä on hänen uskottu.

Noin, noin ovat kerran tuutineet niiden monien äidit, jotka sodan varttuen sorakuopille vietiin, hottiin äitien vuosien väsymät työt — — —.

Äidin kehdossa ovat uinuneet kerran he kaikki, jotka tuhansin vankityrmissä kuolemaa kasvon katsovat.

Hitaasti, niin hiljaa

ellakseen siipiään
skyissä. Hän tiesi
ksesta minkälaista
o, kun oli itse an-
än valtikan saman
tta.
ään ja tyttären
nsa syleilystä. Sillä
-pojat olivat jo
ki morsiamen, tava-
ja tulivat kiiruhta-
morsianta. Kiirees-
yvästiksi pienempiä
eivät voineet tulla
an ja lähti odotta-
kanssa veneisiin,
t häävieraat olivat
ttajat alkoivat soit-
niin lähdettiin
ulhasen kotia, jos-
häitä kaksi, vuoro-
siellä oli syömis-
, ei tarvinnut pel-
puvan, vaikka viik-
anssittu.
päivinä alkoi nous-
i Julian onnen tai-
ti kun hän oli an-
anopilleen paikka-
mukaan, oli anoppi
nähden ja ihmeeksi
t takaisin, sanoen
ä tarvitse. Tämä
uoreen morsiameen.
päästä piiloon vuo-
rminsa kyynelijin.
ottunut siihen, että
tiin, sillä hän oli
asti koko elämän-
kodissa, jossa ei
halveksittu.
ynyt outo lehti Ju-
rjassa. Elämä oli
rsimystä hänen uu-
. Siitä piti anoppi
ko huolen. Ei osa-
eikä liikkua, sitä
mitään työtä hei-
. Ylyttivätpä he
vaimonsa silmille
lheilla. Eikä Heik-
uonteita, jotka pys-
an vaimoaan sivul-
ksiltä.

etsi Julia lohtua
, rakkaan äitinsä
sa mukaan koetti-
a onnetonta tytär-
oli toivonut kai-
vaan saavutetta-
jolle oli käynyt-
Mutta kauan ei
olla kotonaankaan.
anopin väen mie-
vaa kun vaimo ei
nsä kotona.
yi Julialle tyttö.
alle pikkuolennolle
iken rakkautensa.
destaan huolimatta
utunut mummonsa
kun ei syntynyt
aikaan oli sellai-
että tyttö ei ole
misiin-mennessään,
n tyttö. Tästä sai
tta vettä myllyyn,
sisunsa miniälleen
miniän kestettävä.
koetti hän hukut-
sä aina kun pääs
Ainoastaan pikku-
nellä lohduttajana,
pienet kätösensä

vennut juopottele-
hänenkään ollut
htämittaista riitaa.
än juovuspäissään
een, kun tämä oli
miniätään pojal-
siepannut kirveen
Koska hän kerran
tiellä, niin tapan
ette rauhaan." Nyt

tuli anopille kumminkin hätä. Ja hän lupasi kohdella miniätään paremmin, jos Heikki ei täytä uhkaustaan. Tämä lupaus täytettiin kyllä vaan Heikin nähden. Ta. Vihdoin koitti Julialle ja Heikille ilonpäivä, kun Heikin isä kuoli. Ja Julia sai miehensä taivutettua ottamaan osansa eroon talosta. Näin he saivat maata, jolle he rakensivat tarpeelliset rakennukset ja Julia pääsi vihdoin nauttimaan kodin onnesta, vaikka haaveet suuren talon emäntänä olosta raukesi tyhjiin. Monta kertaa hän vielä vanhanakin muistelee kärsimystensä aikoja ja sanoo: "Kiitän onneani, että heidän kynsistään elävänä pääsin." Usein on myös hämen miehensä pyytänyt vaimoltaan anteeksi, sanoen, että äiti ja sisar olivat hänet siihen ylyttäneet, ja koettaa hän parhaansa mukaan sovittaa mitä sovitettavissa on.

H. M.

Mikä on suhteemme reformistisiin järjestöihin

KIRJE ALBERTAN TN. L. OSASTOILLE

Tilanne on muuttunut. Kapitalistinen talouselämä on ajautunut yhä suurempaan umpikujaan, josta se ei pääse palautumaan takaisin niinsanottuun tasapainoonsa. Työttömien armeijan suureneminen joka maassa on selvä todistus siitä, että ellei työväki ota ajasta vaaria uhkaa heitä perikato. Uusi sota uhkaa ja se on varmana tulossa tuhoamaan kanuunain kitaan miljoonia ihmisiä. Kärjistynyt tilanne kauppamaailmassa vaatii sotaa. Uusia markkinapaikkoja halajaa imperialistit. Neuvostoliiton esimerkki työläisille muissa maissa on kiusallisena esimerkkinä. Siksi aseita täytyy teroittaa Neuvostoliitoa vastaan. Uskonnon nimessä riehutaan murha-ase taskussa, peitetään tietämättömältä kansalta todellinen syy vihaan (kehityksen eteenpäinmeno).

Suuret työläisjoukot eivät vielä ajattele omilla aivoillaan. Sikäli lankeaa kaikille todellisille työväenjärjestöille velvollisuudeksi tehdä joukoille selväksi nykyinen tilanne, missä eletään, ja ensiksi on omassa keskuudessa tehtävä selväksi muuttuneet taistelutavat ja syyt muuttumiseen. Esimerkiksi on vielä hämäryyttä siinä, miten on taisteluhaluisen järjestyneen työväen suhtauduttava reformistisiin järjestöihin, kuten Canadan Labor Partyyn ja farmarien unioon (nykyinen hallituspuolue). Vaalitaisteluiden aikana olisi ollut velvollisuus tehdä selväksi se, mitä pettävää osaa nämä niinsanotut työväenpuolueet pelaavat työväelle. Nämä puolueet eivät ole työväelle muuta kuin auttamassa työläisiä harhaanjohtavia porvaripuolueita.

Voiko työväki luottaa niiden lupauksien täyttyvän, joita heille on tämän vaalitaistelun aikana luvattu? Voiko uskoa, että se tai tämä puolue voisi poistaa vallitsevan tilanteen, poistaa työttömyyden ja antaa sellaiset makean leivän päivät, joita vaalipuheissa on luvattu? Vielä näissä vaaleissa ei varmastikaan ole selviönä kaikille se, miksi nämä puolueet ovat lakanneet olemasta työväenpuolueita.

Vielä äänestetään, ellei ole kommunistipuolueen ehdokasta, farmarien union ehdokkaita tai ei pettämismielessä, vaan luulossa, että näihin on yhä suhtauduttava sovinnollisesti.

Raskaan työntekijän aivot eivät jaksa niin äkkiä selvittää yhteiskunnallisia muutoksia. Kyselläänkin, miksi on tilanne muuttunut; miksi Canadan siirtomaana pitäminen tai samassa asemassa kuin on Intia ja Egypti Englantiin nähden, on muuttunut. Vastahan tässä juuri sai tankattua viimeisten edellisten vaalien aikana päähänsä sen teorian ja nytkö se siis on muuttunut siten, että Canada on yhtä paljon Yhdysvaltain pääoman vallassa kuin Englanninkin. — No, tässähän se pääpointi siis taisi ollakin. Yhä virtaava Amerikan pääoma Canadaan pakottaa Canadan muuttumaan itsenäiseksi kapitalistiseksi maaksi tai kasvattamaan oman porvariston, jota vastaan Canadan työväen on opittava teroittamaan taisteluaseensa. Tämä velvoittaa seuraamaan aikaansa. Canadan Tn. Liiton osastojen ei saa muodostua vain naisellisiksi seurusteluja kahviseuroiksi, vaan nykyinen tilanne — kärjistyvä sodan vaara, työttömyys ja sadat muut raskaat kärsimykset, jotka raskaana painaa työväenluokan naista niinkuin miestäkin, pakottavat meitä tarkistamaan toimintaamme ja suhtautumistamme työväen vihollisiin nähden.

Canadan Tn. Liiton osastojen Albertassa (ja joka paikassa) on lähdettävä rakentamaan selvää luokkataisteluohjelmaa, joka tekee selvän rajan porvareiden ja heidän apuriensa joukoista. Albertan naisliittojen konventsioni viitoitti "samoissa" tietä tuolle rintamalle, mutta se ei vielä merkitse sitä, ettei meillä olisi tehtävä sisäinen tilintarkastus siitä, osaamme käytännössä sitä toteuttaa. Me lähdimme nyt taipaleelle Kommunistipuolueen ohjauksen alla, ei siten, että se meitä koneellisesti käskisi vaan siten, että se kutsuu meitä taistelevien järjestöjen yhteyteen. Sellainen järjestömuoto on nyt siis Workers' Unity League, Canadan työväen yhtenäisyysliitto, joka kuuluu osana kansainväliseen punaiseen teollisuusunioon, on nimittäin punaisen teollisuuskansainvälisen Canadan osasto. Tulen lähettämään säännöt jokaiselle Tn. Liiton osastolle tuosta Workers' Unity Leaguesta suomenkielellä. Tämä asia olisi tullut olla konventsionissa esillä, mutta sitä ei kirjaimellisesti ollut. Ponsi, joka siellä tehtiin suhtautumisesta Kommunistipuolueeseen ja reformistisiin järjestöihin, jos se oikein käsitetään, sisällyttää tämän, joten tuleva tehtävämme on virallisesti yhtyä yllämainittuun ljittoon. Lähemmin kirjoittaa siitteeristö joka osastolle. Nyt vaan tämä siksi, että jokainen Tn. Liiton osasto ennättää syventyä tähän kysymykseen.

Nyt siis on vielä yksi asia. Nykyinen Tn. Liiton osastojen ottama kanta konventsionissa myös edellyttää sen, että kaikkien Tn. Liiton osastojäsenten on oltava selvillä siitä, että kaikkinaisiin porvarillisiin seuroihin, kuten Rebecca-seura, Elk-seurat tai muut sellaiset, kuuluminen on rikos ja konventsionin päätöstä vastaan, suhteestamme reformistisiin ja porvarillisiin järjestöihin nähden tehtyä selänkääntämis-lupautumista vastaan, koska me todettiin, että Kommunistipuolue ja sen ohjaama Workers' Unity League ovat ainoat, jotka työväki omaksuu. A. T. Hill on selostanut suhtautumisen näihin yhdistyksiin nähden, mutta kun tätä on jossain tapauksessa luettu tai ymmärretty väärin, niin kehoitan lukemaan sen Vapaudesta uudelleen tai ellei sitä ole, niin voidaan se Vapaudessa julkaista uudelleen, siten selviää monta hämärää kohtaa. [illegible] Tn. L. Albertan osaston siitteeristö [illegible] Matty North.

Kirje Pottsvillesta, Ont.

Pottsvillen naisosaston kokouksessa 3 p. heinäk. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista:

Sihteeristöltä tulleessa kirjelmässä ilmoitettiin heidän saaneen puhujan naisten piirijuhliin ja samalla hän antaa puhetaidon alkeisopetusta, jos vaan naisosastot sen hyväksyy. Kirjelmässä ei mainittu puhujan nimeä. Hyväksyimme sen ja katsoimme parhaammaksi, että ei vaivata puhujaa näin pienelle paikkakunnalle, vaan joilla on tilaisuutta voivat mennä So. Porcupineen kuuntelemaan. Kaikesta huolimatta saimme puhujan tänne Pottsvilleenki.. 18 p. heinäk. ja kukas muu hän olisi ollut kuin vanha tuttavamme Sanna Kannasto, joka ei ollut meitä unhoittanut. Ensin hän puhui päivällä meille naisille ja illalla kaikille yhteisesti. Seuraavana päivänä hän puhui So. Porcupinessa päivällä naisille, jossa mekin olimme kuuntelemassa. Hän puhui siellä lasten kasvatuksesta, josta meillä työläisnaisilla niin harvoin on tilaisuutta kuulla, niin tärkeää kuin se olisikin, että osaisimme kasvattaa lapsistamme terveitä ja voimakkaita luokkataistelijoita. Useimmin vain olisi tarpeellista saada kuulla opetusta tässä asiassa.

Vapauden naistenosaston avustuskomitealle annettiin evästyksiä, että katsovat jos naisten nyrkkilehdessä olisi sopivia kirjoituksia, niin lähettäisivät niitä ja kirjoittaisivat itse lisää.

Pioneerien ruokailupaikaksi päätimme kysyä S. J. johtokunnalta haalin ravintolahuonetta. Rahallinen avustaminen jätettiin siksi kunnes saadaan varma tieto joko pioneerit tulevat Pottsvilleen. Heillä kilokohtaista apua lupasimme antaa niinkuin komiteoissa ja muussa alkuhommassa, jos tarvitaan.

Lasten pyhäkoulukirjoista osa maksettiin osaston kassasta.

Naisosaston osoteilmoitusta Vapauteen ei voitu laittaa tälle puolelle vuodelle rahavaroien puutteessa.

Ylimääräisessä kokouksessa päätimme lähettää tervehdyksen Neuvostoliiton tovereille Elsa Tynjälän mukana, joka kuuluu naisliikkeeseen.

Suom. Järjestön hyväksi pidämme tanssit ja naisosaston hyväksi ohjelmailtaman tuonnempana. Päivämäärä ei ole vielä määrätty.

Toinenkin ylimääräinen kokous on pidetty, mutta en ollut tilaisuudessa sitä seuraamaan, joten jätän sen seuraavalle raportterille, joksi haastan Aino Jaskaran.

Montrealin palvelijataryhdistyksestä

Taaskin pitkästä aikaa täytyy meidänkin antaa tässä elonmerkejä. Se on allekirjoittaneen vika, ettei lehdessä ole ollut meiltä mitään pitkään aikaan, mutta kun meidän piikain täytyi ottaa lomaakin tässä kesällä, kun useammat ovat niin liikekannalla — monen pilan näet täytyi mennä maalle herrasväen pyykkejä pesemään ja kattilan pohjia raaputtelemaan, ja sattui allekirjoittaneelle myös kesäisiä kiireitäkin. Kyllä me reimasti lopetimme toiminnan. "Kansainvälinen" kajahteli haalin yläkerrassa niin kovasti, että orkesterin säveleet tanssisalissa hukkuivat siihen, kuten kämpänen kirnuun. "Kansainvälisellä" on aikomus alottaakin toiminta 14 pnä elok. Ei sitä ole kyllä ihan laakereilla levätty kesän aikanakaan. Pidettiin yksi ylimääräinen kokouskin ja luovutettiin puolueen vaarirahastoon 5 dollaria. Ei enempää kannattanut, sillä taitaa tulla tässä meille rahamenoja syksyllä kun perustetaan oma paikanvälitystoimisto. Emme halua maksaa monia dollareita yksityisten kukkaroihin paikanvälityksestä. Ja sieltä sattui saamaan vielä ihan vihoviimeisiä paikkoja.

Muistetaanpas sitte tytöt se elokuun 14 p. ja koetetaan suurella sakilla nousta haalin ylimäiseen kerrokseen. Sitten ruvetaan rästiin jääneet maksut ja pidetään puolivuosikokous, vaikkaan mukaan myöhästyneenä. Ajitaan uudet sirkailijatkin, jos entiset ovat kylästyneet, jota kyllä en usko. Koko viime toimintakauden oli yhdistyksemme niin hyvässä toiminnassa, ettei siinä virkailijat ehtineet kyllästyäkään.

Nyt on tietysti toivottavaa, että saisimme uusia jäseniä paljon, sillä kyllä me apua tarvitaan sitä paikanvälitystoimistoa hommatessa. Ja tyttöjen omaa etuahan se valvoo.

Jaa — jospa sitten Vilskmanin Aino kynää pyöritteleisi seuraavalla kerralla.

Elokuun 14 päivänä sitten tavataan. — Pikku Ulla.

Huuto Kirkland Lakelta—kirklandlakelaisille

Täällä Kirkland Lakellakin on ollut herroilla paljon hommaa vaalien onnistumisen takia. Jo useita viikkoja kulkivat isänmaalliset skotlantilaiset ympäri tämän kyläpahasen puhaltaen pilleihinsä ja kantaen isänmaallisia värejä. Olen vähän pöllämtänyt, kun en ymmärtänyt tätä hommaa. Sanoin siksi naapurilleni kerran, että onkohan nuo miehet vähän löylynlyöniä kun ne kehtaa, aikuiset miehet, tuossa pitkin katuja kulkea tuommoisten hepeneiden kanssa. Enkä minä vieläkään ole päässyt siitä uskosta, etteikö niitä olisi jo syntymäpahnoilla liikaa löylyytetty. En minä ihmettelisi jos pikku pojat siinä pilipiiparina kulkisi nehän kerkiää joka paikkaan, mutta että aikuiset ihmiset ja miehiset miehet — kyllä niillä on sahajauhot kuumenneet liikaa! Mutta sitte vaalipäivän valjettua se mullistus täällä alkoi, koiratorpparit takavarikoitiin vaalikalastajiksi. Kuulemma tekivät hyvät tinat. Oi'pa joku sanonut heistä, että saavat 8 dollaria joka päältä, jonka saavat äänestämään. Sitten illalla keskikaupungilta kuului sellainen rietas ulina, ettei sinne tällainen vanha rohju uskaltanut luitansa vetää ollenkaan. Siellä soitti soittokunnat jos minkälaiset, taisipa siellä soida jo kukkopillikin, ja vanhat ja nuoret tanssia reuhkasi. Ja katuvierillä on kuulemma ollut pitkät rivit piirikeisiä, joista jokainen sai käyttää mielinmäärin kaulansa kastikkeeksi. Sillä saattoihan siinä kadulla tanssiessa pöly kiertyä hyvinkin kurkkuun.

Kyllä tämä Kirkland Lake nyt näytti rikkaalta ja hyvinvoivalta paikalta, että ei luulisi täällä varmaan olevan noin 400—500 työtöntä mainien ympärillä röslääämässä työtä. Ja tuntuu hullulta ajatella, että kun tuli tieto konservatiivien vaalivoitosta, niin päihtyneet työläisnaisetkin kaulasivat toisiaan siitä ilosta, niinkuin siitä olisi työläisille mitään ilon voitti kumpi puoli tahansa riistäjistä. Konservatiivit ryöstävät työläisten työntulokset niinkuin liberaalitkin. ellei hiukan paremminkin, siitä ei rannata työläisen iloita eikä tanssi [illegible]

En tiedä olenko minä niin perin pahasti pussilla päähän lyöty, mutta minun mielestäni olisi ollut kaunimpi tai edes ihmisellisempi teko, jos olisi ne rahat, mitkä kulutettiin näissä riemuissa, annettu työttömien avustukseen. En ollenkaan käsitä, kuinka täällä vaan juodaan ja tanssitaan. Mutta taitaa se pitää paikkansa se äidin vanha sana että kyllä hyvä vasikka juomallakin elää, ei se ruokaa tarvitse. Sitä kait herratkin tuumaili, koska juomat niin virtasi että sen vaikutukset tuntui vielä aamullakin. Sillä sellainen melu oli kantta koko kylän, ettei tarvinnut yrittää nukkua, jos yritti, niin juopuneiden meluun pian heräsi. Päätkadut oli suljettu liikenteeltä tanssin takia. Eikä yksin vaalien jälkeisenä yönä, vaan vieläpä keskiviikkoiltanakin uusiintui sama tanssitouhu.

Tämän remun aikana on tullut mieleeni useamman kuin yhden kerran meidän työläisten kokoukset. Vappunakin rauhallisena työläiset kuunteli puhujaansa, ei häiritty liikennettä eikä mitenkään esiinnytty sopimattomasti. Mutta meitä häirittiin, meidän puhujamme ajettiin pois siksi, että poliisi huomasi, että yleisöä oli paikalla paljon ja hän pelkäsi, että työläisten silmät aukenevat kuullessaan puhujaa, siksi hän hajotti meidän kokouksemme, tajuamatta, että sillä teollansa hän teki enempi agitatsionia kuin tuo puhuja olisi voinut tehdä yhdellä puheellansa. Ainahan hoilataan, että tämä on vapaa maa ja kaikilla samanlaiset oikeudet. Ainakin ne työläiset oppivat näkemään, että ei samallaiset oikeudet kuulu työläisille. Olen keskikadulla nähnyt kymmeniä kertoja pelastusarmeijalaistenkin meluavan eikä poliisi häiritse näiden melua. Tuota vaalimelua katsellessa ajattelin, että tällä viikollahan on sotavastainen punainen päivä, saammekohan me tulla tänne keskikaupungille pitämään kokoustamme. Emme edes ole ajatelleet keskikaupunkia, mutta uskallan epäillä, ettemme saa olla rauhassa vähän vaatimattomammallakaan paikalla. Pian se taas meille näytetään, onko kaikilla samanlaiset oikeudet ja että onko tämä vapaa maa.

Työläisäidit, rinnastakaa näitä vaaliremuja ja meidän kokouksiamme, silloin huomaatte aina, että meihin työläisiin ja meidän kokouksiin ja johtajiihme kuri kohdistetaan. Silloin, kun työläinen saa matelemaan herrojen edessä, hänellä on oikeus mellastaa ja ruhjata, vaan kun hän on tietoinen ja tulee työläisten vapauden ja yhdenvertaisuuden puolesta, silloin hän joutuu poliisin kapulan eteen ja vankiloihin. Äidit, selostakaa nämä asiat jo kehdossa olevalle lapsellenne, älkääkä antako heidän mennä herrojen valmistamiin juominkitanssiaisiin. Meidän hallitseva luokka tarvitsee koiratorppareita, porttoloita ja peliluolia, joissa koetetaan meidän nuorisomme saastuttaa ja turmella henkisesti sekä ruumiillisesti. Muistakaa työläisäidit: jos ette selosta lapsillenne jo pienenä näitä asioita, olette lastenne vihollisia. Jos vaan äiti haluaa itse oppia jotakin, niin nykyinen aikakausi opettaa työläisäitiä. Onhan meillä hyvin selviä kuvia edessämme. Jokainen työläisnainen tietää, että nykyään on miljooniin nousevat työttömien joukot nälkäisinä ja ryysyisinä, vailla leipää ja vaatteita. Monet tuhannet pienet lapset on nälkäkuoleman partaalla. Siitä huolimatta hallitusherrojen taholta laitetaan vaalijuomingit ja tanssit, väkijuomat virtaa vuolaina virtoina. Mutta jos nuo nälkäiset työläiset kokoontuu kokouksiin ja vaativat työtä ja leipää, niin siihoin kyllä poliisit on valmiita kapuloimaan ja raatelemaan kuin pedot. Äidit, kun näitä asioita vaan rinnastatte, niin te opitte näkemään hyvinkin hallitsevan luokan rikollisuuden ja petomaisuuden. Siksi lopputulos on, ettei voida muuta tehdä kuin kukistaa rikollinen ja mätä hallitusluokka, jota riiston ja paheiden avulla pystyssä pidetään. Äidit, älkää viivytelkö, vaan ryhtykää heti tähän meille työläisille tärkeään vapaustyöhön!

Kirklandlakelainen.

Sault Ste. Marie

Nyt se on ollut ja mennyt pioneerien kesäkämppäys ja onnisuti mitä parhaimmin. Ilmat oli kaunelta ja paikka oli mitä parhain. Kyllä ulmaranta ja asunto myös hyvä ja tilava. Ja sitten — Bruce Mainin toverit elvät ottancet mitään maksua haalistaan, puista vaan 3 dollaria, josta lausun heille kaunilt kiltokset.

Osanotto kämppäykseen oli kasvanut oikein paljon. Viime vuonna oli 37 lasta, tänä vuonna 43. Tämä osoittaa sitä, että työmme ei ole mennyt aivan hukkaan. Kuitenkin, paljon oli vielä pois lapsia semmoistenkin jotka ovat kuuluneet järjestyneisiin riveihin. En tiedä ovatko niin tietoisia olevinaan että osaavat itse lapsensa ohjata luokkataistelun tielle. Nyt siellä sai opetusta joka oli tarkoitustaan vastaavaa. Raskasta näytti olevan monelle lapselle sitä kuunnella, mutta elhän silnä muukaan auttanut. Ja hyvin oppivat ainakin monta kaunista laulua ja ehkäpä siitä sentään aina jää mieleen joku siemen, joka elämän taisteluissa on tarpeen. Nyt me äidit ja isät, koettakaamme teroittaa näitä opin muruja lastemme mieliin, kyselkäämme läpsiltamme, mitä se opettaja puhui Leninistä ja mitä se puhui tulevasta maailman sodasta ja monesta muusta asiasta, niin ei jää unholaan se tehty työ. Tämä kuuluu meille vanhemmille. Vaikka on kai turha kehoittaa ketään puhumaan lapsilleen mitään ellei hän itse sitä halua, sillä vain tuhrataan turhaan sanomalehden paistoja. Oli juuri nähtävänä niin ikävä ilmiö, että kun täällä oli ja on juuri nuorisoliiton organiseeraaja, niin ensimäisenä iltana oli 8 kuulijaa meidän nuorisosastostamme ja niistäkin oli 2 pioneeria. Meidän nuoriso loisti poissaolollaan. Eipä todella tiedä mitä tuollaisesta sanoisi. Luulisi kyllä tämän aikakauden panevan ajattelemaan vähän enemmän. Siis näyttää siltä, että ei sitä liikoja puhuta lapsilleen, ei kehoteta, että menepäs nuorisoliiton kokoukseen, eikä välitetä siitä jos meidän lapsemme ovat tietoisia työväenliikkeestä tai ei. — M. A.

MIKÄ HÄNESTÄ TEKI LUOKKANSA PETTURIN

Hän oli nuori, vasta 16-vuotias tyttönen, kun hänet ensikerran näin. Olin matkalla M:n pitäjässä, sillä olin kuullut siellä nuorisoliittolaisten viettävän kesäjuhlia ja niin johdin matkani siksi sinne. Siellä oli hyvää ohjelmaa, mutta erittäin kiinnitti huomioni eräs nuori tyttönen, joka esitti useita ohjelmanumeroita. Hänen esityksensä oli vapaata, rohkeata ja samalla hänestä uhkui innostus. Tiedustelin matkatoveriltani, joka oli nuorison puhuja ja järjestäjä, kuka oli tuo nuori, innokas tummatukkainen tyttönen. Toverini esitti tämän tyttösen minulle ja sanoi että hän toivoisi meidän tuttavuutemme kestävän kauan. Minäkin olin nuorisoliittolainen ja ehkäpä innokaskin, sillä suonissani virtasi nuori tulinen veri. Olin iloinen uudesta tuttavuudestamme, koska luulin saavani hänen kauttansa yhteyttä hänen osastonsa ja sen osaston välillä, jossa olin itse jäsenenä. Enkä siinä erehtynytkään sillä olin naapuripitäjän osastossa ja näin saimme aikaan vierailuretkiä osastojemme välillä ja myös kilpailimme toiminnassa. Näin hän voi paikallisten osastojemme toiminta, saimme väittelykokouksia ja keskustelukysymyksiä toimintaohjelmistoomme.

Meidän ensi tutustumisemme tapahtui 1916. Kilpailimme toiminnassamme jatkui lähes kokonaisen vuoden rauhassa. Mutta 1917 alkoivat maatyöläisten lakkotaistelut. Näihin taisteluihin otimme osaa. Siellä näin lakkokokouksissa tuttavani Elli Mäen innostamassa tovereita. Nämä lakkotaistelut muuttui monella paikalla verisiksi ja näistä lakoista joudutiin tekemään jälkiselvittelyjä K:n käräjillä, jossa monelle lakkolaiselle mätkittiin tuomioita sen takia, että olivat puolustaneet itseään rikkurihyökkääjiä vastaan. Useimmat saivat puoli vuotta, toiset koko vuodenkin tuomioita. Kun tämä tuomiopäivä oli, niin päätimme monesta pitäjästä marssia oikeustalolle. Pitkistä matkoista huolimatta marssimme sinne ja olipa sinne hankittu noin kolmisen sataa suojelijaa "suojelemaan" oikeustaloa, että voitaisiin rauhassa ilman pelkoa tuomiot mätkästä syyttömille työläisille. Elli Mäki oli myöskin täällä oikeustalolla. Siellä hänet viimeksi näinkin. Sittemmin jouduin olemaan pitkän aikaa sairaana, joten en häntä enään nähnyt mutta hän kirjoitti minulle niin innokkaita kirjeitä, että tunsin itseni voimistuvan hänen kirjeitään lukiessa. Niistä uhkui luottamus työläisten tulevaan voittoon.

V. 1918 alkupuolella oltiin jo asekädessä taistelemassa riistäjäluokan kanssa vastakkain ja miten siinä käyi, se on kaikille tunnettua. Meistä parhaat raahattiin sorakuoppiin ja loput vankiloihin. Elli ei ollut taisteluissa mukana, niin ainakin luulen. Itse olin ja vasta v. 1921 vapaudul Hämeenlinnan vankilasta haistelemaan vapautta mutta kovin se vielä haisi ruudinkärylle ja rohkeiden työläisten verelle. Päästyäni kotiseudulle tiedustelin Elliä tuttaviltani, että onko hän vielä elävien kirjoissa, sillä luulin hänen ottaneen osaa taisteluihin. Minulle vastattiin halveksien: miksi petturia tiedustelette Säikähdin aivan, luulin, että he eivät käsittäneet ketä tarkoitin — eihän Elli Mäki voi olla petturi tuo nuorisoliittolainen! Hän juuri on petturi, oli vastaus. Kukaan toinen ei ole tehnyt niin rumaa tekoa kuin juuri hän...

Sitten sain kuulla hänen kohtalonsa. Hänen vanhempansa olivat tietoisia kumoustaisteljoita. Hänellä oli neljä veljeä, joista 3 vanhinta olivat rintamilla. Olin heidät itsekin nähnyt taistelulinjalla, olivat rohkeita, kunnon tovereita. Isä suoritti kapinan aikana vahtipalvelusta kotipitäjässä ja myöhemmin kevättalvella otti taisteluunkin osaa, kun rintama siirtyi Mon pitäjään —hän taisteli kuin mies, joka tietää asiansa oikeaksi. Äiti taasen oli tietoinen nainen. Hän oli jo alkoja oppinut näkemään, että naistahan se porvarillinen järjestelmä eniten riistää ja orjuuttaa ja hän taisteli työläisten vapauden puolesta ja selosti toisillekin naisille, kuinka tärkeätä on työläisten kukistaa koko riistojärjestelmä ja luoda uusi, jossa jokainen tuntee yhtäläisen ihmisarvon. Kun sitten taman kapinan jälleen selvitettyjä suoritettiin niin tästäkin perheestä kolme joutui maksamaan hengellään sen, että oli taistellut ihmisoikeuksien puolesta. Yksi pojista, eli nuorin, joka ei vielä ollut niin vanha että olisi kyennyt rintamalle, sekä äiti ja isä. Hurttajoukko saapui Mäen asunnolle mellastamaan, ensin noin niinkuin maailmikat murhaten pikku veljen, sitten ilkamoiden naisten edessä osoittaen kuinka korkealla sivistystasolla he ovat. Sitten he räiskäsivät naisia. Sitä ei tiedä kukaan muu kuin Elli itse miten paljon he häntä räiskäsivät, mutta se tiedetään, että äidin he raa'asti murhasivat.

Joukossa oli ennen huonotapainen ja hyljätty nuorukainen, joka nyt näiden murhatöiden suorittajana löysi miellammattinsa. Tämä ilkamoiden murhasi Ellin äidin. Sitten he hakivat vankileiriltä vankeja, Ellin isäkin näiden mukana. Samainen ihmispeto murhasi isänkin. Kukaan ei tiedä, miksi he säästivät Ellin. Mutta jotakin hirveätä rääkkäystä ja kidutusta on häneen kohdistettu, sillä muuten ei entisestä innokkaasta Ellistä olisi tullut sitä, mikä hänestä on tullut nyt, sillä muutama kuukausi näiden murhatapahtumien jälkeen hän meni avioliittoon äitinsä, isänsä ja pikkuveljensä murhaajan kanssa — tuon ennen hyljityn ja huonotapaisen miehen kanssa! Nyt kaikki työläiset karttaa hänen kotiansa. Kukaan ei olisi mennyt häntä auttamaan, jos hän sairastuisi, niin kovasti he paheksuivat hänen tekoansa. Uskomatonta on, mutta kuitenkin totta, että Elli on alistunut synnyttämään tuolle ihmispedolle jälkeläisiä. Myöskin hän on alistunut ottamaan vastaan juopuneen miehensä iskut ja rääkkäykset. Kellekään hän ei ole valittanut kohtaloansa. Hän on synkkä ja harvasanainen. Vasta v 1923 pääsi Ellin veljet vankilasta. Erään heistä näin saman vuoden loppupuolella. Keskustelimme Ellistä. Tämä veli sanoi, että he ovat katkasseet sukulaissiteet sellaisen sisaren kanssa, joka ei ollut taistelija. Vielä hän lisäsi katkerasti, että hän olisi ollut iloinen jos se mies, jonka kanssa hänen siskonsa on naimisissa, olisi murhannut Ellin silloin kun hän murhasi toisetkin perheen jäsenet, silloin hän voisi kunnioittaa Ellin muistoa. Mutta, lisäsi hän, jotakin hirveätä hänelle on tehty, muuten ei hänestä, iloisesta tytöstä, olisi tullut synkkä ja eteensä tuijottava olento.

Hänen tekonsa jää meille tuomittavaksi, mutta itse hän kantaa kärsimyksensä vaieten salassa. Hän oli heikko luonne, joka ei kuitenkaan uskaltanut kuolla aatteensa takia. Sellaisia naisia ei saa olla työläistytöt, jotka tulevaa polvea joutuvat kasvattamaan. Työläisnaisen on osattava kuollakin ennemmin kuin pettää aatteensa. Kuitenkin, petturit saavat kurjemman kohtalon kerran, niin sai Ellikin. Sillä kaikkien halveksimana hän joutuu yksin kärsimään kurjuutta ja puutetta, vieläpä petomaisen miehensä rääkkäyksetkin. Missään ei ole hänelle suojaa, sillä hänen tekojansa tuomitsee valkasijatkin nyt. — Kirklandlakelainen.

Matkakirje

Rouyn, Que. —Heinäk. 6 p. sattuimme junasta tämän kaivoskylän asemalle. Kylä, tai kaupunki, tekee ensikertalaiseen ikävän vaikutuksen. Mahdollisimman laajalla alalla maalaamattomia lautahökkeleitä, ilmoittaen heti kulkijalle, että riisto painaa täälläkin ja raskaasti.

Työläisten toiminta on aivan alkuasteella, vaan nyt jo kumminkin osoittaa elpymisen merkkejä. Enemmän tavmos toimintaan, ja toiminta kansainväliseksi työläisten taisteluksi parempien elinehtojen puolesta. Emme ole englantilaisia, emme puolalaisia, emme ukrainalaisia, emmekä suomalaisia, vaan riistettyjä työläisiä. Nouskaamme vaatimaan meille kuuluvia oikeuksia ja parempia elämisen mahdollisuuksia.

Iltaisin, kun kulkee kaduilla, ravintoloissa ja kahviloissa huutaa mahdollisimman kovaääniset radiot y.m. vaimentaakseen sitä ääntä minkä juopuneet kundit hoilottavat korkeissa veisuissaan. Eikö ihmisen elämä ole kurjaa, päivät raskasta työtä, yöt melutaan kapakoissa, tylsistytään ja tylsistytään vastaanottamaan mitään jalostavaa, kehittävää. Olemme tahdottomia nappuloita omistavan luokan käsissä.

Se täytyy minun kunnioituksella mainita, että en kuullut suomenkielistä rähinää.

Timmins. — Tuttu kylä. Jouduimme perille puoli tuntia myöhästyneenä, kaaran "inssin" korjauksen tähden. Pienempi ryhmä taiteilijoita ja taiteen harrastajia oli siellä odottamassa, kun olin lähettänyt tiedon, että tulen, vaikka myöhästyneenä.

Niinpä heti kävimme suoraan kädeltä mittailemaan Timminsin tovereiden laulutaitoa ja taidetta — alussa kumminkin oli lyhyt luento suomenkielen lausunnan teknillisestä puolesta. — En voi timminsiläisistä sanoa muuta, kun että kehittäkää keskuuteenne enemmän ja enemmän sellaisia tovereita kuin olivat ne jotka ottivat käytännöllistä ohjausta mainittuna iltana.

Seuraavana iltana oli lausuntailta. Kiitollista yleisöä vähänlaisesti. Missä oli Timminsin nuoret näyttelijättäret ja näyttelijät, kun en montakaan huomannut haalilla kumpanakaan iltana. Kehittäkää itseänne, se on teille hyödyksi, vaikkapa sitten pitäisi "paatteja" vähän vähentää.

South Porcupine'ssa olimme lauantai-iltana 10 päivänä. Tarkkaavalsta ja kiitollista kuulijakuntaa oli runsaasti, ottamalla huomioon paikkakunnan hiljaisuuden työsuhteissa. Seuraavana iltana oli ohjanskursit. Myös runsaasti osanottajia ja harrastajia ja useita verrattain kyvykkäitä lausujia ja ennenkaikkea innostusta asiaan. Heillä näkyi olevan vahva halu oppia ja kun näin on niin, niin se on kehityksen merkki, ja silloin olemme oikealla tiellä. Rattoisan työillan päättimme lähellä puolta yötä. Yrittäkää edelleen vastuksista huolimatta. Sen arvokkaimmiksi muodostuvat tulokset mitä raskaamman työn ja harjoituksen saavutuksia ne ovat.

Rosegrove — maanmuokkaajien ja metsämiesten kylä, jos sentua yleensä kyläksi voi sanoa, kun asumuksien välimatkat lasketaan maileissa. Siitä huolimatta sain paikkakunnalta sellaisen kuvan, että siellä se oikea työväenliike elää ja hehkuu. Myöskään se ei ole vaikuttamatta toimintaan elvyttävästi siinä mielessä, että kaikki käsittää yhteistoiminnan ainoaksi muodoksi jolla, työläinen voi olojaan korjata. Toiminnassa on vaikeuksia ja toimitsijoiden puutetta, joskin pienellä harjoittelulla voisi löytyä oikeenkin hyviä suullisen sanan julistajia. Ja toiminnassa tarvitaan sellaisia tovereita aina enemmän. Paikkakunta vaikutti toimintansa puolesta vilkkaammalta kun moni taajaväkinen kylä, vaikka onkin maileja talojen välillä. Toimikaa edelleen yhtä reippaasti vastuksista huolimatta. — Lausuntoiltana oli myös paikkakntaan verrattuna paljon kuulijoita.

Cobalt on hiljainen kaikinpuolin joskin järjestötoimintaa pidetään yllä suomalaisella sisulla. Ja se on oikein. Toimintamme ei saa lamaantua vaikeissakaan oloissa, sillä tulevaisuus on meidän.

Lausuntoa opeteltiin ja lausutti

UUSI AJANMUKAINEN
HIITERISAUNA
valmistuu pian. Toivon yleisön kannatusta.
P. MANNINEN — Pine Street, Sudbury, O.nt.

Vapauden Keski-Ontarion työläisnaisten ensimmäistä aluenumeroa

tervehdimme ilolla, samalla myöskin lausumme toivomuksen, että naisten oma lehti Canadassa saadaan pian ilmestymään. Tulemme kaikin voimin sen eteenpäin viemiseksi työskentelemään.

Siiri Johnson
Anna Karhu
Aino Koponen
Rauha Paavola
Tyyne Lehto
Hilma Jämsen
Liija Lahti
Emma Poutanen
Helvi Koskinen
T. Niittynen
Hilda Alavo
Anni Kauhanen
Liina Matson
Alma Pulkkinen
Fiija Wiita
Hannah Puro
Lyyli Hiltunen
Kerttu Förbom
Hilma Syrjänen
Anna Lindqvist
Hilja Lassila
T. Santala
Mary Salo
Ines Koivula
Kaarina Heinonen
Laina Tolppanen
Tyyne Tenhunen
Ida Seppälä
Anna Kilpinen
Aliina Oja
Siiri Wirta,
450 Melvin Ave.
Inga Alatalo
Aliina Tuomi
Helmi Myllynen
Ida Päiviö
Sanni Hill
Impi Flinkman
Lyyli Toivonen
Sofia Järvi
Tilda Heikkilä,
Victoria Mines
Hilda Tuori,
Victoria Mines
Hilja Mäkinen
Fiija Salo
Lea Koski
Anni Niemi
Edith Isacson
Irja Kivi
Klara Lahtinen
Hellin Hjorth
Kaarina Ruohonen
Olga Asiala
Anna Kannisto
Hele Salo
Martha Manninen
Lempi Salminen
Hilma Wilonen
Tyyne Kangas
Hilda Nirva
Aini Häkkinen
Hilma Seppälä
Sylvia Ahlgren
Fanny Tölonen
Martha Koski
Aili Niemi
Elmi Siren
Maria Kärki
Anna Kauhanen
Ida Luoma
Tyyne Suonpää
Hilma Mäki
Aino Lahti
Elmi Korpinen
Mary Airila
Toini Koskela
Olga Lievonen
Katri Mäkynen
Nellie Salo
Orvokki Lahtinen
Ida Kivi
Ida Johnson
Fanny Wilen
E. Este
Ida Mäkinen
Jenny Kangas
Linea Lind
Sofia Penttilä
Hilda Simi
Senja Röntinen
Laina Korpi
Siiri Kuusisto
Emmi Koivisto
Katri Lammi
Elma Vähämaa
Taimi Tyni
Aili Latvala
Miina Koski
Pirkko Haapiainen
Tyyne Mäenpää
Lempi Hilden
Hilja Aho
Alma Anderson
Fanny Lehtelä
Irja Mäki
Elsa Jokinen
Sanni Mäki
Hilda Raasu
Martha Oksanen
Ester Oksanen

to paikkakunnalta. Jatkakaa samaan suuntaan.

Beaver Lake on samanlaista seutukuntaa kuin edellinen. Toiminnasta en voi sanoa mitään, kun ei ollut tilaisuutta siihen tutustua, vaan kaikesta päättäen ei sielläkään toiminta nuku. Lausuntoillassa yleisöä kohtalaisesti ja seurasivat ohjelmaa tarkkaavaisena osoittaen suosiotaan esitetylle ohjelmalle.

Creighton Mine elää laskukautta, joskaan toiminnassa ei liene niinkään suuresti laskua havaittavissa kun iltamien ja juhlien seuraamisessa. Toverit, pois velttous. Taistelumme ei saa tuntea mitään "välirauhaa" niinkauan kunnes voitto on saavutettu. Seuratkaa iltamien ohjelmia ja niin meneteellen autatte toimintaa, innostatte toimitsijoitanne suurempiin ja suurempiin ponnistuksiin.

Lausuntoillassa vähän kuulijoita, joskin nämä läsnäolleet osoittivat suurta suosiotaan ja mieltymystään illan ohjelmaan.

Ei voi olla mainitsematta Voiman farmia kapean ja mutkikkaan tien päässä, ystävällistä ja vastaanottavaista väkeä. Mikä myös herätti minun mielenkiintoani oli se, että tämän vaikean matkan takana jaksetaan innostuneesti ja tämällisesti seurata järjestötoimintaa.

Paikkakunnan kaiken toiminnan keskuksena näkyi olevan yksi toimintamme tarmokkaimmista naistovereista Fanny Länsi. Hän jaksaa hymyillä silloinkin kun sydän itkee. Ollapa paljon hänen laisiaan tovereita joukossamme, niin toimintamme olisi oikealla ladulla.

Sault Ste. Marie. —Saatuamme tarpeelliset evät itselle ja "kaaralle" läksimme Creightosta heinäk. 24 päivänä auringon ollessa jo laskupuolella, katkasemaan taivalta kohti Soota. Aikomuksemme oli yöpyä Canadan korvessa. Noin 100 mailin päässä katsoimme sopivaksi pistäytyä järveen sillä semmoinen komeili tien vieressä. Kylvyn jälkeen istui mielellään "rattiin" ja taival alkoi katketa. Noin 45 tuntinopeudella olimme sivuuttaneet kylän toisensa jälkeen ja aurinkokin painunut metsän taakse, vaan aina vaan huristimme eteenpäin, kunnes eräästä kylästä poistuessamme päätimme kysyä mikä oli kylän nimi ja kuulimme että aijoimme sivuuttaa Bruce Minen. Tiesimme että paikkakunnalla on myös suomalaisia ja heillä haali ja myöskin saimme kuulla että haalilla on tanssit, kuten haastateltavamme sanoi. Teimme täyskäännöksen kylään takaisin ja monien vaikeuksien jälkeen löysimme "kalevalaisten" haalin, ja saimme tehdä monta uutta tuttavuutta, sillä Soon palvelijattaret olivat järjestäneet nämä iltamat ja tuoneet kuten tavallista miehiä tullessaan. Katselin hetkisen kenet valitseisin itselleni oppaaksi, jolta voisin edelleen ammentaa tarvittavia tietoja ja jos mahdollista saada katto päänsä päälle. Onni oli puolellani, ja toimitti minut "napit vastakkain" soolaisen Rossin kanssa ja pienen keskustelun jälkeen hän tarjosi meille, ei enempää eikä vähempää kuin kokonaisen huvilan käytettäväksi. Ja kun ei ollut mihinkään kiirettä, päätimme käyttää tilaisuutta hyväksemme ja olla oikein olemalla talon isäntinä y.m. kun Rossin täytyi mennä tyttöjä kyytiin Soohon. Matkalla poiketttiin Snipiconissa, jossa taas kerkesin, niin yö kuin olikin, tehdä tuttavuutta kalamies Heinosen kanssa ja hänestä sain myös "paanarin" itselleni seuraavan päivän kalastukselle. Olen myös kalastukseen innostunut ja innostukseni sai vauhtia kun kaloja tuli oikein tulemalla, että Heinonenkin alkoi tuumia, että mihin me nc kalat saadaan "kaupaksi". Vaan kaikeksi onneksi tuli "kaara" kaupungista ja ylijäämän lähetimme sinne. Tuntuu ehkä tarpeettomalta mainita yksityisseikkoja, vaan sehän aina on ollut sauna välttämätön "instrumentti" meidän kalevalaisten huushollissa ja kyllä se hyvä olisi ollut vaikka kenelle. ottaa luut lämpimäksi ja taas pistäytyä aallokossa jäähdyttelemässä. Kyllä näytti, että Heino ei ole ensikertaa saunan lämpimissä, sillä minun oli pakko jättää hänet sinne yksin kuumuuden vuoksi. Kylpien, uiden ja kalastellen meni aika kuin siivillä ja oli lähdettävä Soohon, jonne Heinot seurasivat.

Soolaisilla on komea haali ja kaikin puolin kunnossa, vaan yleisöä oli vähän, joskin siihen oli vaikuttamassa monet seikat. Suurin vaikutus kumminkin on se, että me emme halua kannattaa omia taiteilijoitamme ja sillä tavalla edistää työväen taiteilijoiden kehitystä. Vaan annappa olla kun luoksemme saapuu joku porvarien "leiristä" keräämään dollareita "taiteellaan", silloin emme ole köyhiä, kun esittäjä haiskahtaa herrasväelle tai on kysymyksessä sirkushoijakka, taikka mikä muu samanlainen humpuuki. Silloin auliisti uhraamme dollareita, kun ne vaan ei tule työläisten eikä työväenliikkeen hyväksi. Vaan jos joukkotoiminta kysyy senttiä, niin silloin on pääsymaksut liian kalliita. Tällaisen kertoivat olevan tilanteen Soossa ja siitä todisteena oli kourallinen yleisöä lausuntoillassani. Joskin mitä kiitollisinta, ja käsitykseni mukaan sitä joukkoa, joka uhrauksia muistele matta toimii ja taistelee Soossakin koko työväenluokan paremman tulevaisuuden puolesta.

Kiitos tuttavuudesta, kohtaamistani tovereista sain miellyttävän muiston. Riittäköön teillä edelleen tarmoa työskentelyssänne, kerätessänne joukkoja taistelulippujemme alle.

Edw. Lapinsalo.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

CO-OPTAS
LIMITED
Ruokala - Meijeri — Kauppa

RUOKALASSAMME
tarjottava ruoka, aina parhaista aineista valmistettua.

MEIJERIMME
tuotteet, maito, kerma ja voi hyvät, vaan kirnupiimä se vasta verratonta on.

KAUPASSAMME
olevat tavarat, osuuskaupoille kuuluvain periaatteiden mukaan, ovat aina parhaita ja päivän halvimmilla hinnoilla. Osuusliikettä — työläisten omaa liikettä — kaikki ostoksillanne kannattamaan.

The Co-Op. Trading Association of Sudbury, Limited
104 Elm St. W., Sudbury, Ont.

Jack Seppälän SAUNA
Avoinna 5 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
SPRUCE ST. PUHELIN 1107 SUDBURY, ONT.
Lähellä Liberty haalia

Niemi & Valkeapää
KAUPPA
CEDAR ST.
Kaikenlaista ruokatavaraa saatavana päivän halvimmilla hinnoilla.
Puhelin 844

SUOMESTA

Työväen toiminta kielletty virallisesti

"S. Sosialidemokraatti" kertoo seuraavaan vahingoniloiseen tapaan työväen toiminnan kuristamisesta:

Koska kommunistisen yhdistysten ja järjestöjen toiminta valtio- ja maanpetokselisena on katsottava kielletyksi eikä yksityisten kommunistienkaan vapaasti tällä tavoin varjolla harjoittaa valtio- ja maanpetokselisia kiihoitusta, on valtioneuvosto sisäasiainministeriössä tapahtuneessa esittelyssä katsonut tarpeelliseksi määrätä, että kommunistisen yhdistysten ja järjestöjen sekä yksityisten kommunistien ulkosalle suunnittelemat kokoukset ja huvitilaisuudet sekä kulkueet ja muut julkiset esiintymiset ovat kiellettävät ja, mikäli niitä kiellosta huollimatta yritetään toimeenpanna, poliisitoimenpitein estettävä. Niinikään on valtioneuvosto katsonut tarpeelliseksi oikeuttaa poliisiviranomaiset kieltämään myös kokous- ja huvihuoneissa pidettäviksi suunnitellut kommunistien kokoukset, huvitilaisuudet sekä muut esiintymiset.

Valtioneuvoston päätöksen on sisäasiainministeriö ilmoittanut kiertokirjeellä kaikille maaherroille tiedoksi sekä saatettavaksi läänin poliisiviranomaisten tietoon ja noudatettavaksi.

Nosket ja fascistit yhteistyössä

Helsingin raastuvanoikeuden neljäs osasto antoi v.k. 14 pnä päätöksensä Paattisten työväentalon jutussa. Jutussa esiintyi kantajana Paattisten Työväenyhdistys n:o 1 (sosialidemokraattinen) ja vastaajina Suomen Ammattijärjestö, Suomen Maa-, Metsä- ja Uittotyöväen liiton Paattisten osasto n:o 31 sekä Paattisten kirkonkylän työväenyhdistys (kommunistinen).

Päätöksessään velvoitti raastuvanoikeus Ammattijärjestön, joka oli katsonut omistusoikeuden työväentaloon kuuluvan itselleen, ja sen perusteella luovuttanut kaikki oikeudet taloon yllämainitulle osastolle n:o 31, viipymättä luovuttamaan talon kantajalle, Paattisten sosialidemokraattiselle Työväenyhdistykselle n:o 1, minkä lisäksi mainitun Paattisten kirkonkylän kommunistisen Työväenyhdistyksen vaatimus saada itselleen puheenalanen omaisuus hylättiin. Vastaajat velvoitettiin korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut 5,000: — markalla. Kantajan asiaa on ajanut tri Mikko Erich.

KOMMUNISTIJÄRJESTÖT KUOPIOSSA

V.k. 15 päivän S. S. kertoo:

Joku aika sitten kielsi Kuopion poliisimestari sikäläisten kommunistien hallussa olevalla työväentalolla kaikkinaisten suurkokousten pidon. Viime perjantaina on tätä kieltoa täydennetty siten, että kaikilta kommunistisilta järjestöiltä on kielletty kokoustenpito-oikeus mainitulla talolla. Tähän kieltoon sisältyy myös kommunistisen urheiluseurojen toiminta m.m. siten, etteivät seurat saa pitää kilpatuja eikä huvitilaisuuksia. Ainoastaan tanssi-iltamien pitoon on myönnetty oikeus Rönössä olevalla kesähuvialla, mutta kaupungissa sijaitsevalla talolla on niidenkin pito kielletty. Kommunistien hallussa oleva työväen teatteriyhdistys on sen sijaan saanut luvan toimia, samoin kuin työväenyhdistyksen järjestysvalokunta.

Voimistelu- ja urheiluseura Männistön Eloita on kielletty nyt myöskin kilpailujen pito-oikeus, joten kaikesta huomaa, että toimintaa koetetaan ehkäistä kaikissa eri suhteissa.

Hyvää kesälukemista

Kesä kuumine helteineen on saapunut. Lähdemme pyhänajoiksi vesien varsille. Istumme iltoisin viileän puun varjossa tai rakennuksen verannalla. Ruumis tuntuu saavan tyydytystä vilpoisesta levosta, mutta mieli askartelee jossakin, se ikäänkuin kaipaisi jotakin. — Tarjoamme kirjan, minkä tahansa allamainituista. Tutkitaan. Selaillaan, kiinnytään ja jopa aletaan mielenkiinnolla lukemaan. Seuraus: Alkaa tyytyväisyyden tunne. Sen on saanut aikaan hyvä, sopiva kirja. Hanki siis itsellesi kirja tai pari näistä allamainituista nyt kesäaikana luettavaksesi. Näitä on meillä vaan muutamia kappaleita kutakin.

Aleksis Kivi: Seitsemän Veljestä, 476 siv., nid. ..... .90
J. C. Heer: Vuoren Erakko, 457 siv., nid. ..... .80
Santeri Ivalon kootut teokset, I osa, 483 siv. $1.25
Santeri Ivalon kootut teokset, 2 osa, 471 siv., nid. 1.25
Johannes Linnankoski: Laulu tulipunaisesta kukasta, nid. 1.25
Charles Kingsley: Hypatia, 539 siv., nid. ..... .90
Hendrik Conscience: Flanderin leijona, 474 siv., nid. .... .90
John Galswarthy: Ylimys, 428 siv., nid. 1.00
Jeremias Gotthelf: Miten Uli-Renki tulee onnelliseksi, nid. .90
Bernhard Kellerman: Tunneli, 434 siv., nid. ..... .85
Rudolf Herzog: Wiskottenin perhe, 387 siv., nid. ..... .85
Larin Kyösti: Juvenilia, 254 siv., sid. 1.25
Kaarle Halme, Silmukorven nuori Epra, 216 siv., sid. 1.25

Kun tilatte yllämainituista kirjoista, niin on parasta että mainitsette jonkin toisenkin tilalle jos sattuisi että tilaamaanne ei sattuisi enään olemaankaan.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Torontolaisten huom.!
Suomalainen suutariliike on avattu 69 Duncan Street, joka jatkuu McCaul Streetistä etelään, alapuolelta Queen Streetin. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisella hinnalla.
S. Nurmi
69 Duncan St., Toronto, Ont.

Hierontaa ja sairaanhoitoa
antaa
MRS. ALMA AARNIO
Toivosen farmilla, Long Laken tien varrella.
Sauna aina avoinna.
Mainio hiekkaranta.

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St West, Montreal, Que.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.

TANSSIT
NAUGHTONIN UUDELLA TANSSILAVALLA
joka lauantai, alkaen kello 7 illalla. — Hyvä soitto. (tr-7

Siistiä huoneita
Vuokrataan päivittäin ja viikottain.
1532 St. Antoine St., Montreal, Que.

Suomalainen PARTURILIIKE
Suositellaan arvoisalle yleisölle.
Puhelin: 5417 Trinity,
176 SPADINA AVE.
(tr)

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

SUURIN JA AJANMUKAINEN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. W.
(Spadina ja Queen Sts. l
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. leivokset. Tervetuloa!

J. JARVIS
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron C
Puhelin 2189 — P.O.
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjat, kansalaispapereita, y.m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavissa

IDEAL SERVICE DYE WORKS
VÄRJÄYS- SEKÄ PUHDISTUS LIIKE
D. Filiatrault
—Puhelin 1153—
54 Borgia Street, Sudbury

VUOKRATTAVANA
130 päivänpuoleinen huone
Puhelin 276
18 Alder St., Sudbury, O
Ylösen talossa

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. suosioon hyvällä työllä ja kohtuudella. Kauneushoitos
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
131 Peter St., Toronto,

PORT ARTHURIN
Luonnonparantola
Hoitajat —
PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

Kiuassauna
176 Spadina Ave
(Lähellä Queen St.)
TORONTO, ONT.
Naisille keskiviikkona ja jantaina. — Miehille kaikkina päivinä, paitsi maanantaina jettu:
Avoinna kaikkina p vinä 1—12 yöllä
Sunnuntaina 9—1 ilap.
Puhelin Trinity 5

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE
— VÄLITTÄA —
VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikis työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme taa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähetää torilimme maksun seuratessä mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v.
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk.
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ..... $6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 k
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa gossa ilmestyvä julkaisu, omista
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk.
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk.
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk.
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v.
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v.
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v.
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v.
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ¼ v.
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00, ¼ vk.
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk.
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk.
PUNANEN KARJALA, Petrozovodsh, Russia; 6 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik.
VAPAUS, Leningrad, 6 kertaa viikossa 1vk. $6.00, ¼ vk.
REVONTULET, Oulu vuosik.
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik.
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ¼ vk.
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ¼ v.
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $1.75, puoli vuosikertaa
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ¼ vk.
VIESTI, teoreettistieteellinen kuukausilehti, 1 vk. $2.50, ½ vk.
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont.
yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.00, puoli vuosikertaa
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik.
Yllaolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkio taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury,

AUTOLASIA, KATTOJA SEKÄ KORISTEITA
D. BOHM LIMITED
236 SPRUCE ST. PUHELIN 2798
RAPASIIPIEN SEKÄ RUNGON KORJAUSTÄ SEKÄ MAALAUSTA

Rungon sekä rapasuojustimien korjausta.

Ne monet naarmut ja lovet jotka pitkällinen ajo tuottaa autoon, täytyy poistaa. Tietysti haluatte autonne kirkkaan ja uuden näköiseksi. Ajakaa se meille — me poistamme kaikki merkit, joka naarmun ja kuhmun... autot tuntuvat ja näyttävät uudelta tämän jälestä. Ihmeellisen halvalla taksalla.

PAINTING

Maalaus tekee auton ihan kuin uudeksi.

Yhteentörmäys.... huonon näköinen ja tahrainen auto. Me voimme uudistaa teidän "Vanhan Luotetun" Duco maalin kuuluisten ohjeitten mukaan, joka tarkoittaa halkeilemisen ja lonkoamisen poistamista; helppo kiilloittaa; kauan kestävä hyvä näköisyys; kohtuullinen hinta.

ENSILUOKAN **DUCO** MAALAUSTA
YHTEENTÖRMÄYSTEN KORJAUSTYÖ ERIKOISUUTEMME

Puhelin 2798
Mikään työ ei ole liian iso tai liian pieni meille.

D. BOHM LIMITED
236 SPRUCE ST SUDBURY

Puhelin 2798
Mikään työ ei ole liian iso tai liian pieni meille.

stiä huoneita saatavana
A. HILL
. WEST SUDBURY, ONT.

Räätälöliikkeessäni
et puvut tehdään sopivat sekä korjataan uusiksi.
ISAK KORBY
e St., Sudbury, Ont.

STAR CAFE
n hyvän, kahvin parhaan, huohtaan, saatte meillä.
LEMPI JOHNSON
Ontario

Kansalaiset
Huomatkaa!
Hiljaisen ajan ja tilanahtauden tähden myymme meidän ison kangasvaraston alhaisilla hinnoilla, joten nyt on edullisin tilata pukunne meidän liikkeestämme, sillä me myymme kaikki hinnoilla, jota ette ennen ole saanut. Käsin tehtyjä.
HINTAMME OVAT NYT
$35.00 ja $45.00
kankaista, ei väliä onko se musta tai sininen, niin aina sama hinta
Puhdistus ja silitys
huolella ja nopeaan. Myös halvin ja parhain.
kemiin. — Toveruudella:
orthern Tailors
KOIVULA, Liikkeenhoitaja
m Street, Sudbury, Ont.

Ruokaa ja huoneita
Saatavana
HILJA KRATZ
nd Lane Sudbury, Ont.

iemen Valokuvaamo
DBURY, Comtois Block Telephone 499
COPPER CLIFF, Telephone 179
o on auki 8—7, lauantaina 8—10, sunnuntaina 12—5
stamme kaikkea valokuvausuluvaa työtä. Kodak filmikuvia

NEW BAKING CO.
maukasta kahvi- ja ruokaleipää.
KARHU, Omistaja
St — Puhelin 2572 — Sudbury, Ont.

virkistävän saatte saunassani
P. ALAVO
erp St., Sudbury, Ont.

Asuntoa ja Ruokaa
aatavana aterioittain ja päivittäin.
Ahon Ruokalassa
n Ave., Sudbury, Ont.

KAIKKI JUHLIMAAN
Työläisnaisten Aluejuhlaa
Elokuun 10 päivänä Long Lakelle

Juhlat aletaan kello 12 päivällä, syömällä hyvää kalamojakkaa

Ohjelman suoritus aletaan klo 1 ip.

OHJELMASSA

Torvisoittoa, puheita, joita esittävät toverittaret Lyyli Toivonen, Hilda Tuori ja E. Este. Joukkolausuntoa, laulua, tilapäinen naiskuoro, yksityisiä soittoesityksiä, kansantanssia, kupletti ja esityksiä lapsilta.

"Kukka Kultain Kuusistossa"
Komedia 1:ssä näytök.

Henkilöt:	Esittäjät:
KILPI, entinen kapteeni	Jack Seppälä
AINA, hänen tyttärensä tytär	Kaarina Heinonen
LIISA, hänen emännöitsijänsä	Siiri Virta
LAMPINEN, maanviljelijä	K. G. Asiala
LAURI, hänen poikansa	Sulo Ahlfors

Naisiaostojen välinen 400 metrin viestinjuoksu ja eri urheiluja järjestetään lapsille.

Illalla esitetään Long Laken haalilla

"Jäätynyt Kyynel"
Huvinäytelmä kolmessa näytök.

Henkilöt:	Esittäjät:
SAM BAYNE, aviomies	K. G. Asiala
BELLA, hänen parempi puolisko	Olga Asiala
GRACE, heidän avioliiton hedelmä	Nellie Salo
LLOYD WILLIS, jonka Bayne haluaa vävykseen	O. Förbom
RALPH GROWE, luutnantti	P. Häkkinen
ABNER HOFFMAN, kaunokirjoitus professori	P. Junkkarinen
BERTHA HOFFMAN, Lloydin morsian	Kaarina Ruohonen
BOB, pojan nappula, palvelija Baynella	Sulo Ahlfors
LOTTA, kamarineiti	Irja Mäki

Tapahtuu jossain Amerikan Yhdysvalloissa. Aika nykyinen. — Näyttämö: Sali Baynen kotona.

Esitys alkaa kello 8 illalla

TANSSIA ENNEN JA JÄLKEEN NÄYTELMÄN ESITYKSEN

Sateisen sään sattuessa juhlitaan haalilla.

Toivomme runsasta osanottoa juhliimme

JUHLATOIMIKUNTA.

ARCADE KAMPAUSLIIKE
Kiharat kuuden kuun
Meillä tehdään oivat
Marcel veivit kestävät
Jotka meidän sakset luovat.

MAIJU HAMARI
PUHELIN 2340 SUDBURY, ONT.

NORTHERN BAKING CO.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia tuotteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613 Sudbury, Ont.

EXTRA ERIKOISUUS
Torstaina-Perjantaina-Lauant.
Alakerrassa

Naisten Kenkiä $2.95 Pari

Suurin ja huomattavin kenkäalennus. Koskaan ennen ei ole tällaista tarjottu yleisölle

Hyvää lajia kenkiä myydän alle ostohinnan

Useita eri mallisia, jotka ovat jälelle jääneet toisella lattialla olevasta kenkäosastomme myynnistä, yhdistetty yhden hinnan ryhmiin, nopeaa myyntiä varten.

Suuri valikoima kaiken mallisia ja värisiä valmistettu parhaista saatavissa olevista aineista Canadan johtavimmissa kenkätehtaissa. Useista kenkälajeista, joita on myyty $9.00 pari on muutama pari jäleellä ja tarjoamme ne nyt teille tällä erikoisen alhaisella hinnalla.

Jokaisen naisen, joka tuntee hyviä arvoja, tulisi käyttää tätä tilaisuutta hyvänänsä, ostamalla yksi tai useampi pari näitä kenkiä erikoisen alhaisella säästöhinnalla nyt sekä tulevaa pitoa varten.

Ei kaikkia kokoja joka lajissa, mutta kaikki koot edustettuna yleisvalikoimassa. Siististi järjestetty koonsa mukaisesti, helppoa valintaa varten.

TULKAA AIKUISIN VOIDAKSENNE HYVIN VALIKOIDA — KATSOKAA NIITÄ NÄYTEIKKUNOILLAMME.

A. SILVERMAN
19 Elm Street (THE LEADER) Sudbury, Ontario
WILFRED SALO, suomalainen myyjä

Myymällä eniten — Myymme halvemmalla Ostamalla eniten — ostamme halvemmalla

ERIKOISTA! ERIKOISTA!
MYYTÄVÄNÄ
Tukanpesu shampoota, hajuvesiä, kasvonhierontakermoja, kasvopauteria ja käsien ja jhonhoitovesiä. Nämä aineet ovat laadultaan hyviä ja halvempia kuin kymppisentissä.
J. OKSASEN PARTURILIIKE
Vapauden talossa

NATIONAL CAFE
Ruokaa ja Huoneita
J. LAITILA — 12 Durham St., Sudbury, Ont.

Oletko Ajatellut
MITEN paljon juhla tarkoittaa meille arkipäiväisille ihmisille.
Juhlien aikana ikäänkuin sydän laajenisi, näkee tuttavia, saa yhteistä mielitunnelmaa, joiden vaikutuksesta taasen kuluu aika paremmin. Ja uudet ongelmat askaroi mielissä.
Tätä kaikkea varten mekin puemme. Katsomme pukineemme ja mitä sattuu puuttumaan sen käymme hakemassa Lehto Kassulta.
Ainoa miesten kauppa, jossa on niin täydellinen varasto.
Karl Lehto
Miesten Vaatetusliike
SUDBURY ONTARIO

Hyvä ja Maukas Ruoka
tarjotaan meillä
Otto Wiitasalo
374 Mable Ave., Sudbury, Ont.

7 UP
ja
Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 75 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkoitetut ilmotukset on ilmoittajan tai ilmotuksen tekijan maksettava PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

APPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM,

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä, paitsi keskiviikkoisin kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont. Puhelin N. 2696.

MONTREAL, QUE.

LAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lainsäädöitä, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja, käännöstöitä, virallisesti leimattuna asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 926 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336, Montreal, P. Q.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 48—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K

Kadotettu

Mustareunaiset silmälasit pudotettu Pike Laken rannalle. Rehellistä löytäjää pyydetään palauttamaan palkintoa vastaan Vapauden kirjakauppaan.

KOLIA ja PUITA

Laberge Lbr. Co.

Puhelin 777

Sudbury, Ont.

Hieroja on saatavana

kello 9:sta aamulla koko päivän.

459 Ontario Street, Sudbury, Ont. (K-L

Paikkakunnalta poismuuton takia myydään.

PALLORUUMA

Sijaitsee King Edward hotellin alakerrassa.

Käykää tiedustamassa samassa paikassa tai kirjeellisesti. (185

KING EDWARD HOTEL, Sudbury, Ont.

Huone ja osa keittiötä vuokrattavana

289 Regent St., Sudbury, Ont.

Tarvittaessa osa kalustoa mukana. (TK

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

Halutaan tietää

Olisin halukas pääsemään kirjeenvaihtoon velipuoleni Arne Seppälän kanssa, joka on kotoisin Auran pitäjästä Turun ja Porin läänistä. (184

John V. Mattila,
R. 2 Bothell, Wash., U.S.A.

Täten haluaisin tietää missä nykyään oleskelee **Vilho Virman,** Eerikink. 10 A 29 Helsinki. Jos huomaat tämän ole hyvä ja ilmoita osoitteesi allekirjoittaneelle. (186

Jalmari Alen
1310 E. Pine St.,
Brainerd, Minn., U.S.A.

Sudbury

VAPAAKSI TAKAUKSELLA

Ylösen auto-onnettomuusjutun ollessa eilen esillä Sudburyn poliisioikeudessa, lykättiin jutun käsittely t.k. 12 päivään. Ylöstä syytetään auton ajamisesta hengenvaarallisella tavalla. Väkijuomilla oli tässäkin tapauksessa osansa, joka seikka myös on otettu syytteessä huomioon. Takaussumma on 1,000 dollaria.

LIIAN KOVA VAUHTI

Käsitellessään syytettä Murray nimistä autonajajaa vastaan, tuomari otti huomioon, että Murray oli ajanut yli 20 mailin tuntinopeudella katuristeyksessä, vaikka laillinen nopeus on korkeintaan 10 mailia. Näinollen katsottiin Murray syylliseksi hänen ja Nestor Puskan auton välillä sattuneeseen yhteentörmäykseen Monk- ja Elm-katujen kulmassa ja sakotettiin vastaajaa 10 dollaria ja kulut huolimattomasta ajosta. Puskan autoa ajanutta Laaksoa sakotettiin 10 dollaria ja kulut lupakirjatta ajamisesta.

TULLITULOT VÄHENEMÄÄN PÄIN

Rakennustarpeiden, koneiden y. m. tuonnin lakatessa Cliffiin rakennettavia teollisuuslaitoksia varten tulevat tullitulot Sudburyn tullikamarissa huomattavasti pienenemään. Viime heinäkuussa vain 36,206 dollaria kerättiin tulleina, kun edellisessä kuussa kerättiin yli 50,000 ja vuosi sitten heinäkuussa yli 40,000 dollaria.

TEKNILLISEN KOULUN RAKENNUSURAKKA

tullaan antamaan t.k. 15 päivään mennessä. Tarjouksien sisäänjättöaika alkoi eilen. Kouluun tehtävät lisäykset tulevat maksamaan 225,000 dollaria ja pitäisi töiden alkaa heti urakoisijan tultua hyväksytyksi.

EI AUTO OLE RAUTATIEJUNA

Viime aikoina ovat poliisit Sudburyssa ruvenneet voimaan saattamaan lakipykälää mikä kieltää kolmen tai useamman henkilön istumisen automobiilin etuistuimella. Poliisioikeudessa on jo useita autoilijoita sakotettu 10 dollaria ja kulut, kun ovat ajaneet autoaan etuistuin pinottuna niin täyteen että eivät ole voineet nähdä sivuilleen eikä taakse.

YLEISIÄ UUTISIA

New Yorkin parturilakko päättynyt

NEW YORK. — New Yorkin 2,000 parturin lakko lopetettiin eilen iltapäivällä, valtion työdepartementin virkailijan C. A. Doylen sekaannuttua asiaan. Lakon lopullinen sovittelu jätettiin neuvottelujen varaan. Lakko oli voimassa vuorokauden. Lakon heikko johto ja kyseenalainen lopettaminen, ovat parhaimmat todistukset siitä, että taantumukselliset ainekset esiintyivät lakossa määräävinä tekijöinä.

100 henkilöä loukkaantunut rautatieonnettomuudessa Englannissa

PRESTON, Lancashire, Env. elok. 5. — Kahden Blackpoolin huvimatkailijajunan yhteentörmäyksessä, mikä tapahtui varhain tänä aamuna lähellä Prestonin asemaa, loukkaantui noin 100 henkilöä. Neljätoista vaarallisemmin loukkaantunutta vietiin sairaalaan. Etumainen juna irtaantui toisesta ja kun se pysähtyi raiteilla, iski jälkimäinen juna siihen kovalla voimalla.

Surulla ja kaipauksella ilmoitan että rakastettu vaimoni

Aili Wester

o.s. Erickson.

Kuoli sydäntaudin murtamana Alert Bayn hospitaalissa B.C. heinäkuun 17 päivä v. 1930. Vainaja oli syntynyt Floridassa, U. S. marraskuun 23 päivä v. 1908. Vainajaa kaihoilla muistelemaan jäin minä hänen miehensä. Äiti ja useita veljiä ja sisaria y.m. sukulaisia, tänne Malcolm saarelle. Vainaja haudattiin Sointulan hautausmaahan.

Onni siis, Ken nuorra saapi man poveen painaa puhtaan pään. Ja ikiunhon seppeleihin, vaihettaa elon kruunun tään.

Elmer Wester.
Sointula, B.C.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Elok. 6	Elok. 27	DUCHESS OF YORK
Elok. 12	Syysk. 19	DUCHESS OF RICHMOND
Elok. 14	Syysk. 4	DUCHESS OF ATHOLL
Elok. 20	Syysk. 10	DUCHESS OF BEDFORD
Elok. 29		MELITA
Syysk. 12		MINNEDOSA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Elok. 5	Elok. 26	EMPRESS OF FRANCE
Elok. 7	Syysk. 5	MONTCALM
Elok. 12	Syysk. 2	EMPRESS OF AUSTRALIA
Elok. 19	Syysk. 9	EMPRESS OF SCOTLAND
Elok. 21	Syysk. 18	MONTCLARE
Elok. 30		DUCHESS OF RICHMOND

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Elok. 16	Syysk. 12	MINNEDOSA
Elok. 29	Syysk. 27	MELITA
Syysk. 19		DUCHESS OF RICHMOND

HAMPURGIIN

Elok. 7	Syysk. 5	MONTCALM
Elok. 21	Syysk. 18	MONTCLARE

ANTWERPIIN

Elok. 14	Syysk. 11	MONTROSE
Elok. 28		METAGAMA

HAVREEN—LONDONIIN

Elok. 14	Syysk. 11	MONTROSE
Elok. 28		METAGAMA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää tämä Canadian Pacific Expressin välityksellä

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Japaniliaset eivät poistu Neuvostoliiton alueelta

LONTOO, elok. 6. — Tokiosta tulut Exchange Telegraph-toimiston tiedonanto kertoo, että japanilaisten kalastaja-alusten ja venäläisten vartija-alusten väliset erimielisyydet, ovat laajentuneet tiedonannosta, että venäläinen vartija-alus on ampunut japanilaista höyrylaivaa.

Japanilaiset ovat jo pidemmän aikaa kalastaneet Neuvostoliitolle kuuluvalla vesistöllä Siperian rannikolla, huolimatta siitä, että venäläiset alukset vartiolvat vesistöä. Japanilaisten kalastusalusten ilmoitettiin äskettäin asetautuneen konekivääreillä ja pyssyillä vastustamaan näitä rannikkovartioaluksia.

Räjähdys surmannut kolme työmiestä

STAMFORD, Conn., elok. 5. — Kolme miestä paloi kuoliaaksi ja yksi loukkaantui tänään täällä Richards-yhtiön kemikalitehtaalla tapahtuneessa räjähdyksessä ja tulipalossa. Tulipalon tuottama omaisuusvahinko lasketaan n. $35,000:ksi.

Maatalouskriisi koskee Yhdysvaltain ulkomaankauppaan maakuappaan

WASHINGTON, D. C. — Kauppadepartementin eilen julkaisemien tietojen mukaan on Yhdysvaltain ulkolähetys ensimäisen vuosipuoliskon aikana $543,247,000 ja maahantuonti $550,733,000 pienempi kuin vastaavina kuukausina viime vuonna.

Tammi—kesäk. ajalla oli maastavienti $2,079,941,100, verrattuna $2,623,088,000 vastaavina kuutena kuukautena v. 1929. Maahantuonti laski 2,286,375,000 dollarista 1,735,642,000 dollariin. Viime kuuden kuukauden aikana on vienti ollut $336,713,000 tuontia suurempi, verrattuna $344,199,000 eroon viime vuoden alkupuoliskolla.

Liettuan työläiset protesteeraavat Suomen terroria vastaan

LIBAU, Liettua. — Toinen työläisten mielenosotus täällä olevan valko-Suomen konsulaatin edustalla oli niin valtava, että poliisijoukko osottautui voimattomaksi hajottamaan. Samoin kuin ensimäiselläkin kerralla, poliisijoukko hyökkäsi mielenosotuksen kimppuun, mutta joutui perääntymään. Taistelussa rikkoutuivat valko-Suomen konsulaatin akkunat.

Poliisihurttien poistuttua pidettiin konsulaatin edustalla puhelta, joissa tuomittiin Suomen valkoporvariston järjestämä roistoilu ja palnostettiin fascistivastaisen taistelun välttämättömyyttä.

Ensimäisellä kerralla poliisihurtat onnistuivat hajottamaan työläisten mielenosotuksen.

11 merimiestä pelastettu laivanrikosta

KOOPENHAMINA, elok. 6. — Amerikalainen rahtilaiva "Chichashaw" nähtiin yhteentörmäyksessä ruotsalaisen rahtilaiva "Femmern" kanssa kello 4.30 iltapäivällä n. kolmen mailin etäisyydessä Kööpenhaminan rannasta. Chichashaw ilmoitti 11 miestä pelastetun Femmeriltä.

Farmi myytävänä halvalla

150 eekkeriä maata, 40 eekkeriä viljelyksellä, hyvän autotien varrella. 5 mailia Hearstin kaupungista. Kanala ja muut farmirakennukset. Vesijohto navettaan. Omistusoikeus eli patentti maalle. Edullinen myyntipaikka farmituotteille. Ainoastaan $1,400.

Kirjoittakaa osotteella: (8-14

ILMAR SALO,
Box 34, Hearst, Ont.

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Vapauden maantieteellinen kirjavarasto

Jokaisen luokkataistelijankin tietopuolisen sivistyksen kartuttamiseen kuuluu tuntea, ei ainoastaan oma maa ja kansallisuus, mutta myöskin mahdollisimman paljon maailman eri maita ja kansoja. Täytyy myöskin tuntea ne valtavat kulkutiet ja väylät joiden avulla imperialistiset vallat pusertaa rautaiseen syleilyynsä maapallon miljoonaiset asukkaat kaikille maailman äärillä. — Luokkataistelijalle on arvaamattoman suuresta merkityksestä tuntea eri kansoja, kokonaisia heimoja, heidän sivistystasonsa, taloudellinen asemansä ja elämäntapansa. Sillä silloin vasta kun me olemme jossain määrin näistä tietoisia, avautuu meille mahdollisuus ymmärtää työväenkysymystä kansainvälisessä ja koko ihmiskuntaa koskevassa merkityksessä.

Alempana mainitsemme niistä muutamista arvokkaista maantieteellisista teoksista joita voitte saada Vapauden kirjakaupasta:

Roald Amundsen: Luoteisväylä, 459 siv., sid.	$2.00
Bengt Berg: Kurkien keralla Afrikkaan, 198 siv., nid.	1.75
Otto Zelius: Coldfeld: 7,000 kilometriä halki Afrikan arvoitusten, 287 siv., sid.	1.25
Hermann Detzner: Neljä vuotta ihmissyöjien parissa, 304 siv., nid.	1.15
Sakari Pälsi: Mongolian matkalta, 131 siv., nid.	.50
Roald Amundsen: Ilmojen halki, leveyspiirille 88 ast. Pohj., 337 siv., nid.	1.50
Sakari Pälsi: Suuri, kaunis ja ruma maa (kuvia ja kuvauksia Canadan matkalta), 314 siv., nid.	1.75
Väinö Pekkola: Kairosta Niilin latvoille, 140 siv., nid.	.90

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

BOX 69 SUDBURY, ONT.

MYYTÄVÄNÄ

Hyvässä kunnossa hyvä liike päällä oleva Toronton suurin suomalainen **Asunto ja Ruokatalo** myydään edullisesti sairauden tähden, eli vaihdetaan 4 oviseen Sedan autoon. Talossa on 22 huonetta ja ruokasali 32 hengelle. Vuokratulot asukkailta ovat olleet kiinteästi $220.00—240.00 välillä kuukaudessa. Ruokailijoiden erikseen. Talosta menee vuokraa $85.00 kuussa ja on vuokra kontrahtia 2 vuotta jälellä. Lähempiä tietoja saa omistajalta 210 John St. Toronto 2. Ont.

"VUOHELAT".
(KT)

WÄINÖ HEIKKILÄ New Baking Co.,

Sudbury, Ont.

Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä

PUHELIN 2572

Box 1296 —— 382 Antwerp Ave

Valtuutan täten Rauhantuomari Ed. Helsberg'in, ottamaan vastaan ja ajamaan minulle kuuluvat ruokavelkasaatavat miten parhaaksi näkee täydellä valtuudella ja kaikki hänen lailliset toimenpiteensä hyväksyn.

WÄINÖ HEIKKILÄ,
entinen olinpaikka Montrealissa.

Myytävänä

300 eekkerin farmi, 7 mailia rautatieasemalta. Tavalliset rakennukset. Järven vieressä. Paljon tukkimetsää.

Hinta $1,200.00. Mainio arvo. Lähemmin:

S. JOHNSON,
Box 184, South River, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

200 eekkerin farmi tasaista maata aidattu. Juoksuvesi. 4 mailia kaupungista. Tavalliset rakennukset. Posti kuljetetaan kotiin. Hyvä koulu. Hyvä vaahtera metsä. Hinta $2,500 nopeaa myyntiä varten. Lähemmin:

S. JOHNSON,
Box 184, South River, Ont.

Vuokrattavana

5 huoneen talo 489 Melvin Ave. Sudbury, t.k. 13 p. mennessä. Käykää katsomassa paikan päällä.

Suomalainen

Ruokala ja Kahvila

tarjotaan HYVÄÄ RUOKAA viikottain ja annoksittain Käykääpä tutustumassa.

123 Peter St., Toronto

Myytävänä

Kalusto myytävänä ja haussi vuokrattavana 2 Beech St., Sudbury.

Tärkeän asian tähden

minä haluaisin saada tietää seuraavain henkilöiden osotteet. Ja jos joku heidän tuttavistaan tietää niin olisi hyvä ja ilmoittaisi minulle.

Lauri Myllymäki, Eero Laitila, Hartikainen, William Jakku, S. Rutanen, Eino Sotavaara, Juuka Wäinö Jokimäki, H. Anttila, A. Impola, Tuomo Äyrälä, Yrjö Mäki Ahti Järvinen, Elias Kuru, Johan Hartikainen, August Kangas, Hirvelä, Tuomo Kari, Niilo Niemi, I. Hammari, Ruuska.

ED. HELSBERG,
926 St. Monique St. Montreal, P.Q.

Miksi leikkausta?

Umpisuoli, sappikivi, vatsa- tai maksavaivoille. "Hepatola" on parantanut tuhansia ihmisiä, kautta Canadan, viimeisen 20 vuoden aikana. Pyytäkää selostuskirjasinta Hinta $6.75 postilähetyksenä.

Mrs. Geo. S. Almas,
Box 1073—12,
Saskatoon, Sask.

I. S. SALO

Kulta- ja kelloseppä, takeo sndlue lan työtä halvimmalla. Suuri varastimanteija, kelloja y.m. kulta- ja hopea tavaraa.

192 S. Algoma Street, Port Arthur - Pub. N. 1238

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 Sudbury, Ont.

Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Teemme putkitus- ja lämmitystyötä

Myöskin peltisepän sekä sähkö alaan kuuluvia töitä. Antakaa meidän arvioida seuraavanne työn.

Grant & Hiscock

PUHELIN 1056

79 Elm Street, Sudbury, Ont.

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen lastossa sekä siltatyöalalla

Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa

P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K

DELONGCHAMP

Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjauslikkeen, joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja siunien korjausta.

Puuseppä

A. JÄRVELÄ

Ottaa vastaan kaikkea rakennus- ja puutyökorjauksia. (2-6

Box 69, Sudbury, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siitä on yli 25 miestä ja naisten tautia selvitetynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaista valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin— —Suom. apteekkilliike Yhdysvalloissa—

A. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

"Neuvostoliitto Käännekohdassa"

Työväen tasavalta sosialismia rakentamassa

Kirjoittanut V. MOLOTOV.

(KI:n TPK:n presidiumin laajennetussa täysistunnossa päivä helmikuuta, 1930, pidetty selostus.) Sivuja 92 hinta 30 senttiä. Saatavana Vapauden kirjakaupasta, haaraliikkeemme ja kaikilta asiamiehiltämme.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Jack Seppälän SAUNA

Avoinna 5 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. Puhelin 1107 Sudbury, Ont.

Lähellä Liberty haalia.

HUOM.!

Olen takaisin liikkeessäni. Myöskin on töissä ammattitaitoinen naisparturi, joten voitte saada tyydyttävän palvelun sen. Käähän tutustumassa.

J. OKSANEN — Vapauden talossa, käynti sivulta. (L-J

Parhainta kaikki leipomisia varte

Kuinka opin tekemään vaalean ajan maukasta keekiä"

"Kirjeitä äidille" arkistosta

"Muistatko kun Titi Alice tapasi tämän meille keekiä silloin kun olin vielä pieni tyttönen, ja kuinka piitkäityn, odottaessani pitkän jakson, silli se oli ottaimaan sille kaan aikaa. Niin Aiti, minäkin olen oppinut tekemään tätä vanhan ajan keekiä.

Viime keskiviikkona klubimme piti kokouksen ja lunssin jälkeen Mrs. Dee kertoi meille m'ten tehdään tätä keekiä. Hän sanoi: Tiedessänne tätä keekiä, teidän tulisi käyttää puhaita aineita. Käytän aina puhaista vaalea sekä PURITY jauhoja, sillä niihin voi luottaa. Tiedän, että Tietysti, on luonnollista, että taikina takertuu vähän sotkettuksi, saadakseen sen hienon rakenteen, mitä tässä keekiässä tarvitaan. Myöskin täytyy sen paistaa kohtuullisen lämpimässä uunissa. Lähetän lastikollisen tätä keekiä että sinä ja Isä saatte sitä maistaa. Ja nähkää että minä olin ainoa joka piti niin paljon Titi Alicen keekiistä?"

Teidän rakas Betty.

PURITY JAUHOISTA VALMISTETTU KEEKI

1 kup. voita
1 teelusikallinen vanillan
1½ kup. ruok. sokeria
2 kup. Purity jauhoja
Sekoita kaikki aineet yhteen. Levitä tasaisesti pannuun, päitelé kahvelilla. Paista kohtuullisen lämpimässä uunissa 375 20 minuutin ajan, tai aikai kunnes tulee kullan ruskean värieksi.

Pyytäkää uutta Purity Jauhokeitto-ohjekirjaa, 200 sivua, yli 700 kokeiltua ohjetta, jotkut ollen värillisesti kuvattuja. Lähetetään millä tahansa osoitteella. 30c.

PURITY FLOUR

Sahan Sulka Viiloja

C. O. ÖBERG & Co. ESKILSTUNA

"Puolen Kuun" leimalla varustettuja

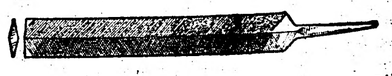

Täten tiedotamme, että olemme tulleet asetettua Pohjois-Amerikan edustajaksi C. O. Oberg Eskilstunan, Ruotsin, Viikatteet tuotteille.

Tehdyn sopimuksen mukaan, voidaksemme edustaa heidän tuotteiden jakeluu, tulemme vähitellen lopettamaan "Sandvik" leimalla varustettujen. viilojen myynnin.

AINOASTAAN

Oberg'in "Puolen Kuun" Viilat

ovat nykyään valmistettuja

Sandvik'in Sysi Teräksestä

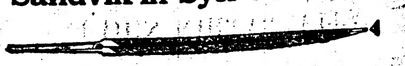

Viilan kestävyys on taattu, sekä jättää erikoisen sileän pinnan sahan hampaisiin. Jokainen viila taataan.

Oberg'in viiloja on saatavana kaikenlaiselle työlle, jotka välittävät kaikki rautakaupat, tai kirjottakaa meille suoraan.

410 St. Nicholas St., Montreal, Que.

SANDVIK CANADIAN LIMITED